

EUROJUST

Výroční zpráva za rok 2016

Criminal justice across borders

© Eurojust, 2017

Informace obsažené v této publikaci se týkají období od 1. ledna 2016 do 31. prosince 2016.

Katalogové číslo: QP-AA-17-001-CS-N

ISBN: 978-92-9490-088-3

ISSN: 2443-6461

DOI: 10.2812/529090

Dotazy:

Telefon: + 31 70 412 5000

E-mail: info@eurojust.europa.eu

Webové stránky: www.eurojust.europa.eu

Eurojust – výroční zpráva za rok 2016

Obsah

12

26

40

Slovo úvodem.....	7
Shrnutí.....	9

1. Eurojust při práci

1.1 Schůzky Eurojustu na úrovni II.....	14
1.2 Koordinační schůzky Eurojustu.....	15
1.3 Koordinační centra Eurojustu	17
1.4 Eurojust a společné vyšetřovací týmy.....	18
1.5 Řízení informací v Eurojustu	22

2016 Harmonogram	24
------------------------	----

2. Případy řešené Eurojustem

2.1 Úvod	27
2.1.1 Terorismus	28
2.1.2 Kyberkriminalita	30
2.1.3 Nezákonné převaděčství přistěhovalců.....	32
2.1.4 Obchod s lidmi	33
2.1.5 Podvod	34
2.1.6 Korupce.....	34
2.1.7 Obchodování s drogami.....	35
2.1.8 Organizovaná majetková trestná činnost páchaná mobilními organizovanými zločineckými skupinami (MOCG)	36
2.1.9 Trestné činy PIF	36

2.2 Případy Eurojustu týkající se zločineckých organizací mafiánského typu	36
--	----

Operace Avalanche: pohled zblízka	38
---	----

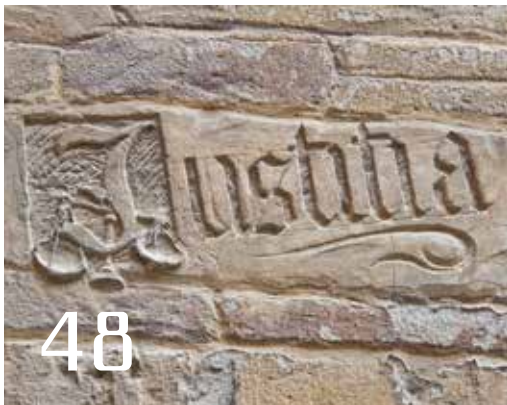
3. Partneři Eurojustu

3.1 Spolupráce s Europol.....	41
3.2 Spolupráce s úřadem OLAF	41
3.3 Vztahy Eurojustu s třetími státy a organizacemi.....	42
Dohody o spolupráci.....	42
Případy Eurojustu se zapojením třetích států ...	42
Styční zástupci v Eurojustu	42
Kontaktní body Eurojustu ve třetích státech.....	43
Spolupráce s Mezinárodním trestním soudem...	43

4. Výzvy a osvědčené postupy

4.1 Odposlech telekomunikačních prostředků	49
4.2 Výzvy v případech daňových podvodů	49
4.3 Evropský zatýkací rozkaz	50

Téma roku: Konflikty jurisdikcí.....	54
--------------------------------------	----

48

54

64

5. Administrativa

5.1	Podpora operativní a strategické práce	61
5.2	Reorganizace administrativy	61
5.3	Zaměstnanci a rozpočet	61
5.4	Organizační rozvoj	62
5.5	Nové prostory	63

6. Eurojust a síť odborníků

6.1	Evropská justiční síť (EJN)	65
6.2	Síť národních expertů pro společné vyšetřovací týmy	66
6.3	Síť pro vyšetřování genocidy	66
6.4	Konzultativní fórum	67

Grafy

Případy 2002–2016	10
Bilaterální/multilaterální případy 2012–2016	10
Bilaterální/multilaterální případy	11
Dožadující/dožádané členské státy	11
Koordinační schůzky	16
Třetí státy, spolupracující partneři a mezinárodní organizace účastnící se koordinačních schůzek	16
Koordinační centra	17
SVT podporované Eurojustem, včetně hlavních forem trestné činnosti	19
Financování SVT podle členských států	19
Případy podle článku 13	23
Případy Eurojustu v oblasti prioritní trestné činnosti	27
Případy podle styčných státních zástupců 2012–2016	43
Prvních deset třetích států v případech Eurojustu	45
Případy EZR	51

Eurojust College of National Members 2016

Michèle Coninx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenbergh, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Filippo Spiezia, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Vincienne Vella (Deputy NM), Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Akronymy a zkratky

CBRN-E	chemické, biologické, radiologické, jaderné látky a výbušniny
CJM	zpráva o odsouzeních za kyberkriminalitu
CMS	systém řízení případů
EC3	Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě
ECTC	Evropské centrum pro boj proti terorismu
EJCN	Evropská justiční síť pro boj proti kyberkriminalitě
EJN	Evropská justiční síť
EJTN	Evropská justiční vzdělávací síť
EMPACT	Evropská multidisciplinární platforma proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti
EMSC	Evropské středisko pro boj proti převaděčství
ENCS	Národní koordinační systém Eurojustu
EPPO	Evropský úřad veřejného žalobce
EZR	Evropský zatýkácí rozkaz
FTF	zahraniční terorističtí bojovníci
ICC	Mezinárodní trestní soud
IIS	nezákonné převaděčství přistěhovalců
IPR	práva duševního vlastnictví
ISP	poskytovatel internetového připojení
MLA	Vzájemná právní pomoc
MOCG	Mobilní organizovaná zločinecká skupina
OAP	Operační akční plán
OPC	organizovaná majetková trestná činnost
OZS	organizovaná zločinecká skupina
PIF	Ochrana finančních zájmů EU
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
SVT	Společný vyšetřovací tým
TCM	Zpráva o odsouzeních za teroristické trestné činy
THB	obchod s lidmi
VAT	daň z přidané hodnoty

Rozhodnutí Rady o Eurojustu

Na rozhodnutí Rady ze dne 28. února 2002 o zřízení Eurojustu za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti, naposledy pozměněné rozhodnutím Rady 2009/426/SVV z 16. prosince 2008 o posílení Eurojustu, je v této zprávě odkazováno jako na „rozhodnutí o Eurojustu“. [Konsolidované znění](#) rozhodnutí o Eurojustu bylo připravené generálním sekretariátem Rady pouze pro informační účely.

Statistiky týkající se případů Eurojustu včetně této zprávy byly vytvořeny na základě údajů ze systémů řízení případů Eurojustu. Čísla jsou ze dne 16. ledna 2017 a odrážejí v dané chvíli dostupné údaje. Vzhledem k probíhající povaze případů mohou existovat případné nesrovnalosti v souvislosti s uvedenými čísly.

Publikace a informační grafiky Eurojustu jsou k dispozici [na naší webové stránce](#).

Základní součástí práce Eurojustu je justiční spolupráce, koordinace a výměna informací mezi Eurojustem, vnitrostátními příslušnými orgány, agenturami SVV a třetími státy.

Slovo úvodem

S potěšením vám předkládám patnáctou výroční zprávu, která poskytuje náhled na činnost Eurojustu v oblasti boje proti závažné přeshraniční trestné činnosti.

Rok 2016 byl z hlediska bezpečnosti velmi náročný. Jsme postaveni před situací, která se stává „novým standardem“, a jsme vyzýváni, abychom zintenzivnili svoje úsilí v boji proti terorismu, kyberkriminalitě a závažné organizované trestné činnosti, včetně nezákonného převaděčství přistěhovalců a obchodu s lidmi. Návštěva sira Juliana Kinga, komisaře EU pro bezpečnost v unii, byla vítanou příležitostí k projednání zásadní podpůrné úlohy Eurojustu v rámci širšího boje EU proti terorismu a organizované trestné činnosti a jako nedílného článku v bezpečnostním řetězci. Závěry Rady ohledně výroční zprávy o činnosti Eurojustu za rok 2015 potvrdily, že je zapotřebí, aby Eurojust zaměřil pozornost na boj proti terorismu, nezákonnému převaděčství přistěhovalců a kyberkriminalitu jako na své priority a na svoji úlohu v těchto oblastech i při sběru a sdílení osvědčených postupů s cílem dále posílit justiční spolupráci.

Podstatou činnosti Eurojustu je řešení případů. Členské státy požádaly Eurojust v roce 2016 o pomoc ve 2 306 případech, což představuje nárůst případů o čtyři procenta v porovnání s rokem 2015. Základní součástí práce Eurojustu je justiční spolupráce, koordinace a výměna informací mezi Eurojustem, vnitrostátními příslušnými orgány, agenturami SVV a třetími státy. Tato zpráva ilustruje životní cyklus případu, účinnost koordinačních nástrojů Eurojustu s důrazem na schůzky na úrovni II a zvyšující se využívání společných vyšetřovacích týmů.

Eurojust staví mosty. Eurojust pod svojí střechou svádí dohromady 28 národních členů, kteří podporují svoje členské státy při vyšetřování a stíhání a ve sdílení osvědčených postupů. S uvědoměním si důležité úlohy národních korespondentů pro Eurojust pro otázky terorismu, zintenzivňujeme také vztahy a podporu poskytovanou nyní formálně vytvořené justiční síti pro boj proti kyberkriminalitě. Dále zkoumáme možnost posílit zapojení Eurojustu v Evropském centru pro boj proti terorismu v Europolu, přičemž stavíme na zkušenostech ze společné spolupráce v rámci EC3.

Trestná činnost nezná hranice a spolupráce s třetími státy je nezbytností. V průběhu let jsme zaznamenali rostoucí trend, pokud jde o zapojení třetích států do případů Eurojustu, koordinačních schůzek a společných vyšetřovacích týmů. V roce 2016 Eurojust uzavřel nové dohody o spolupráci a dále rozšířil svoji celosvětovou justiční síť kontaktních bodů. Eurojust hostí tři styčné státní zástupce z Norska, Spojených států amerických a Švýcarska. V této zprávě švýcarská styčná státní zástupkyně umožňuje nahlédnout do

své práce a pochopit přidanou hodnotu úzké spolupráce s Eurojustem.

Důležitým cílem Eurojustu je neustálý rozvoj Eurojustu jako centra znalostí Evropské unie v justiční a právní oblasti. Eurojust v roce 2016 mimo jiné připravil první dvě vydání zprávy o odsouzeních za kyberkriminalitu *Cybercrime Judicial Monitor*, zprávu o přehledu případů v oblasti evropského zatýkácího rozkazu, a aktualizované pokyny k předcházení konfliktům jurisdikcí a jejich řešení pro potřeby odborníků a pro informaci institucí EU.

S ohledem na měnící se bezpečnostní hrozby a právní rámec vztahující se k činnosti Eurojustu jsme učinili důležité kroky, pokud jde o revizi organizačních struktur a interních procesů, ve snaze zefektivnit hlavní oblast činnosti a strategické priority Eurojustu tak, aby bylo možné naplnit očekávání členských států v době rozpočtových omezení. Příští rok se přestěhujeme do nových prostor, což je dalším milníkem v historii Eurojustu.

Eurojust přináší přidanou hodnotu díky okamžité reakci na žádosti o pomoc, díky své schopnosti napomáhat rychlé výměně informací přes hranice, přispět k překonávání právních a praktických překážek ve složitých případech a podpořit a financovat společné vyšetřovací týmy. Jsem přesvědčena, že spolu s mými místopředsedy, nově zvoleným Klausem Meyer-Cabrim a znovu zvoleným Ladislavem Hamranem a se spolupracovnicí z Kolegia a administrativy Eurojust dále poroste jako klíčový hráč v oblasti justiční spolupráce a koordinace v trestních věcech a že plně využije svého potenciálu.

Michèle CONINSX
předsedkyně Eurojustu

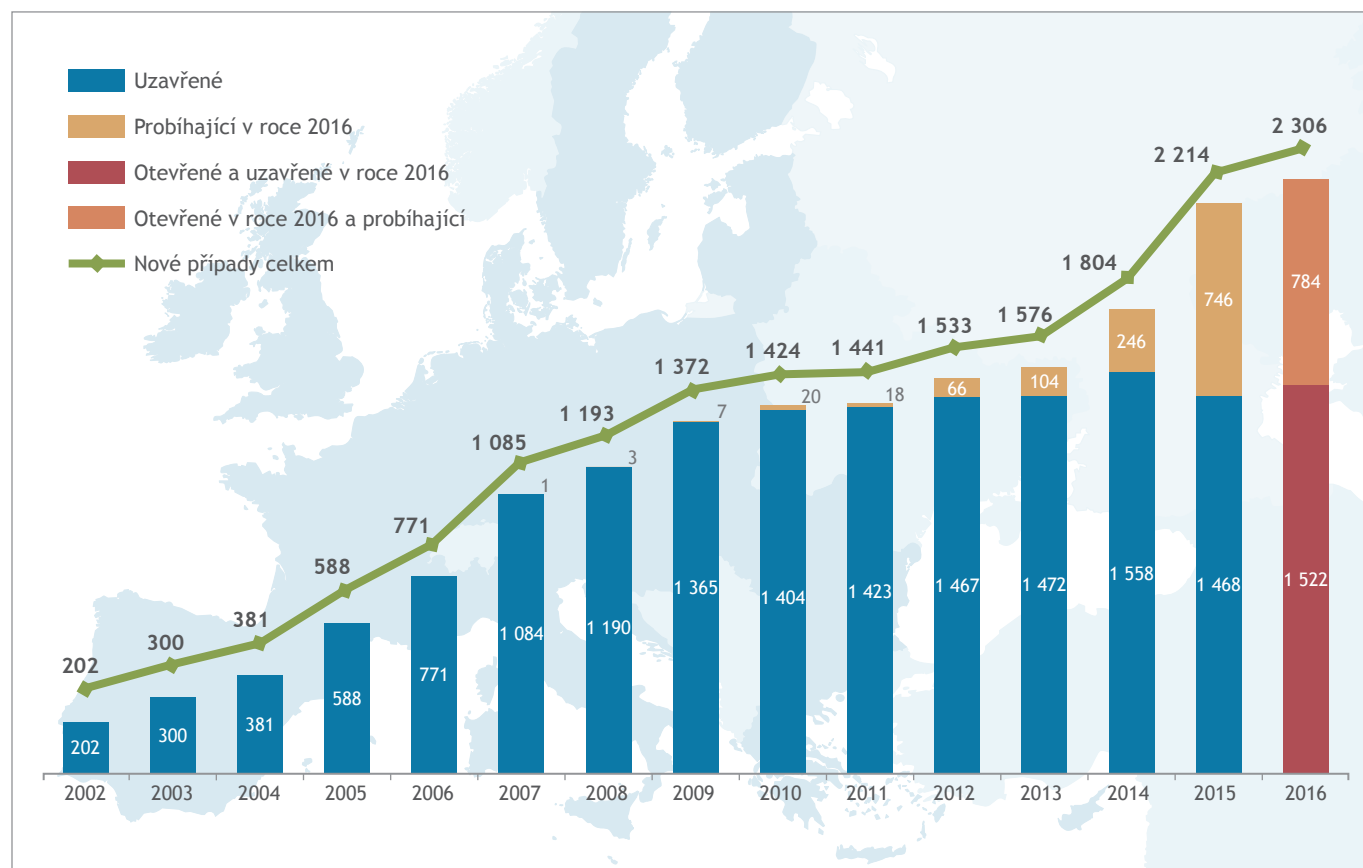

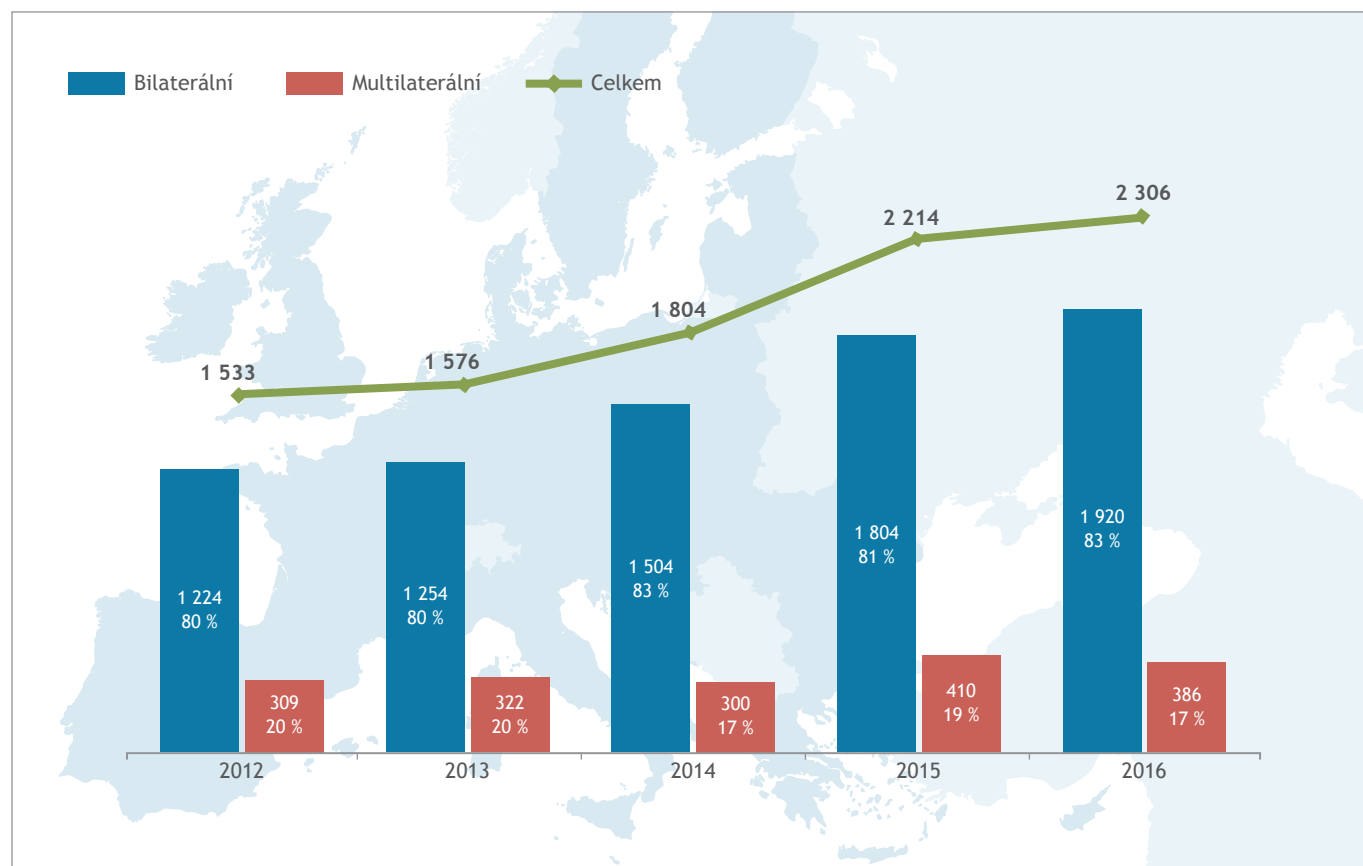
Shrnutí

- ▶ **Počet případů**, ve kterých bylo požádáno o pomoc Eurojustu v rámci boje proti závažné přeshraniční trestné činnosti, se zvýšil o čtyři procenta z 2 214 případů v roce 2015 na 2 306 v roce 2016. Do 300 případů byly zapojeny **třetí státy**.
- ▶ Zvýšil se počet **případů** v těchto oblastech: terorismus, nezákonné převaděčství přistěhovalců, obchod s lidmi, podvod a praní špinavých peněz.
- ▶ Zpráva se zaměřuje na životní cyklus případu a zejména na účinnost **schůzek na úrovni II**, rovněž s vysvětlením na vzorových případech.
- ▶ Eurojust uspořádal 249 **koordinačních schůzek** týkajících se 288 případů s účastí Europolu (87) a úřadu OLAF (4) a 10 **koordinačních center**. **Třetí státy** se zúčastnily 50 koordinačních schůzek a dvou koordinačních center.
- ▶ Eurojust podpořil 148 **týmů SVT**, což představuje 23procentní zvýšení oproti roku 2015, a z toho v 69 případech se jednalo o nové SVT. Do 14 týmů SVT byly zapojeny **třetí státy**.
- ▶ Eurojust poskytl finanční pomoc 90 týmům SVT, což představuje oproti roku 2015 nárůst o 32 procent; devět SVT bylo s účastí třetích států.
- ▶ Eurojust napomohl při **výkonu EZR** v 315 případech.
- ▶ Na základě závěru Rady byla dne 9. června 2016 zřízena **Evropská justiční síť pro boj proti kyberkriminalitě**. Eurojust poskytuje této síti podporu.
- ▶ Uspořádané **schůzky**:
 - taktický seminář na téma nezákonného převaděčství přistěhovalců, únor
 - strategický seminář *Klíče ke kyberprostoru*, červen
 - společné zasedání konzultativního fóra za nizozemského a slovenského předsednictví, červen
 - taktický seminář na téma terorismu, červen
 - seminář EMPACT k organizované majetkové trestné činnosti, červen
 - taktický seminář *Justiční spolupráce ve věcech daňové trestné činnosti*, říjen
 - zahajovací zasedání Evropské justiční sítě pro boj proti kyberkriminalitě (EJCN), listopad
- ▶ Eurojust **vyměřil**:
 - *Zprávy o odsouzeních za teroristické trestné činy a ad hoc soudní analýzy*
 - Čtvrtou zprávu „Zahraniční terorističtí bojovníci“
 - Shrnutí třetí zprávy „Zahraniční terorističtí bojovníci“
 - *Příručku CBRN-E*
 - *Zprávy o odsouzeních za kyberkriminalitu a ad hoc soudní analýzy*
 - Analýzu vnitrostátní judikatury týkající se nezákonného převaděčství přistěhovalců (ES, FR, IT)
 - Zprávu Eurojustu a Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMC-DDA) „*Nové psychoaktivní látky v Evropě: právní předpisy a stíhání – současné výzvy a řešení*“
 - Pokyny pro rozhodování o tom, v rámci které jurisdikce by mělo být vedeno trestní stíhání?
- ▶ Eurojust hostí tři **styčné státní zástupce** z Norska, Spojených států amerických a Švýcarska. Je blíž, že představena práce švýcarské styčné státní zástupkyně.
- ▶ Eurojust podepsal **dohody o spolupráci** s Černou horou a Ukrajinou a **memorandum o porozumění** s Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO). Dohoda s Moldavskou republikou vstoupila v platnost dne 21. října.
- ▶ Eurojust rozšířil svoji celosvětovou **síť kontaktních bodů ve třetích státech** celkem na 41 třetích států.
- ▶ Ve snaze dále zlepšit justiční spolupráci se Eurojust zabýval právními a praktickými problémy v oblasti **odposlechu telekomunikačních prostředků, případů daňových podvodů a evropského zatýkacího rozkazu** a vydal revidované pokyny ke konfliktům jurisdikcí.
- ▶ Kolegium přijalo **novou organizační strukturu** administrativy.
- ▶ **Rozpočet Eurojustu** na rok 2016 činil 43 539 milionů EUR. Plnění rozpočtu dosáhlo míry 99,89 procent.

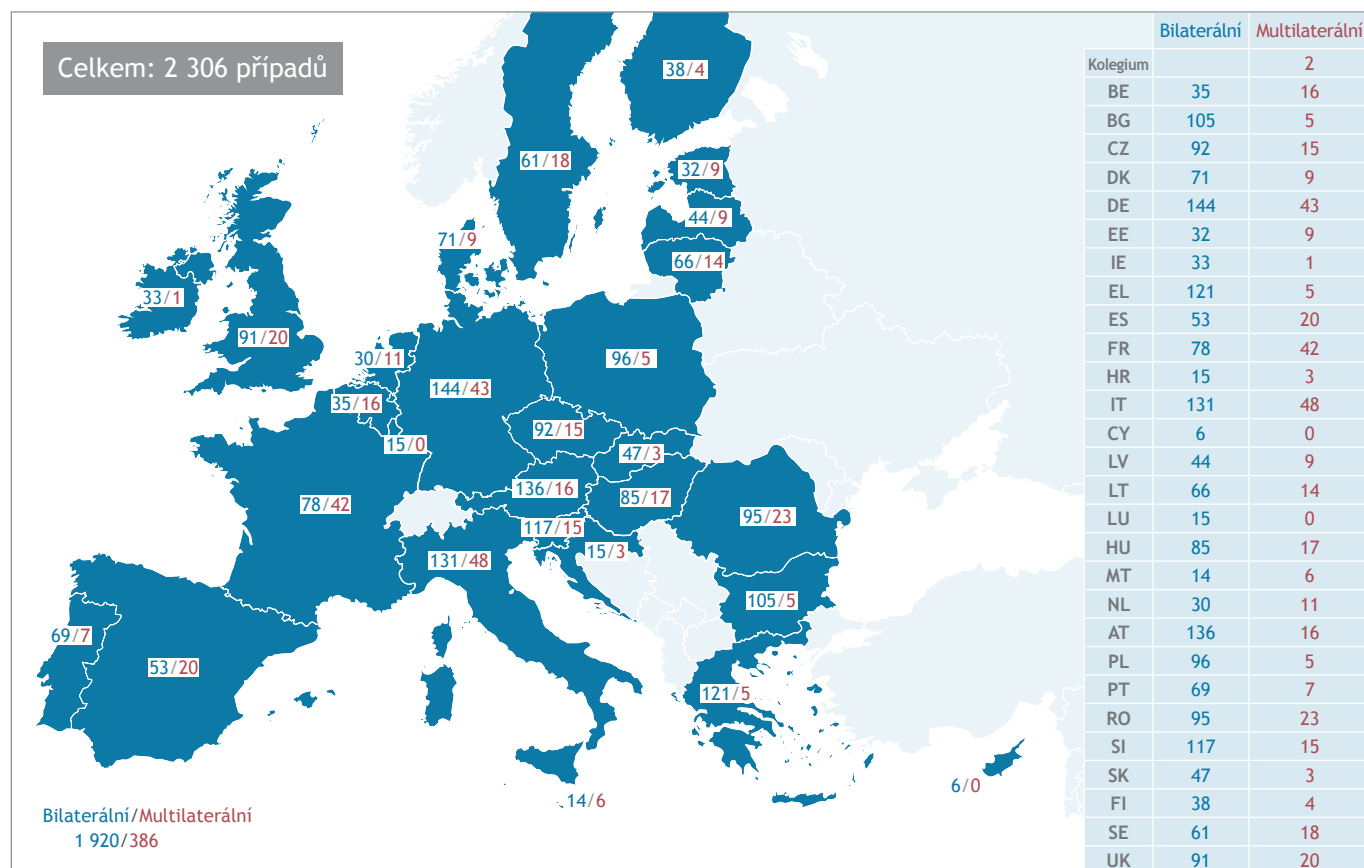
Případy 2002-2016

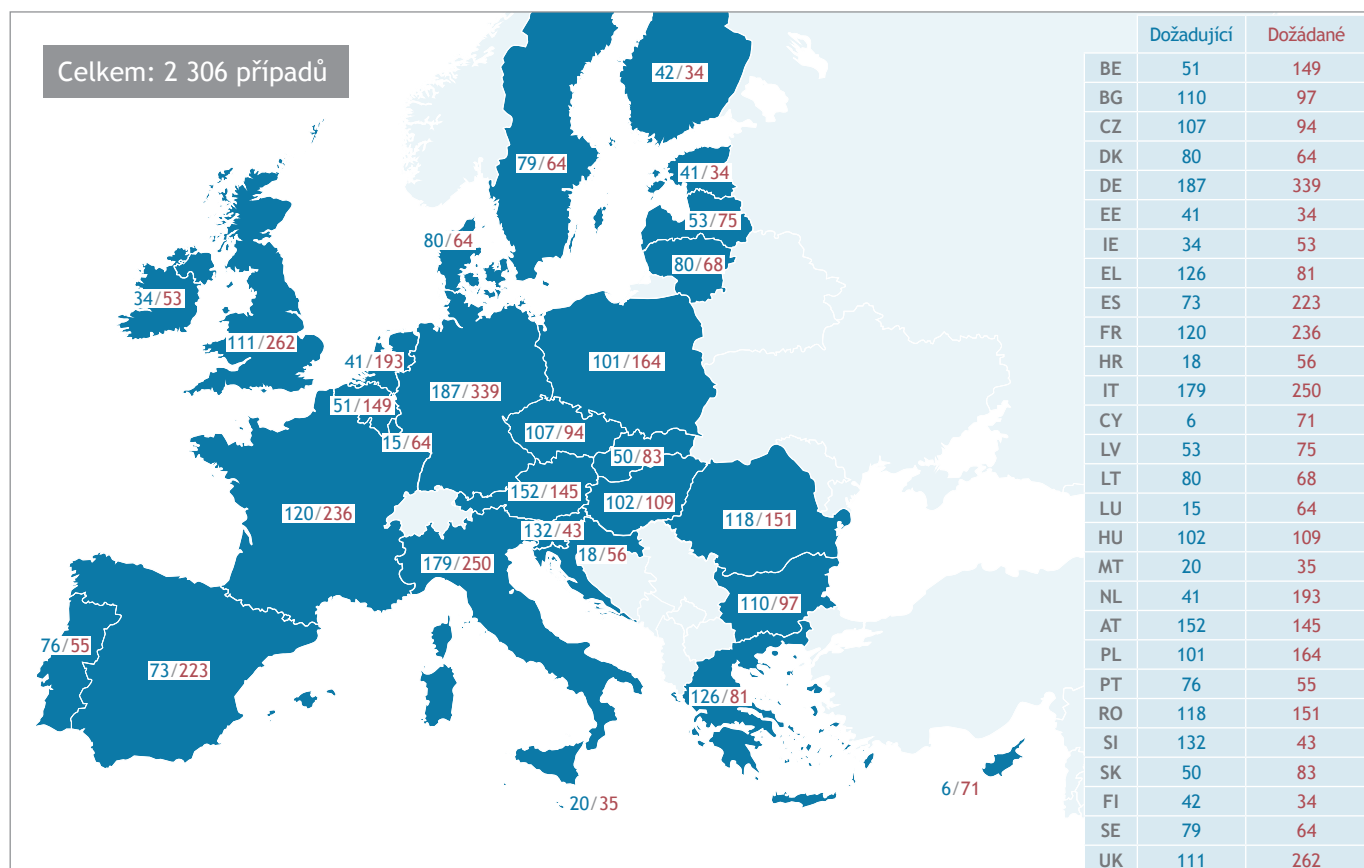
Bilaterální/multilaterální případy 2012-2016

Bilaterální/multilaterální případy

Dožadující/dožádané členské státy

Eurojust při práci

Co? Eurojust je jednotka Evropské unie pro justiční spolupráci vytvořená v roce 2002 s cílem podporovat a zlepšovat koordinaci vyšetřování a trestního stíhání a spolupráci mezi příslušnými orgány členských států v souvislosti se závažnou přeshraniční trestnou činností, obzvláště v případech organizované trestné činnosti.

Eurojust může na žádost členského státu pomoci ve vyšetřováních a trestním stíhání týkajícího se konkrétního členského státu a nečlenského státu, byla-li mezi Eurojustem a nečlenským státem uzavřena dohoda nebo pokud existuje zásadní zájem na poskytnutí takové pomoci.

Na žádost členského státu nebo Komise může Eurojust rovněž pomáhat při vyšetřováních a stíháních týkajících se pouze daného členského státu a Společenství.

Kdo? Kolegium Eurojustu (dále jen Kolegium) se skládá z 28 národních členů, kteří jsou státními zástupci a soudci vyslanými každým členským státem. Národní členové sídlí v Eurojustu v Haagu. Většina národních členů má svého zástupce a/nebo asistenta. Kromě toho jsou v současné době do Eurojustu vysíláni styční státní zástupci z Norska, Švýcarska a USA.

Jak? Klíčová úloha a pravomoc Eurojustu spočívá v reagování na žádosti o pomoc ze strany příslušných národních orgánů členských států. Na druhé straně může Eurojust požadovat, aby členské státy převzaly vyšetřování a stíhání v případech konkrétních činů. Národní členové vykonávají mandát Eurojustu za účelem koordinace práce národních orgánů v každé fázi trestního vyšetřování a trestního stíhání. Eurojust řídí svoje schůzky o případech na třech úrovních (viz oddíly 1.2 a 1.3).

Eurojust case cycle

* May also occur at different stages of the cycle

1.1 Schůzky Eurojustu na úrovni II

Spolupráce, koordinace a výměna informací je pro práci Eurojustu klíčová. Efektivní a včasná komunikace, zejména mezi národními zastoupeními, která fungují jako spojovací články s vnitrostátními orgány, je základním kamenem činnosti Eurojustu. Na návrh národního člena, jehož vnitrostátní orgány požádali o pomoc Eurojustu, Kolegium Eurojustu během operačních schůzek, takzvaných **schůzek na úrovni I**, rozhodne o registraci případů i o uzavření případů po dosažení stanoveného cíle zapojení Eurojustu.

Poté, co je případ Eurojustem přijat a zaregistrován, mohou zúčastněná národní zastoupení požádat o schůzku na úrovni II, je-li to nezbytné za účelem koordinace případu. **Schůzky na úrovni II** jsou schůzky národních členů, popřípadě se zúčastněnými styčnými státními zástupci v Eurojustu. Mohou být uspořádány narychlo. Tato flexibilita je velmi důležitá v naléhavých situacích vyžadujících rychlou reakci. Národní

zastoupení, které případ otevřelo, vysvětlí podrobnosti případu a příslušné právní a/nebo praktické otázky vztahující se k justiční spolupráci i podporu potřebnou od dalších zúčastněných států. Schůzka na úrovni II může být pro potřeby případu postačující.

Schůzky na úrovni II jsou podmínkou pro uspořádání schůzek na úrovni III, jinak též známých jako koordinační schůzky (viz oddíl 1.2), a znamenají přechod od interní činnosti k externí. Jestliže národní zastoupení hodlá uspořádat koordinační schůzku, slouží schůzka na úrovni II k posouzení nutnosti, účelu a cíle koordinační schůzky. Schůzky na úrovni II rovněž slouží k dojednání pravidel, externí účasti, povinnosti zachovat mlčenlivost a povinnosti poskytnout informace a souvisejících bezpečnostních otázek i využívání videokonferencí. Dále mohou účastníci schůzek na úrovni II posoudit nezbytnost analýzy a případného přispění Europolu nebo vytvoření a fungování SVT.

Otázky soudní příslušnosti v případě nezákonného převaděčství přistěhovalců řešeného v rámci schůzky na úrovni II

Po tragickém úmrtí asi 300 migrantů ve Středozemním moři v červnu 2016 italské orgány zahájily trestní vyšetřování okolností ztroskotání lodi, které ztrátu na životech způsobily. Vyšetřování ukázalo, že při pokusu o dosažení italských břehů v přetížené dřevěné lodi byli migranti odhaleni řeckými orgány a k záchraně migrantů byl přivolán norský ropný tanker plující v blízkosti plavidla. Před tím, než bylo možné migranty přesunout na palubu tankeru, dřevěná loď se převrátila. Kvůli rozbouřenému moři plavidlo s migranty opakovaně narazilo do trupu ropného tankeru a potopilo se.

Případ přinesl jisté otázky ohledně příslušnosti, které ovlivnily jednání italských orgánů. Ke ztroskotání došlo na volném moři, a tudíž mimo pravomoc italských orgánů. Ropný tanker plul pod norskou vlajkou a jeho kapitán byl španělským občanem. Na základě těchto skutečností mělo na případu zájem Norsko a Španělsko.

Na rozdíl od předchozích případů, kdy byl Eurojust požádán o pomoc při určení toho, která jurisdikce je nejvhodnější k tomu, aby vedla vyšetřování a trestní řízení, zvláštností tohoto případu byla možná existence negativního konfliktu jurisdikcí. Italská jurisdikce byla vyloučena z výše zmíněných důvodů a nebylo jasné, zda je tedy příslušnou jurisdikcí Norsko nebo Španělsko. Existovalo tudíž riziko, že žádná z jurisdikcí zabývajících se případem nebude určující.

Aby se předešlo případnému konfliktu jurisdikcí, Eurojust byl požádán o pomoc s určením, ve které jurisdikci by mělo být v tomto případě vedeno vyšetřování a trestní řízení. **Během schůzky na úrovni II**, kterou v červenci zorganizoval italský národní člen, dospěli španělský národní člen a norský styčný státní zástupce ke společnému pohledu na související otázky ohledně příslušnosti a dohodli se, že upřednostňované řešení přednesou příslušným vnitrostátním orgánům. V důsledku koordinačních snah Eurojustu akceptovaly vnitrostátní orgány z Norska, které bylo státem vlajky, uplatnění primární příslušnosti v případě na základě Úmluvy OSN o mořském právu z roku 1982 (úmluvy OSN z Montego Bay), a tudíž zajistily společnou strategii a společný přístup k trestnímu řízení.

Koordinační schůzky jsou drahým nástrojem a schůzky na úrovni II zajišťují, aby koordinační schůzky probíhaly pouze v případě, že mají přidanou hodnotu

při řešení nedořešených otázek v oblasti justiční spolupráce. Kromě toho se některé koordinační schůzky zabývají více než jedním případem.

1.2 Koordinační schůzky Eurojustu

Účelem koordinační schůzky, tedy takzvané **schůzky na úrovni III**, je podnítit dohodu a dosáhnout dohody mezi vnitrostátními orgány ohledně vzájemné spolupráce a/ nebo koordinace při vyšetřování a stíhání na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k právním a praktickým problémům, které vyplývají z rozdílu mezi 30 stávajícími právními systémy existujícími v Evropské unii.

Koordinační schůzky jsou často využívány jako operační nástroj. Eurojust pořádá v průměru jednu koordinační schůzku každý pracovní den, v roce 2016 se celkem jednalo o 249 schůzek, z toho 31 se konalo mimo prostory Eurojustu, buď v členských státech (například v Řecku, České republice a Slovinsku), nebo třetích státech (Bosna a Hercegovina a Švýcarsko). Probírané případy se vztahovaly doslova ke všem oblastem závažné organizované přeshraniční trestné činnosti, přičemž nejčastěji šlo o praní špinavých peněz, podvod a obchodování s drogami. Během těchto 249 koordinačních schůzek bylo projednáno 288 případů. V roce 2016 Eurojust uspořádal největší koordinační schůzku s 93 účastníky z 23 členských zemí a Europolu.

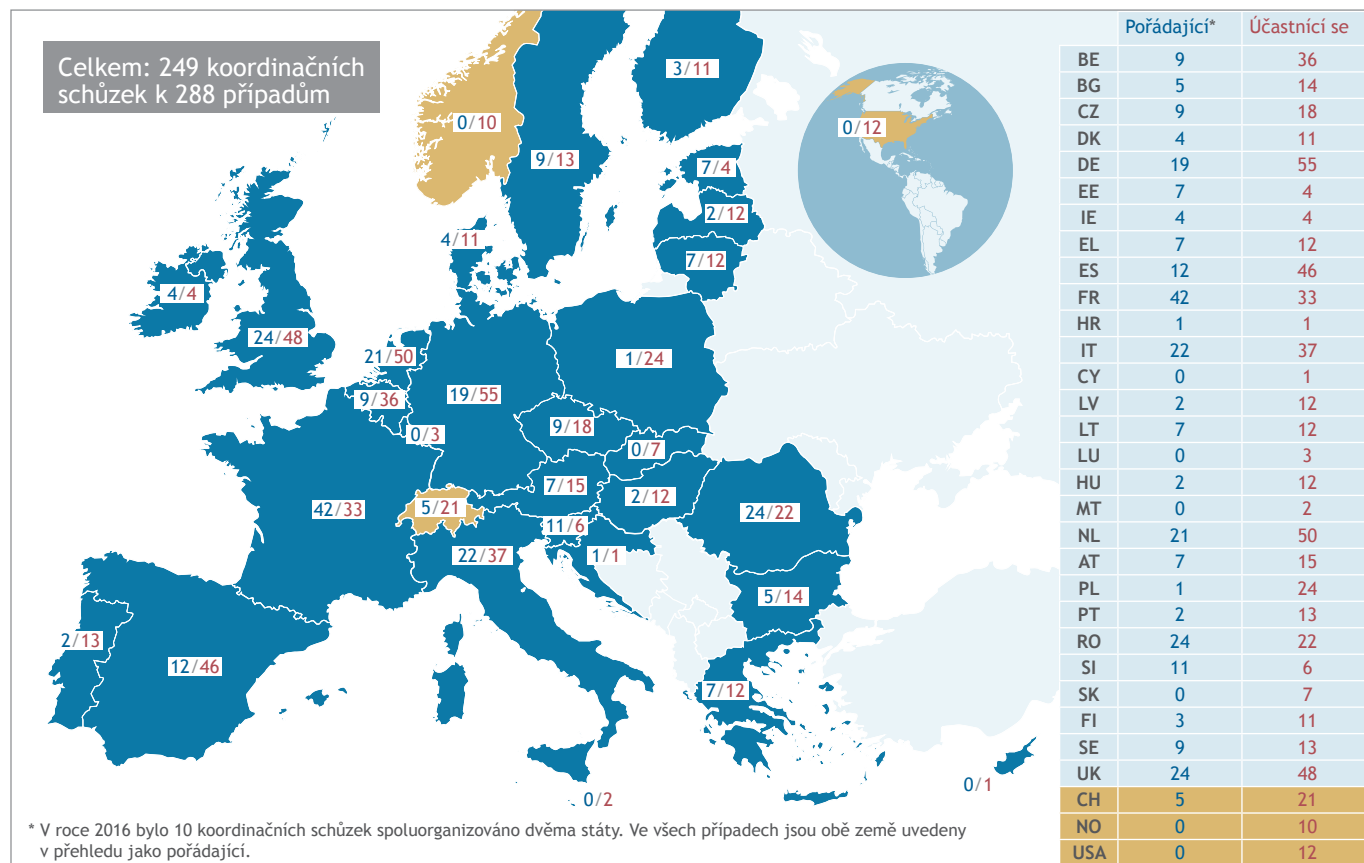
Těchto schůzek se účastní externí účastníci, to jest vnitrostátní justiční a policejní orgány z členských států. Kromě toho mohou být přizváni zástupci z třetích zemí i pracovníci spolupracujících partnerů, jako je Europol a OLAF a mezinárodní organizace, jako je INTERPOL.

Jednou zásadní službou poskytovanou během koordinačních schůzek je simultánní tlumočení, které účastníkům umožňuje komunikovat s jejich protějšky přímo a představit problémy justiční koordinace vyplývající z vyšetřování trestné činnosti nebo trestního stíhání v jejich vlastních jazycích.

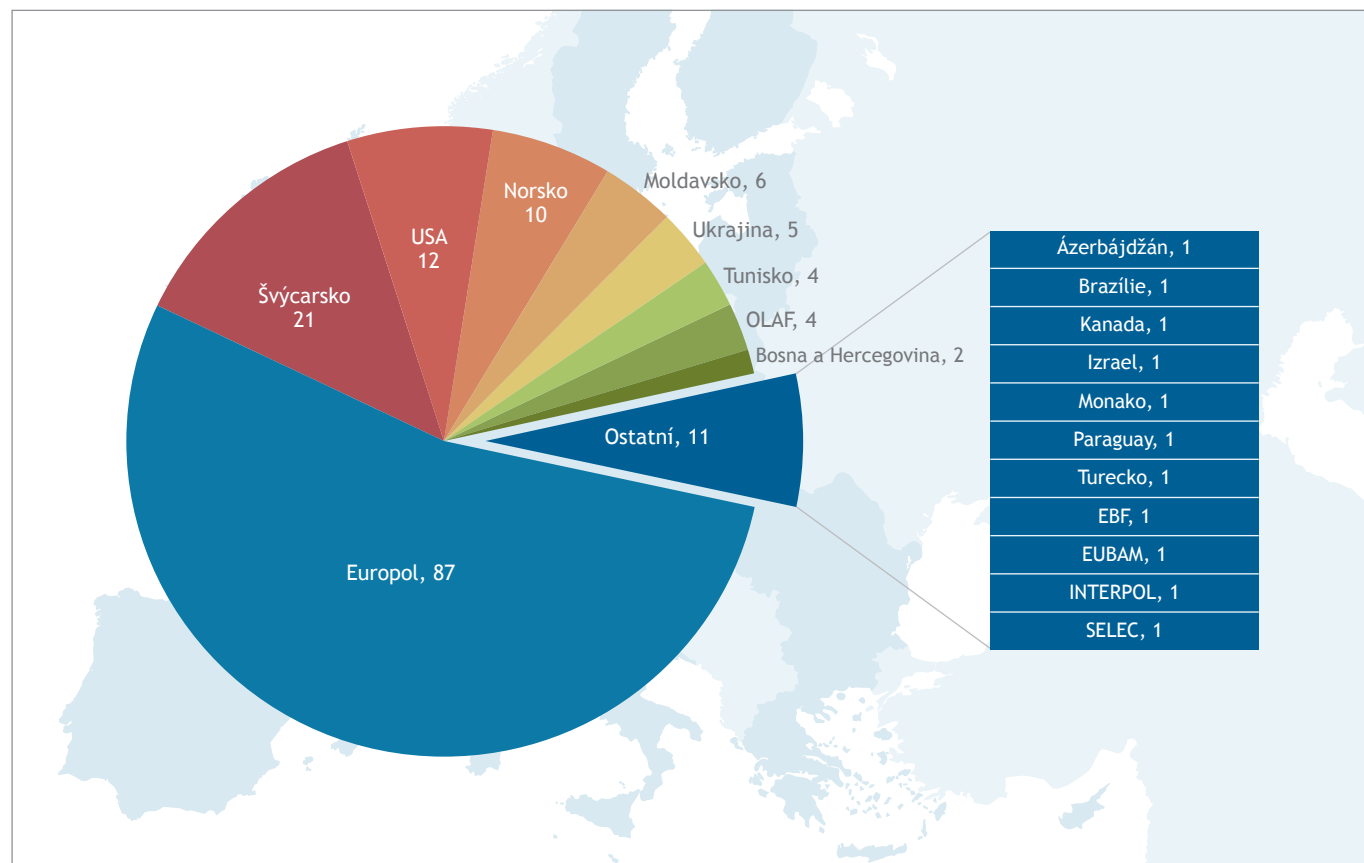
Koordinační schůzky slouží k usnadnění výměny informací, k identifikaci a implementaci zdrojů a metod za účelem poskytování pomoci při vyřizování žádostí o vzájemnou právní pomoc nebo donucovacích opatření (např. povolení k prohlídce, příkazů k zatčení), k podpoře možného vytvoření a fungování SVT a také ke koordinaci probíhajících vyšetřování a trestních řízení a k odhalování, předcházení a řešení konfliktů jurisdikcí, problémů v souvislosti s *ne bis in idem* nebo dalších právních či důkazních obtíží.

Koordinační schůzky

Třetí státy, spolupracující partneři a mezinárodní organizace účastnící se koordinačních schůzek

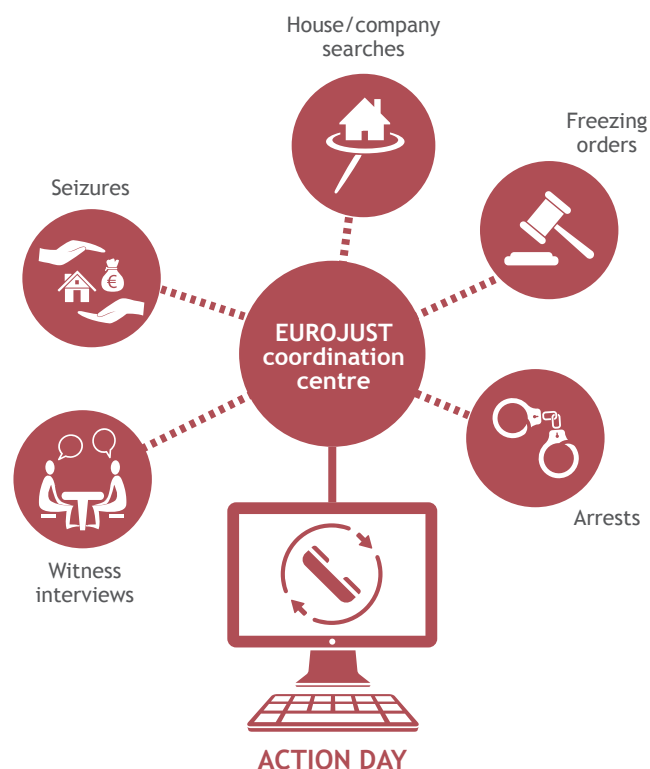

1.3 Koordinační centra Eurojustu

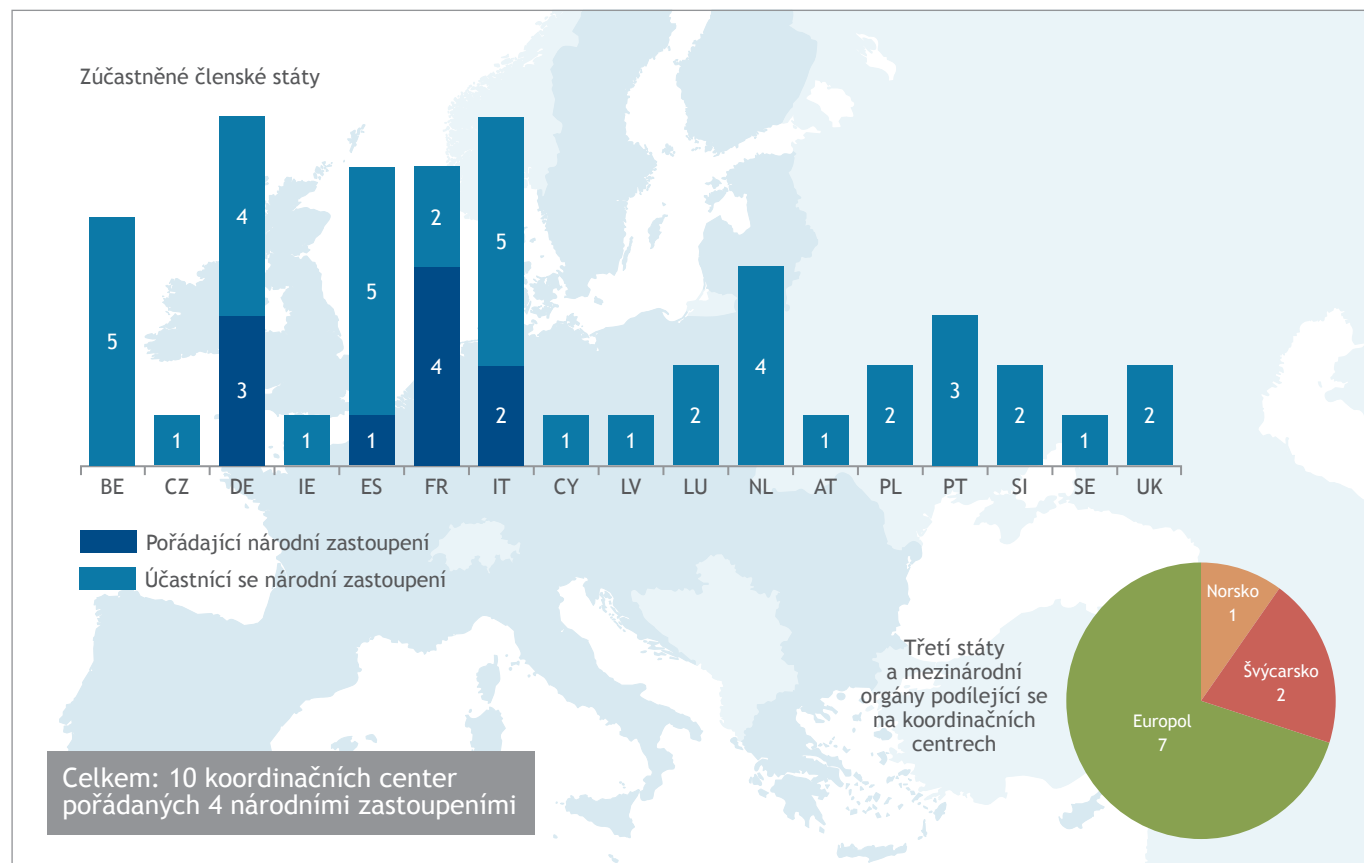
Když složité případy vyžadují výměnu informací v reálném čase a rozsáhlá multilaterální opatření (např. výkon několika zatýkacích rozkazů v různých zemích), může Eurojust dotčené vnitrostátní orgány podpořit vytvořením koordinačního centra ve svých prostorách. Koordinační centra mají sloužit jako ústřední bod pro výměnu informací v reálném čase i ke koordinaci společného výkonu soudních a donucovacích opatření v různých zemích (zabavení majetku, zatčení, domovní prohlídky a prohlídky podniků, příkazy k zajištění a výslechy svědků).

Během koordinačních center jsou všechny zúčastněné orgány po celou dobu navzájem propojeny prostřednictvím vyhrazených telefonních linek a počítačů a informace jsou přes Eurojust rychle předávány od jednoho orgánu druhému. Společný výkon opatření je neustále sledován a koordinován ve snaze předjímat a řešit případné operační nebo justiční překážky, které mohou ovlivnit úspěch operace.

Kromě toho před tím, než proběhne koordinační centrum, Eurojust obvykle všem zúčastněným orgánům

Koordinační centra

poskytne přehled podstatných informací týkajících se všech cílů, které jsou předmětem společných opatření, včetně jejich telefonních čísel, místa pobytu a bankovních účtů, je-li to relevantní.

Sedm z deseti koordinačních center, která se v roce 2016 konala, se zabývalo zejména finanční trestnou činností (např. podvody a praní špinavých peněz). Ve čtyřech případech se koordinační centra zabývala případy, pro které byl zřízen SVT.

1.4 Eurojust a společné vyšetřovací týmy

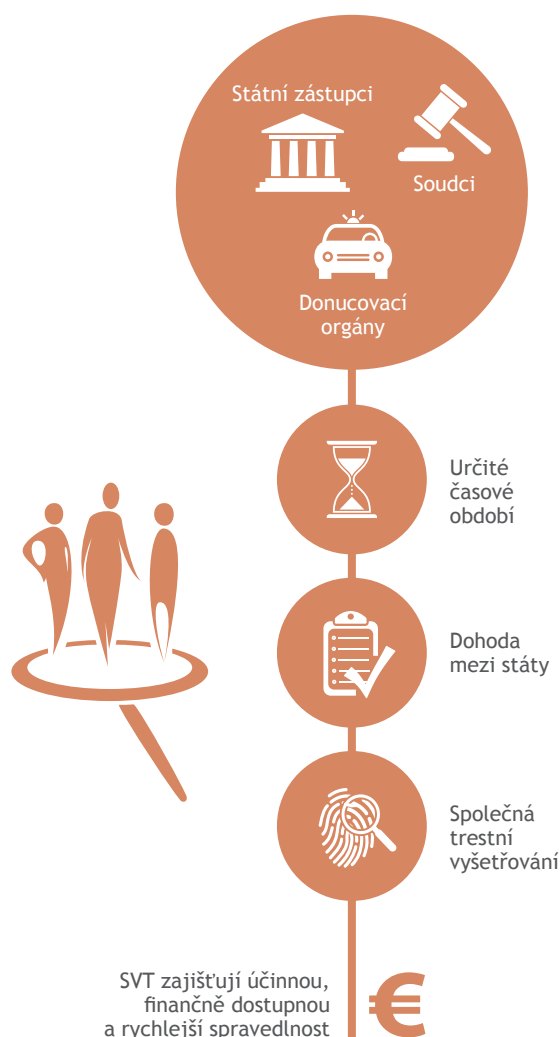
Eurojust hraje v této oblasti důležitou úlohu, neboť poskytuje společným vyšetřovacím týmům příslušnou podporu a radí odborníkům jako centrum znalostí v justiční a právní oblasti. V roce 2016 bylo Eurojustem podpořeno 148 SVT, z čehož 69 bylo nově založeno. Poté, co v Itálii v březnu 2016 vstoupil v platnost zákon, kterým se provádí rámcové rozhodnutí Rady 2002/465/SVV, poskytl Eurojust pomoc vnitrostátním orgánům v osmi nově vytvořených SVT zahrnujících Itálii. Eurojust rovněž podpořil 14 SVT s účastí třetích států, přičemž tři z těchto SVT byly vytvořeny v roce 2016 (Bosna a Hercegovina (2), Moldavsko (2), Norsko (3), Srbsko (3), Švýcarsko (2), USA (1) a Ukrajina, Austrálie a Malajsie (se spoluúčastí v 1 SVT)).

V souvislosti s nedávným bezprecedentním počtem migrantů vstupujících do Evropské unie a s rostoucím podílem organizovaných zločineckých skupin na nezákonném převaděčství přistěhovalců vztahujícím se k této krizi podpořil Eurojust projednávání problematiky s odborníky ve snaze identifikovat právní a praktické výzvy, sdílet osvědčené postupy a zlepšit využívání SVT. Nezákonným převaděčstvím přistěhovalců se zabývalo jedenáct SVT, z toho pět SVT bylo nově vytvořeno a jednoho se zúčastnilo Srbsko.

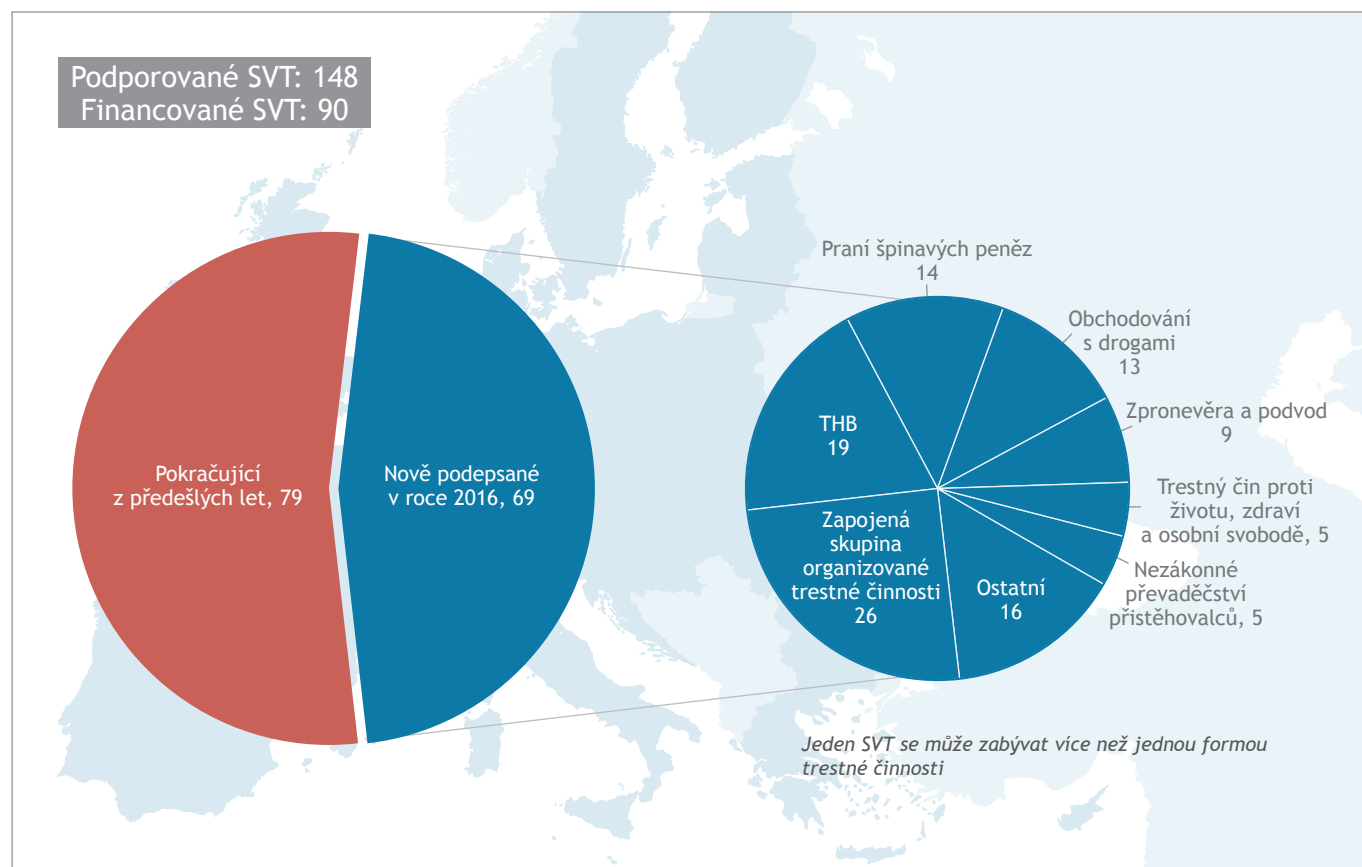
Výzvy a příležitosti vztahující se ke společným vyšetřovacím týmům v případech nezákonného převaděčství přistěhovalců, včetně možné strategie, která by odborníkům umožnila zahájit přeshraniční vyšetřování a proaktivněji využívat SVT k rozbití sítí převaděčů, byly projednávány na taktickém semináři k justičním výzvám souvisejícím s nezákonným převaděčstvím přistěhovalců a na 12. výročním zasedání odborníků z oblasti SVT. Byla zdůrazněna přidaná hodnota vyplývající ze zapojení třetích států do SVT. Pro usnadnění jejich zapojení Eurojust a síť SVT vyvinuly nástroj identifikující pro každý třetí stát příslušný právní základ pro vytvoření SVT a praktickou zkušenost dotyčné země v této oblasti. Tento nástroj, který byl představen na výročním zasedání a který je dostupný ve vyhrazené části sítě SVT, bude pravidelně aktualizován.

Při hodnocení společných vyšetřovacích týmů bude získána zpětná vazba ohledně výhod SVT s třetími státy. V souvislosti s SVT vytvořeným mezi Bosnou a Hercegovinou a Francií v případě zabývajícím se obchodem s lidmi (viz [Eurojust – výroční zpráva za rok 2015](#), s. 51) byl společný vyšetřovací tým shledán tou nejúčinnější cestou jak odpovídajícím způsobem reagovat na mobilitu členů zločinecké organizace, realizovat koordinovanou operaci v krátkém časovém rámci a podpořit společný přístup k pomoci obětem.

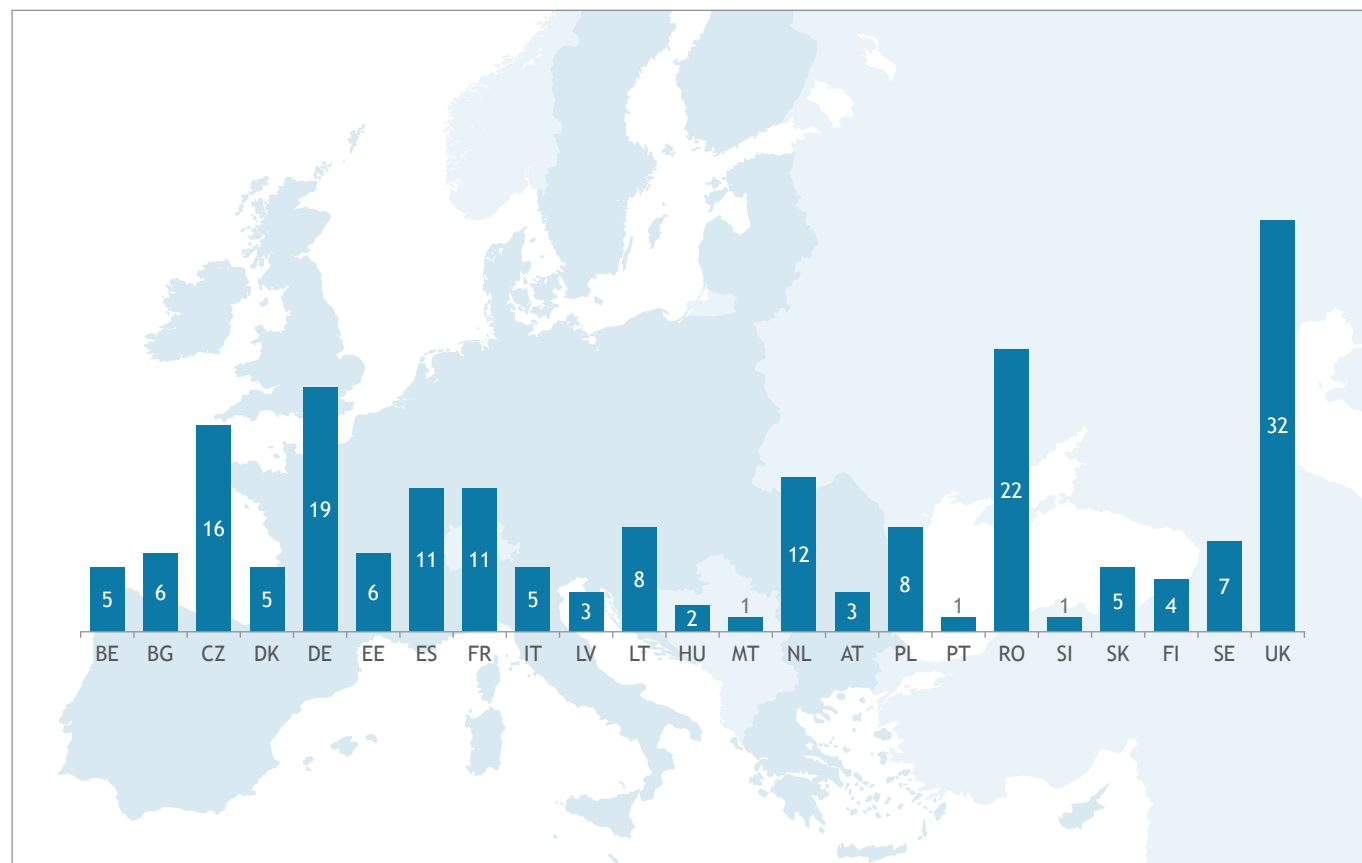
V roce 2016 společný vyšetřovací tým vytvořený mezi Nizozemskem, Belgií, Ukrajinou, Austrálií a Malajsií v souvislosti s nehodou letu MH17 ze dne 17. července 2014 (viz [Eurojust – výroční zpráva za rok 2014](#), s. 22) dosáhl důležitého milníku díky prezentaci prvních výsledků vyšetřování. Případ těžil z flexibility a rychlosti výměny informací, kterou SVT umožnil. V tak významném a složitém vyšetřování, ve kterém je směřování vyšetřování obtížné předvídat, by využívání vzájemné

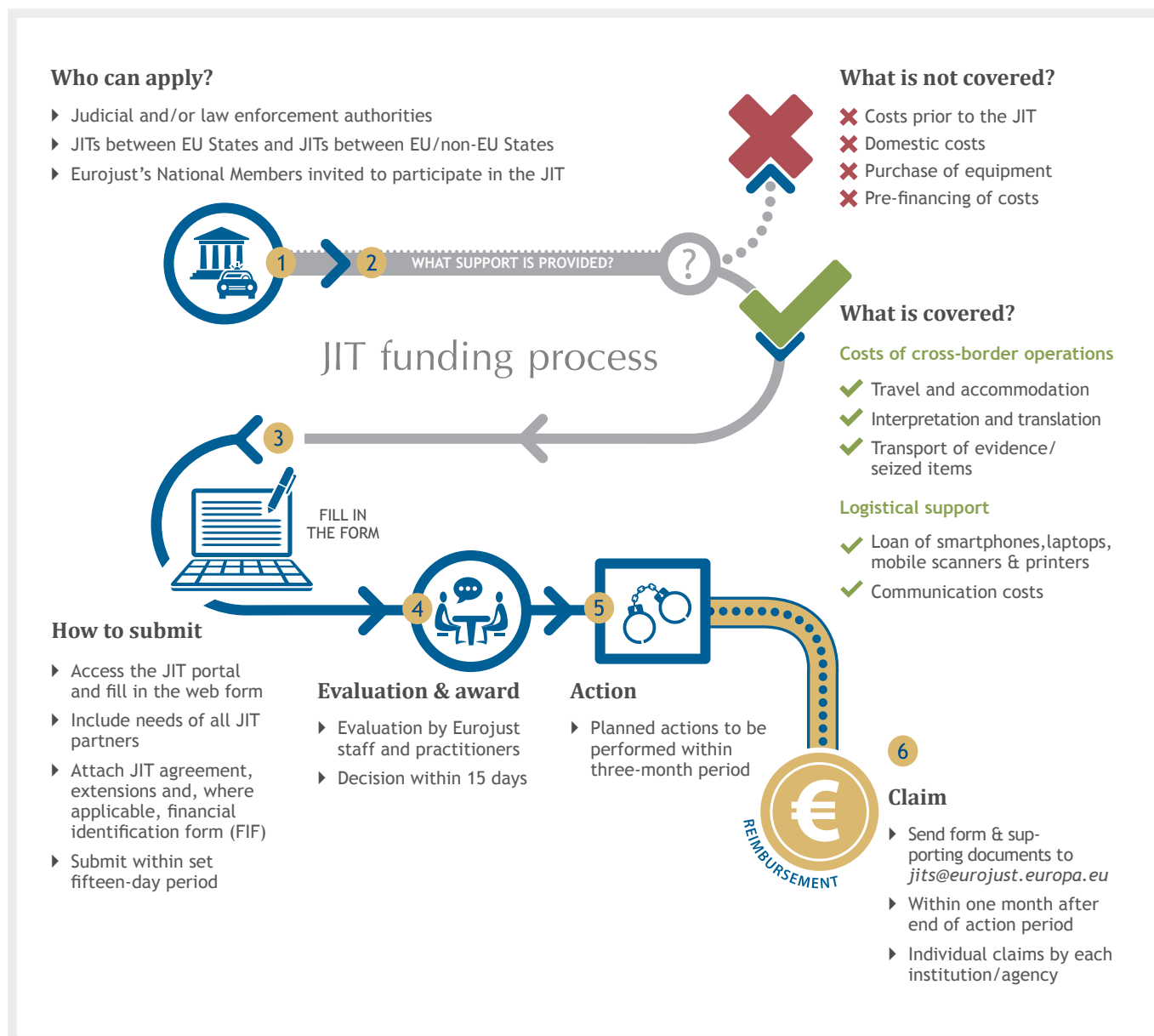

SVT podporované Eurojustem, včetně hlavních forem trestné činnosti

Financování SVT podle členských států

právní pomoci bylo extrémně náročné a nepraktické. SVT umožnil, aby se přímo na místě vyslaní členové (nizozemští a australské policisté) zapojili do výslechu svědků na Ukrajině a do analýzy důkazů, jejichž významná část se rovněž nacházela na Ukrajině. Důvěra vybudovaná prostřednictvím SVT umožnila společný přístup k obětem, který koordinovaly nizozemské orgány. Po fázi zřizování SVT fungoval samostatně a obdržel financování prostřednictvím Eurojustu, který zprostředkoval setkání a komunikaci s ukrajinskými orgány.

K rozšíření SVT na třetí státy se přihlíželo při revizi praktických nástrojů vyvinutých s cílem podpořit využívání společných vyšetřovacích týmů odborníky: [vzorové dohody o vytváření společného vyšetřovacího týmu](#) a [Praktického průvodce pro společné vyšetřovací týmy](#). Nová vzorová dohoda již nadále nevychází výhradně z právních nástrojů EU, zohledňuje další právní základy SVT a měla by usnadnit vytváření

SVT s třetími státy. Přispěje k urychlení navrhování budoucích dohod. Praktický průvodce pro společné vyšetřovací týmy byl navržen s cílem usnadnit přístup k SVT odborníkům, zejména z třetích států.

Finanční podpora operacím SVT poskytovaná Eurojustem

Rozsáhlejší využívání SVT se odráží v nárůstu počtu žádostí o finanční podporu obdržených Eurojustem: Sekretariát sítě SVT zpracoval 180 žádostí o financování (v roce 2015 to bylo 144 žádostí). Počet žádostí obdržených od SVT s účastí třetích států (18) je v souladu s tímto vzestupným trendem (v roce 2015 to bylo 13 žádostí). Pomoc byla přiznána v patnácti případech a bylo financováno devět SVT a došlo k zapojení Srbska (2), Švýcarska (2), Norska (2), Moldavska (1), Bosny a Hercegoviny (1) a Ukrajiny, Austrálie a Malajsie (se spoluúčastí v 1 SVT). Celkem byla finanční podpora

poskytnuta 90 společným vyšetřovacím týmům (68 v roce 2015). Z toho 58 bylo v průběhu roku financováno poprvé.

Procesy přidělování grantů společným vyšetřovacím týmům byly přezkoumány v reakci na provozní potřeby a ve snaze zlepšit efektivitu, přičemž byla učiněna následující opatření:

- ▶ zavedení nové kategorie nákladů (přeshraniční přeprava důkazů nebo zabavených předmětů);
- ▶ rozšíření finanční podpory na osoby, které přispívají k přeshraničním operačním činnostem SVT, aniž by se formálně staly členem (např. tlumočníci, soudní znalci atd.);

▶ zavedení jednotkových nákladů pro jednu kategorii (cestovné a ubytování) s cílem urychlit proplácení nákladů;

▶ zavedení rozlišených prostředků v rozpočtu s cílem dosáhnout flexibility při používání a opětovném používání uvolněných prostředků; a

▶ zjednodušení dokladů potřebných k proplacení nákladů.

Ve snaze pomoci odborníkům SVT při procházení procesem financování je na našich webových stránkách k dispozici [infografika](#) a [Příručka o financování týmů SVT](#), dostupná ve většině úředních jazyků EU.

Srbsko se zapojilo do SVT zabývajícího se paděláním peněz

České vyšetřování případu padělaní amerických dolarů a eurobankovek odhalilo organizovanou zločineckou skupinu složenou zejména ze srbských občanů a podílející se také na obchodování s drogami. Organizovaná zločinecká skupina nabízela k prodeji velké množství padělaných bankovek, a to primárně v Praze. Vyšetřovatelé zjistili, že tiskárna se nachází v Srbsku poblíž Bělohradu. Předpokládalo se, že hlavní organizátor vystupuje jako prostředník mezi pachateli v dalších členských státech. K přepravě padělaných bankovek organizovaná zločinecká skupina používala tajné přihrádky v nákladních vozech. Bankovky byly nabízeny pravidelným zákazníkům za 15 až 20 procent nominální hodnoty a ostatním za 30 procent skutečné ceny.

Intenzivní spolupráce mezi Českou republikou, Maďarskem, Rakouskem, Srbskem a Europolem byla zahájena v prosinci 2014. Europol potvrdil, že padělané bankovky se stejnými sériovými čísly byly nalezeny nejen v České republice, ale rovněž v Rakousku, Maďarsku, Německu, Slovenské republice, Slovinsku, Rumunsku, Chorvatsku a Lotyšsku i ve Spojených státech amerických. Všechny zabavené padělané bankovky byly velmi dobré kvality.

Na začátku roku 2015 byl Eurojust požádán o podporu justiční spolupráce mezi vnitrostátními orgány České republiky, Rakouska, Maďarska, Srbska a Slovenské republiky a o poskytnutí pomoci při vytváření SVT. V důsledku březnové koordinační schůzky se česká a srbská delegace dohodly na vytvoření SVT a na podání žádosti o financování prostřednictvím Eurojustu. Vzhledem k tomu, že ve Slovenské republice a Maďarsku nebylo vyšetřování zahájeno a rakouské orgány byly ve velmi rané fázi vyšetřování, tyto členské státy se k SVT nepřipojily, nýbrž nabídly svoji podporu. Na základě žádosti o vzájemnou právní pomoc Maďarsko spolupracovalo s českými orgány na tajné operaci, kdy tajný agent koupil padělané dolary od jednoho z podezřelých v Maďarsku.

Eurojust hrál důležitou úlohu při navazování kontaktů mezi českými a srbskými orgány a při budování důvěry mezi nimi. Na začátku strany zaujaly opatrný přístup a výměna informací byla pomalá. Schůzky SVT a druhá koordinační schůzka přispěly k rychlému zlepšení vztahu mezi vnitrostátními orgány a k úspěšné spolupráci v rámci SVT. Český styčný policista v Srbsku se zúčastnil všech schůzek a pomohl překonat jazykovou bariéru. Práce v rámci SVT výrazně podpořila snahu obou stran, zejména při výměně a zajištění přípustnosti důkazů. Důkazy shromážděné v Srbsku, včetně výsledků domovní prohlídky a údajů o otiscích prstů a tak dále, byly rychle předány českým orgánům.

I přes dobrou spolupráci se strany podílející se na SVT potýkaly s určitými právními problémy v souvislosti s přípustností důkazů. Pokud jde o policejní záznamy činnosti tajného agenta, český soud byl nejprve obezřetný, neboť policejní provokace je v České republice nezákonná. Posléze soud shledal tyto důkazy spolu se záznamy ze sledování podezřelých v Srbsku, k jejichž výměně v rámci SVT došlo, přípustnými.

Další problém vyvstal, když jedna z osob zatčených v Srbsku měla být vyslechnuta jako svědek během českého soudního řízení, ale v Srbsku byla považovaná za podezřelého. Skutečnost, že tato osoba byla nakonec vyslechnuta jako podezřelý, znamenala právní překážku a svědectví bylo u českého soudu prohlášeno za nepřípustné. Naštěstí byl pro zajištění odsouzení k dispozici dostatek dalších důkazů. K zatčení dvou podezřelých a k zabavení 130 000 USD v padělaných bankovkách došlo v České republice v září 2015. V Srbsku bylo zatčeno dalších sedm osob a byla provedena domovní prohlídka. Byla objevena plně vybavená tiskárna, včetně 33 000 USD v padělaných bankovkách připravených k distribuci, dalších připravovaných bankovek a zásob materiálu potřebného k padělání. Dva podezřelí v České republice byli postaveni před soud. V září 2016 byl každý z nich odsouzen k 8,5 letům vězení. Český rozsudek ještě nebyl do konce roku 2016 pravomocný. V Srbsku případ proti některým členům organizované zločinecké skupiny dospěl do fáze soudního řízení.

1.5 Řízení informací v Eurojustu

Eurojust pracoval na zvýšení funkčnosti a provozuschopnosti systému řízení případů (CMS), interní databáze, která uchovává a zpracovává informace vztahující se k případům a umožňuje sledování dodržování pravidel ochrany údajů.

Byly vydány dvě vylepšené verze systému CMS s cílem zvýšit rychlost zpracování údajů a vytvořit systém správy elektronické pošty, který uživatelům umožní do systému CMS importovat nebo připojit velké množství zpráv elektronické pošty ze sdílených poštovních schránek národních zastoupení v systému CMS.

Eurojust sledoval tok oznámení podle čl. 13 odst. 5 a 7 rozhodnutí Rady o Eurojustu obdržných od členských států. Po konzultaci s národními zpravodaji pro Eurojust Kolegium schválilo vylepšenou verzi formuláře podle článku 13. Formulář byl restrukturalizován tak, aby jeho používání bylo pro členské státy jednodušší a aby mohl být přímo importován do systému CMS.

Pokročilo vytváření síťových spojení s 28 členskými státy ve snaze zlepšit celkovou bezpečnost při výměně informací mezi Eurojustem a členskými státy. Do provozu bylo uvedeno zabezpečené síťové spojení s Rakouskem, čímž se celkový počet těchto síťových spojení zvýšil celkem na 14 (Belgie, Bulharsko, Česká republika, Španělsko, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko, Finsko, Švédsko).

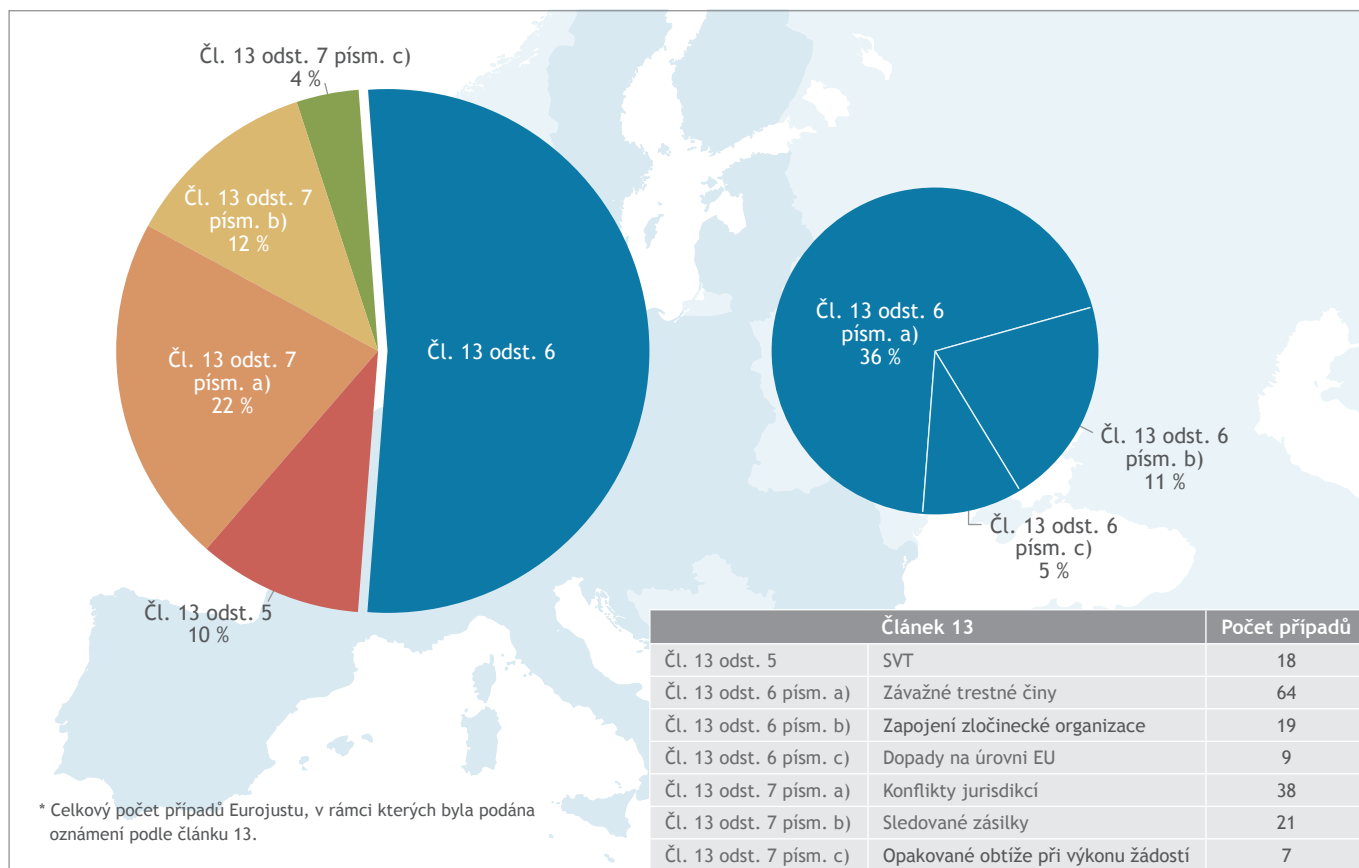
Vytváření a zavádění řešení pro připojení členů národních koordinačních systémů Eurojustu (ENCS) v členských státech k systému CMS bylo z důvodu finančních omezení pozastaveno. Byly vyvinuty nové přístupy s cílem zvýšit schopnost Eurojustu udržet si

operační a strategické znalosti: formulář s informacemi o případu umožňující shromažďovat kvalitativní informace, s výjimkou osobních údajů, o případech Eurojustu a hledat vzorce, osvědčené postupy a poučení a dále rozhraní pro správu informací centralizující strategické informace, jako jsou zprávy týkající se práce na případech o uplatňování nástrojů justiční spolupráce a prioritní oblasti trestné činnosti, vzorové případy a výsledky schůzek Eurojustu.

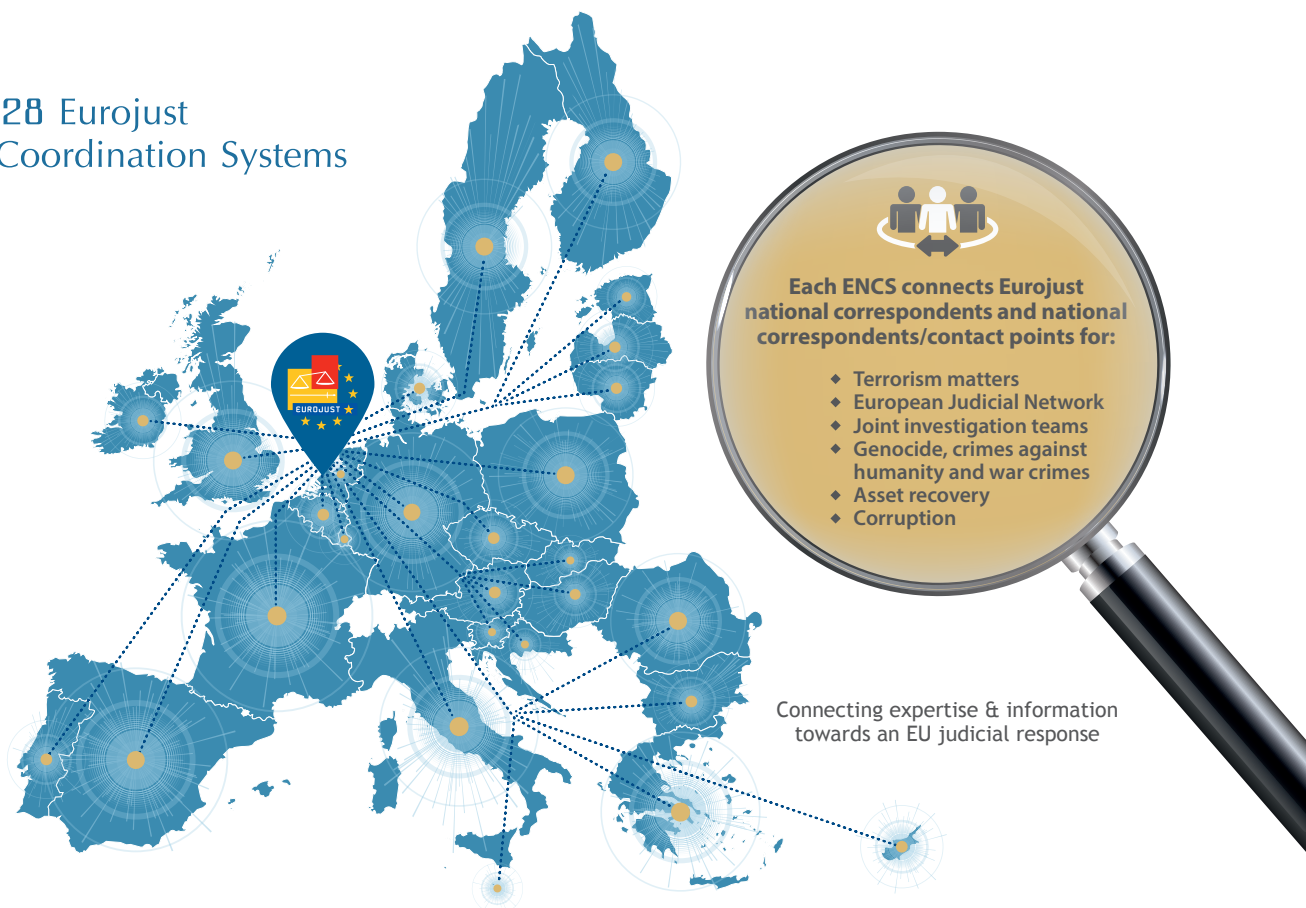
Fiches Suédoises

Systém ENCS byl doposud vytvořen v 25 členských státech. *Fiches Suédoises* poskytují: 1) přehled o struktuře a fungování ENCS v členských státech a 2) soubor vnitrostátních postupů souvisejících s prováděním článku 13 rozhodnutí Rady o Eurojustu za účelem zlepšení výměny informací mezi členskými státy a Eurojustem a distribuce případů mezi Eurojustem a EJN. S cílem lépe reagovat na potřeby odborníků vyvinul Eurojust v roce 2016 novou šablonu plně popisující jednotlivé národní systémy ENCS. Kromě toho nové *Fiches* obsahují pro informování všech členských států zvláštní oddíl o národních zkušenostech a osvědčených postupech. *Fiches* jsou pravidelně aktualizovány a jsou dostupné národním zpravodajům pro Eurojust ve vyhrazené oblasti Eurojustu.

Případy podle článku 13

28 Eurojust National Coordination Systems

2016

harmonogram

2. června, Haag

*Strategický seminář Klíče ke kyberprostoru
za nizozemského předsednictví EU*

3. června, Haag

*Společné konzultativní fórum za nizozemského
a slovenského předsednictví*

7.–9. června, Amsterdam/Haag

*46. plenární zasedání EJN a seminář
s národními zastoupeními v Eurojustu*

11.–15. dubna, Haag

Studijní návštěva EJTN

15.–16. června, Haag

12. výroční zasedání národních expertů SVT

LEDEN

ÚNOR

BŘEZEN

DUBEN

KVĚTEN

ČERVEN

4.–5. února, Haag

*Taktický seminář Justiční výzvy
související s nezákonným
převaděčstvím přistěhovalců*

3. května, Brusel

*Eurojust a Černá hora
podepisují dohodu o spolupráci*

23. května, Haag

*1. den EU proti beztrestnosti
genocidy, zločinů proti
lidskosti a válečných zločinů*

24.–25. května, Haag

*20. schůzka Síť pro
vyšetřování genocidy*

22.–23. června, Haag

*Taktický seminář Zajištění účinné
reakce soudů na zahraniční
teroristické bojovníky*

27. června, Haag

*Eurojust a Ukrajina
podepisují dohodu o spolupráci*

29.–30. června, Haag

*Schůzka EMPACT na téma
organizované majetkové
trestné činnosti*

12.-13. října, Haag
21. setkání Evropské sítě pro vyšetřování genocidy

28. října, Haag
Schůzka slovenského předsednictví k tématu justiční spolupráce ve věcech daňové trestné činnosti

11. října, Haag
Sir Julian King, komisař EU pro bezpečnostní unii, navštěvuje Eurojust

9. listopadu, Haag
Pan Klaus Meyer-Cabrie je zvolen místopředsdou Eurojustu

21.-23. listopadu, Bratislava
47. plenární zasedání EJM

12. července, Haag
Eurojust a Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví podepisují memorandum o porozumění

ČERVENEC

SRPEN

ZÁŘÍ

ŘÍJEN

LISTOPAD

PROSINEC

1. září, Haag
Paní Hilde Stoltenberg je vyslána do Eurojustu jako styčná státní zástupkyně za Norsko

24. listopadu, Haag
Schůzka Evropské justiční sítě pro kyberkriminalitu

30. listopadu, Haag
Rozloučení s budovou Eurojustu

13. prosince, Haag
Pan Ladislav Hamran je znovuzvolen místopředsdou Eurojustu

Případy řešené
Eurojustem

2.1 Úvod

Operační zaměření Eurojustu je v souladu s prioritami Evropského programu pro bezpečnost a Evropského programu pro migraci, které Evropská komise přijala v roce 2015. Program pro bezpečnost označuje terorismus, kyberkriminalitu a organizovanou trestnou činnost kvůli rostoucí hrozbě, kterou představují, i kvůli jejich přeshraničnímu rozměru, jako priority pro období 2015–2020. Program pro migraci vyžaduje okamžité opatření s cílem rozbití zločinné převaděčské sítě. Dále pak akční plán EU proti nezákonnému převaděčství přistěhovalců na období 2015–2020 vymezuje konkrétní opatření nezbytná k provádění uvedených dvou programů.

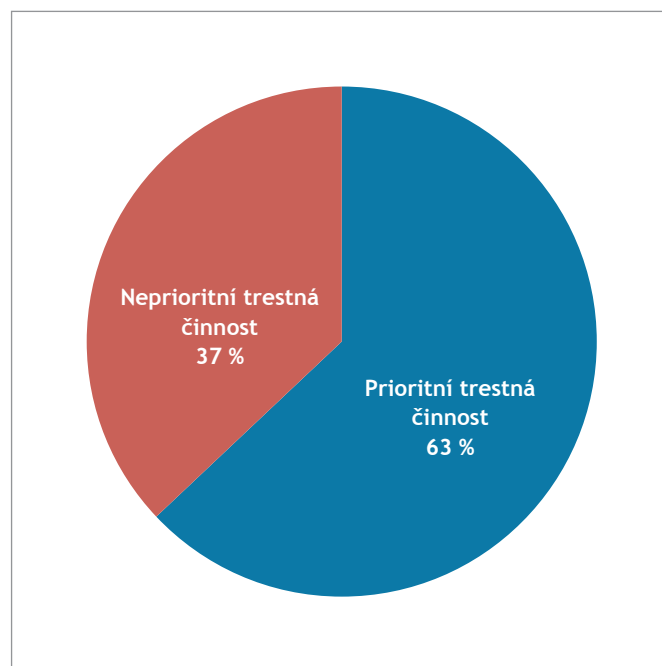
Úloha Eurojustu v oblasti justiční spolupráce a koordinace je zásadní pro rozbití organizovaných zločineckých skupin, sledování finančních aspektů trestné činnosti, překonání problémů několika jurisdikcí a shromáždění přípustných důkazů, na jejichž základě lze pachatele postavit před soud. Eurojust přispívá k provádění uvedených programů EU a zintenzivnil svoji činnost zejména v boji proti terorismu, kyberkriminalitě a organizované trestné činnosti, včetně nezákonného převaděčství přistěhovalců a obchodu s lidmi. Poskytovaná operační podpora zahrnuje analýzu právních otázek, vytváření osvědčených postupů, spolupráci s třetími státy a partnery z EU a úzkou spolupráci se specializovanými sítěmi soudních znalců.

V roce 2016 byla kyberkriminalita uznána za nastupující hrozbu Radou v jejích závěrech ze dne 9. června 2016, kterými se zakládá EJCEN. Tato síť specializovaných státních zástupců a soudců má za úkol bojovat

proti problémům, které přináší kyberkriminalita, trestná činnost využívající informační technologie a vyšetřování v kyberprostoru, i proti překážkám, které brání účinně zabezpečit a získat elektronické důkazy. V souladu s očekáváními Rady Eurojust poskytuje síti při naplňování jejích cílů podporu.

Operační priority Eurojustu se v zásadě shodují s těmi, které stanovila Rada v oblasti boje proti závažné

Prioritní trestná činnost podle Eurojustu

Prioritní trestná činnost	Případy			Koordinační schůzky			SVT		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Terorismus	14	41	67	4	15	18	2	3	4
Kyberkriminalita	42	62	60	15	19	13	6	11	8
IIS	32	60	65	10	20	12	9	9	11
THB	71	79	93	12	32	33	18	21	32
Podvod	560	647	654	60	76	44	32	34	35
Korupce	55	90	74	9	10	15	4	4	2
Obchodování s drogami	283	274	254	52	57	41	31	25	24
MOCG	128	201	199	13	21	19	13	13	12
Trestné činy PIF	70	69	41	7	11	11	2	5	5
Neprioritní trestná činnost									
Praní špinavých peněz	220	283	295	41	55	67	24	30	35
Trestná činnost proti životnímu prostředí	5	5	6	0	1	0	0	0	0

a organizované trestné činnosti v letech 2014 a 2017. Jelikož je Eurojust organizací řízenou poptávkou, jsou součástí jeho priorit i korupce a terorismus.

2.1.1 Terorismus

Řada ohavných smrtících teroristických útoků v Evropě zdůraznila nutnost, aby členské státy bojovaly proti terorismu koordinovaně s cílem zajistit úspěšné vyšetřování a stíhání a podpořit justiční spolupráci. Byla zaznamenána rostoucí míra důvěry justičních orgánů v Eurojust a větší potřeba podpory poskytované Eurojustem v případech souvisejících s terorismem.

V uplynulém roce došlo od roku 2014 k téměř k pětinásobnému nárůstu počtu případů terorismu, ve kterých byl Eurojust požádán o pomoc, a k výraznému pokroku ve výměně informací o teroristických trestných činech s Eurojustem v souladu s rozhodnutím Rady 2005/671/SVV. Eurojust podpořil 67 případů zabývajících se terorismem, včetně teroristických útoků v Bruselu, ve srovnání se 14 v roce 2014, a uspořádal 18 koordinačních schůzek a podpořil čtyři SVT, z nichž jeden byl nově vytvořen.

Informace o trestním stíhání souvisejícím s terorismem byly Eurojustu předány 133krát, v porovnání s 30 případy v roce 2014, a informace o uzavřených soudních řízeních byly předány 275krát v porovnání se 180 v roce 2014. Výměna s terorismem souvisejících informací s Eurojustem byla vysoko na pořadu politických jednání a očekává se včasnější systematická výměna informací.

Eurojust i nadále vydával *Zprávy o odsouzeních za teroristické trestné činy a ad hoc soudní analýzy* průlomových odsouzení za teroristické činy, přičemž cílem těchto zpráv a analýz je šířit mezi odborníky osvědčené postupy, různorodé a složité právní otázky, závěry a argumenty soudů, vývoj v oblasti právních předpisů na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni i informace o kritických aspektech, jako jsou nové náborové postupy a včasné ukazatele radikalizace.

Jedno z význačných analyzovaných rozhodnutí soudu se týkalo operace CESTO, důležité akce španělských orgánů zaměřené na náborovou a podpůrnou síť, která vysílala zahraniční teroristické bojovníky do Sýrie. Soudní analýza (dokument Eurojustu s omezenou distribucí) shrnula řadu právních problémů, které se vyskytly, včetně používání zpráv zpravodajských služeb v trestním řízení a obtíží při určování teroristické povahy skupiny. Analýza slouží jako zdroj inspirace při přípravě úspěšných případů trestního stíhání v členských státech.

V souladu s výzvou Rady v jejích závěrech z roku 2015 o zlepšení reakce trestního soudnictví na radikalizaci vedoucí k terorismu a násilnému extremismu

Zpráva o odsouzeních za teroristické činy

TCM je dokument Eurojustu s omezeným přístupem, který je předáván státním zástupcům a soudcům zabývajícím se případy terorismu, a který je publikován pravidelně od roku 2008. Poskytuje přehled o odsouzeních spojených s trestnými činy terorismu a o osvobozujících rozsudcích vynesených po celé Evropské unii, aktualizaci právních předpisů a soudní analýzu příslušných rozsudků.

TCM se zakládá na informacích pocházejících z volně přístupných zdrojů a informací o odsouzeních za trestné činy terorismu, zprostředkovaných vnitrostátními orgány v rámci provádění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV. Sekce s analytickými informacemi o problémech vypracovaná v roce 2016 zahrnovala analýzu soudních rozhodnutí vydaných soudy v Belgii, Dánsku, Francii, Švédsku a Švýcarsku v souvislosti se zahraničními teroristickými bojovníky a teroristickými náborovými sítěmi.

Eurojust monitoroval odsouzení za terorismus ve snaze zjistit, zda soudy ukládají alternativní tresty k trestu odnětí svobody a rehabilitační programy. Přispěl tak k výměně informací o vnitrostátních postupech a získaných zkušenostech, zejména pak v souvislosti s nástroji pro posuzování rizik, které soudci a státní zástupci používají k posouzení míry ohrožení představovaného zahraničními teroristickými bojovníky i k posouzení programů deradikalizace.

V listopadu Eurojust poskytl náhled na svou práci a zjištění na zasedání výboru LIBE k prevenci a boji proti radikalizaci.

V roce 2016 se analýza reakce trestního soudnictví na fenomén zahraničních teroristických bojovníků prováděná Eurojustem zaměřila na konkrétní problémy: i) zvláštní a mimořádné pravomoci platné v případě teroristických útoků; ii) přípustnost (zahraničních) zpravodajských informací jako důkazu v trestním řízení; iii) deradikalizace a alternativy trestního stíhání a zadržení; a iv) spojení mezi terorismem a organizovanou trestnou činností.

Na taktickém semináři na téma *zajištění účinné reakce soudů na fenomén zahraničních teroristických bojovníků*, kterého se zúčastnili národní korespondenti pro Eurojust pro otázky terorismu, včetně specializovaných státních zástupců ze Švýcarska, Norska, USA, Turecka, Černé hory, Albánie, Srbska a Bosny a Hercegoviny, zaměřujících se na boj proti terorismu, a pro-

titeroristický koordinátor EU, vedoucí ECTC a ředitel Střediska EU pro analýzu zpravodajských informací byly sdíleny operační zkušenosti, řešila se témata jako náborové sítě, přeshraniční vazby a přípravná činnost související s terorismem.

Čtvrtá zpráva o zahraničních teroristických bojovnících (se stupněm utajení EU Restricted) vydaná v prosinci předložila veškerá relevantní zjištění Eurojustu z průběhu roku, jeho pohled na reakci trestního soudnictví na fenomén zahraničních teroristických bojovníků, vývoj v oblasti právních předpisů v členských státech a řadu doporučení pro Evropskou unii a členské státy i následná opatření pro Eurojust.

Eurojust rovněž připravil shrnutí hlavních zjištění z druhé zprávy o zahraničních teroristických bojovnících z roku 2015, které bylo v roce 2016 vydáno jako dokument Eurojustu s omezeným přístupem. S ohledem na doporučení ve zprávách o zahraničních teroristických bojovnících z let 2014 a 2015 ohledně aktualizace právního rámce EU v oblasti boje proti terorismu a na základě své operační zkušenosti Eurojust v dubnu představil na stínové schůzce výboru LIBE podklady vztahující se k návrhu směrnice o boji proti terorismu.

Eurojust hraje klíčovou úlohu při podpoře justiční spolupráce mezi členskými státy a třetími státy, zejména ze západního Balkánu a regionů Středního východu a severní Afriky. Eurojust vytvořil kontaktní body v Alžírsku, Egyptě, Iráku, Izraeli, Jordánsku, Libanonu, palestinské samosprávě, Saúdské Arábii a Tunisku. Dne 8. června se Eurojust zúčastnil dialogu EU a Turecka v oblasti boje proti terorismu, kdy výstupem tohoto dialogu byl opětovně vyjádřený závazek naléhavě zintenzivnit společné úsilí proti hrozbě představované zahraničními teroristickými bojovníky a potvrzení odhodlání Turecka úzce spolupracovat s Eurojustem a dalšími relevantními agenturami EU v boji proti tomuto fenoménu.

Jako primární kontaktní bod pro reakci na teroristické útoky v Bruselu v roce 2016 sloužila síť národních korespondentů pro Eurojust pro otázky terorismu. Během jedné hodiny od útoků z 22. března, při kterých došlo ke koordinovaným sebevražedným bombovým útokům na metro a letiště Brusel-Zaventem a které po sobě zanechaly 32 mrtvých a stovky zraněných, Eurojust aktivoval svoji síť národních korespondentů pro otázky terorismu s cílem zajistit, aby byly nepřetržitě k dispozici příslušné justiční orgány ze všech členských států tak, aby mohly ihned přijímat a zpracovávat případné naléhavé žádosti nebo rozhodnutí o justiční spolupráci.

Aktivace sítě umožnila poskytnout rychlou a komplexní pomoc belgickému vyšetřování tohoto velkého teroristického útoku, neboť podpořila a doplnila práci

probíhající na vnitrostátní úrovni tím, že se zaměřila na mezinárodní rozměr útoků a identifikaci zločineckých sítí a související trestné činnosti. Eurojust byl rovněž uveden do pohotovosti, aby mohl neprodleně reagovat na případné žádosti o pomoc a koordinaci předkládané příslušnými vnitrostátními orgány.

Vyšetřování v Belgii odhalilo sofistikovanou teroristickou síť s kontakty v dalších členských státech a s napojením na útoky v Paříži, přičemž sebevražední atentátníci obdrželi podporu od několika osob a existovalo spojení s další závažnou trestnou činností a sítěmi, včetně nedovoleného obchodu se zbraněmi a padělání dokladů. Osoba, která se na záběru z bezpečnostní kamery během útoku na bruselské metro nacházela v blízkosti jednoho ze sebevražedných atentátníků, uprchla několik minut před detonací a byla identifikována jako známý zahraniční teroristický bojovník v Sýrii. Jeho DNA, nalezená v několika domech, které sloužily jako úkryt, a autech používaných teroristickou sítí, vedla k zjištění propojení s dalšími členskými státy a napojení této osoby na pařížské útočníky.

Úřad federálního státního zástupce v Belgii si od Eurojustu vyžádal naléhavou asistenci umožňující odeslat žádost o vzájemnou právní pomoc do jiného členského státu. Pohotová reakce Eurojustu se ukázala být velmi důležitou při rychlém určení příslušného orgánu, se kterým navázat přeshraniční spolupráci tak, aby bylo možné žádost ihned provést a urychlit výměnu informací na soudní úrovni.

Podpora poskytnutá Eurojustem zajistila, že bylo možné lokalizovat a zadržet jednoho ze spolupachatelů podílejících se na útocích v Bruselu. K jeho zatčení došlo dne 8. dubna koordinovaně a ve stejný den jako k zatčení „muže s kloboukem“ zachyceného na záběru z bezpečnostní kamery, jenž byl sebevražedným atentátníkem na letišti, který z místa činu uprchl.

Příručka CBRN-E

Příručka CBRN-E je pravidelně aktualizovaným dokumentem Eurojustu, který poskytuje odborníkům EU speciální multisektorovou právní podporu pro vyšetřování a stíhání vztahující se na nadnárodní trestné činy související s chemickými, biologickými, radiologickými zbraněmi, jadernými látkami a výbušninami (CBRN-E).

Obsahuje přehled o základních evropských a mezinárodních předpisech platných pro CBRN-E, včetně nadnárodních subjektů, systémů a databází v oblasti CBRN-E. V roce 2016 byla příručka aktualizována.

2.1.2 Kyberkriminalita

Justiční spolupráce v oblasti kyberkriminality se potýká s mnoha specifickými problémy, které vyplývají zejména z toho, že tato trestná činnost je ze své podstaty činností přesahující hranice, a z výrazných rozdílů v právních předpisech existujících na vnitrostátní úrovni. Eurojust podpořil 60 případů, 13 koordinačních schůzek a osm SVT, z nichž dva byly nově vytvořeny.

Kromě operační podpory další činnosti Eurojustu umožnily sdílet zkušenosti a odborné znalosti mezi národními odborníky v kritických oblastech, jako je spolupráce s poskytovateli internetového připojení nacházejícími se v USA a šifrování údajů.

Eurojust sehrál důležitou úlohu při vytváření společenství odborníků specializujících se na kyberkriminalitu a uvítal zřízení EJCEN. EJCEN tvoří nejméně jeden národní zástupce justičních orgánů s příslušnými odbornými znalostmi za každý členský stát.

EJCEN usnadní a zlepší spolupráci mezi příslušnými justičními orgány, neboť umožní výměnu odborných znalostí, osvědčených postupů a dalších relevantních informací týkajících se vyšetřování a stíhání kyberkriminality. Tato síť rovněž podpoří dialog mezi různými aktéry a zúčastněnými stranami, které hrají úlohu při zajišťování právního státu v kyberprostoru. Eurojust dostal za úkol poskytovat síti EJCEN podporu a zajistit spolupráci s touto sítí. Zahajovací zasedání EJCEN v Eurojustu se v listopadu zaměřilo na technické,

Zpráva o odsouzeních za kyberkriminalitu

V roce 2016 začal Eurojust vydávat CJM. CJM je dokument Eurojustu s omezeným přístupem, vydávaný jednou ročně a sloužící jako nástroj pro podávání zpráv pomáhajícím odborníkům při vyšetřování a stíhání případů kyberkriminality. CJM přináší přehled relevantního vývoje v oblasti právních předpisů týkajících se kyberkriminality a trestné činnosti využívající informační technologie. Dále poskytuje rozsáhlé analýzy vybraných rozhodnutí vnitrostátních soudů v případech kyberkriminality i kapitoly věnovanou zajímavému tématu a zpracovanou na základě probíhajících diskusí nebo nových trendů.

Ve vydání CJM zveřejněném v loňském roce byla rozebrána dvě taková témata: rozhodnutí soudu v belgickém případě ve věci Yahoo! a vzdálený přístup k datům nebo počítačovému systému.

právní a praktické překážky bránící šifrování a vyšetřování on-line v utajení.

Odborníci Eurojustu se zúčastnili schůzek na téma elektronické evidence organizovaných Komisí v návaznosti na závěry Rady ze dne 9. června 2016 o zlepšování trestního soudnictví v kyberprostoru, které řešily tři oblasti, v nichž odborníci usilují o zlepšení: výkon vzájemné právní pomoci, přímá spolupráce s poskytovateli internetového připojení a mechanismy pro stanovení příslušnosti v kyberprostoru. Eurojust nabídl svůj pohled na společné problémy, se kterými se odborníci potýkají, i osvědčené postupy umožňující tyto problémy překonat, včetně problémů souvisejících s vymáháním jurisdikce v kyberprostoru.

Eurojust dále úzce spolupracoval s dalšími zúčastněnými stranami a institucionálními partnery s cílem zajistit účinné vyšetřování a stíhání v případech kyberkriminality. Přemostění mezi Eurojustem a Evropským zajišťovatelem zejména vyslaný národní expert Eurojustu pro otázky kyberkriminality, který usnadňoval výměnu informací a přispíval k podpoře a koordinaci s EC3.

V rámci sekce Evropské multidisciplinární platformy proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti (EMPACT) zaměřující se na kyberkriminalitu – sexuální zneužívání dětí vypracoval Eurojust analýzu případů sexuálního zneužívání dětí on-line a nastínil problémy při vyšetřování a stíhání případů sexuálního zneužívání dětí i řešení a osvědčené postupy.

Od ledna do března 2016 byl do Eurojustu vyslán americký státní zástupce pro kyberkriminalitu, který pracoval s národními zastoupeními a EC3 na vytvoření užší operační spolupráce se zástupcem Spojených států amerických pro otázky kyberkriminality a na zvýšení znalosti systému trestního práva Spojených států amerických. Eurojust i americké orgány tuto iniciativu, která vedla k velmi dobrým výsledkům, uvítaly.

Eurojust se připojil k rostoucí koalici veřejných a soukromých subjektů podporujících projekt „No More Ransom“ (tj. konec vydírání), který původně vytvořily nizozemské orgány, EC3 a dvě soukromé společnosti z oblasti kybernetické bezpečnosti. Cílem projektu je aktivně pomáhat obětem ransomwaru tím, že se zpřístupňují dešifrovací klíče nalezené v průběhu vyšetřování trestné činnosti.

Eurojust je členem řídicího výboru projektu kyberkriminality, který v roce 2015 zahájilo Světové ekonomické fórum s cílem zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru v boji proti kyberkriminalitě. V rámci tohoto projektu byla v roce 2016 zveřejněna doporučení pro partnerství veřejného a soukromého sektoru v boji proti kyberkriminalitě.

Meeting of the European Judicial Cybercrime Network, November 2016

Pan **Branislav Boháčik**, státní zástupce z generální prokuratury Slovenské republiky, uvedl:

Vytvoření EJCN je naplněním dlouhotrvajícího přání odborníků. V této síti mohou sdílet svoje zkušenosti a odborné znalosti a úzce spolupracovat s kolegy z členských států EU při řešení mnoha problémů, kterým čelí během vyšetřování a stíhání kyberkriminality a trestné činnosti využívající informační technologie, jako je šifrování.

2.1.3 Nezákonné převaděčství přistěhovalců

Členské státy nadále čelily vážným výzvám vyplývajícím z prudkého nárůstu nezákonného převaděčství přistěhovalců a očekávaly od institucí a agentur EU identifikaci a zavedení nových a účinnějších způsobů řešení této bezprecedentní humanitární krize. Eurojust obnovil svoji snahu posílit schopnost členských států rozbít a stíhat organizované zločinecké skupiny odpovědné za převaděčské a pašerácké sítě.

Eurojust zaregistroval 65 případů, což představuje mírný nárůst v porovnání s rokem 2015, kdy vrcholila humanitární krize, uspořádal 12 koordinačních schůzek a podpořil 11 SVT, z nichž pět bylo nově vytvořených. V jednom SVT byl zapojen třetí stát (Srbsko).

Využívání SVT v případech nezákonného převaděčství přistěhovalců a zapojení třetích států do SVT bylo tématem výročního zasedání odborníků z oblasti SVT (viz oddíly 1.4 a 6.2).

Eurojust podporuje členské státy v přední linii, které jsou vystaveny značnému náporu migrantů na svých vnějších hranicích. Činnosti vykonávané v místech, kde se nacházejí hotspoty (přijímací centra), se primárně zaměřují na identifikaci, registraci a prověření migrantů. Eurojust není v hotspotech fyzicky přítomen, ale zřídil vyhrazené kontaktní body pro justiční otázky v Řecku a Itálii s cílem podpořit hotspoty a předat příslušné informace a případy národním zastoupením v Eurojustu za účelem provedení navazujících justičních kroků a koordinace na úrovni EU.

Tematická skupina pro nezákonné převaděčství přistěhovalců založená v roce 2015 poskytuje pomoc odborníkům zabývajícím se nezákonným převaděčstvím přistěhovalců přes hranice. Eurojust připravil analýzy vnitrostátní jurisdikce v oblasti nezákonného převaděčství přistěhovalců a souvisejících trestných činů ve Španělsku, Itálii a Francii, v nichž identifikoval právní a praktické problémy, s nimiž se vyšetřování a stíhání potýká, a osvědčené postupy. Eurojust shromažďuje informace a vyvíjí pro odborníky nástroje vztahující se k platným vnitrostátním právním předpisům v oblasti nezákonného převaděčství přistěhovalců a souvisejících trestných činů v členských státech, včetně silných

stránek a nedostatků těchto zákonů, ve snaze napomáhat odborníkům v navržení účinných strategií trestního stíhání. Poskytnutím informací z pohledu trestního stíhání Eurojust rovněž podpořil Komisi při hodnocení práva EU upravujícího napomáhání nelegální migraci, takzvaného „balíčku proti převaděčství“.

V únoru Eurojust uspořádal taktický seminář *Justiční výzvy související s nezákonným převaděčstvím přistěhovalců*. Účastníci poskytli přehled operační spolupráce mezi evropskými partnery v boji proti nezákonnému převaděčství přistěhovalců a zkušeností kontaktních bodů a styčných soudců a státních zástupců v jiných členských

Příslušná jurisdikce v případě nezákonného převaděčství přistěhovalců

V srpnu 2015 byl u dálnice v Rakousku poblíž maďarských hranic nalezen opuštěný nákladní vůz. Uvnitř byla objevena těla 71 přistěhovalců. Tato událost okamžitě vedla k zahájení vyšetřování v Maďarsku a Rakousku. Byli identifikováni a o několik dní později v Maďarsku zatčeni čtyři podezřelí bulharské národnosti a jeden afghánský podezřelý, všichni členové organizované zločinecké skupiny zabývající se nezákonným převaděčstvím přistěhovalců. Osoby, které údajně napomáhaly této trestné činnosti, byly později zatčeny v Německu a byly rovněž podány žaloby proti podezřelým v Bulharsku a Srbsku.

Kvůli zajištění rychlé justiční spolupráce mezi dotčenými zeměmi požádaly maďarské orgány Eurojust o podporu. Do 48 hodin od vznesení žádosti se konala koordinační schůzka, které předcházela operační schůzka v Europolu. Na koordinační schůzce Eurojustu bylo zjištěno, že v Německu probíhá více než 10 vyšetřování přepravování přistěhovalců naplánovaného, organizovaného a realizovaného toutéž organizovanou zločineckou skupinou, což podtrhlo potřebu spolupráce a výměny informací. Byl zvažován SVT mezi Maďarskem, Rakouskem a Německem, avšak účastníci se shodli, že spolupráce na základě žádosti o vzájemnou právní pomoc je vhodnější. Rakousko již Maďarsku zaslalo několik žádostí o vzájemnou právní pomoc a vystavilo evropské zatýkácí rozkazy Maďarsku i Bulharsku.

Po koordinační schůzce Eurojust monitoroval a podpořil vyřízení maďarských žádostí o vzájemnou právní pomoc zaslaných Srbsku, Slovenské republice a Itálii ve snaze shromáždit informace a důkazy vztahující se k případu. Při zaslání maďarské žádosti o vzájemnou právní pomoc Slovenské republice v souvislosti s telekomunikačními údaji se vyskytla právní překážka týkající se uchovávání údajů. V důsledku toho, že Soudní dvůr EU v roce 2015 zrušil platnost směrnice o uchovávání údajů, ve Slovenské republice v době, kdy k incidentu došlo, neexistoval žádný platný právní předpis o uchovávání údajů. Poté, co v lednu 2016 vstoupil v platnost nový slovenský právní předpis stanovující dobu uchovávání údajů v délce šesti měsíců, vnitrostátní orgány s pomocí Eurojustu dokázaly zajistit včasné vyřízení žádosti.

Aby se předešlo možným konfliktům jurisdikcí, k nimž by v případě několika souběžně probíhajících vyšetřování a vydání několika zatýkácích rozkazů mohlo dojít, Eurojust zajistil dohodnutí účinné strategie vedení případů. Vzhledem k rozsáhlé činnosti organizované zločinecké skupiny bylo kvůli zajištění úspěšného stíhání nezbytné rozdělit úkoly. Neboť vyšetřování ukázala, že k údajným vraždám a nelegálnímu převaděčství došlo na maďarském území, bylo projednáno předání řízení z Rakouska, neboť soustředění řízení v jednom členském státě by zlepšilo efektivitu a ucelenost případu proti členům organizované zločinecké skupiny. Souběžné vyšetřování pokračovalo až do listopadu 2015, kdy došlo k předání rakouského řízení a maďarské orgány souhlasily se stíháním ve všech aspektech. Za tímto účelem byly důkazy shromážděné v Rakousku, včetně znaleckých posudků, pitvy a testů DNA, předloženy k použití v maďarském řízení. Zároveň Rakousko předalo maďarským orgánům řízení v jiném souvisejícím případě. Německé orgány měly stíhat osoby zatčené v Německu, které trestné činnosti napomáhaly. S cílem přispět k odlišení řidičů a organizátorů v rámci organizované zločinecké skupiny poskytly maďarské orgány svým německým partnerům právní ustanovení, na jejichž základě byla vznesena maďarská obvinění z trestného činu. Do konce roku 2016 byla řízení v Maďarsku i Německu v přípravné fázi soudního řízení.

státech i v hotspotech v Itálii a Řecku. Seminář se zaměřil na sdílení informací, shromažďování a přípustnost důkazů a další praktické otázky týkající se justiční spolupráce. Projednána byla také problematika překladů a tlumočení způsobující vnitrostátním orgánům vážné problémy, například v souvislosti s hledáním důvěryhodných soudních překladatelů pro zřídka používané jazyky a dialekty používané migranty a organizovanými zločineckými skupinami, a to včetně vysokých nákladů a velkého objemu důkazů. V jednom z příkladů rozebraných během semináře nemohl státní zástupce použít důkazy (telefonické odposlechy) z jiného členského státu, neboť překlad by znamenal obrovské náklady, na jejichž uhrazení nebyly k dispozici finanční prostředky. Nedostatek finančních prostředků na překlady příkazu v rozsahu více než 350 stran pro účely předběžné vazby rovněž sehrál roli ve složitém případě nezákonného převaděčství přistěhovalců registrovaném u Eurojustu. Překlad byl zásadní pro zahájení vyšetřování v příslušných jurisdikcích. V důsledku toho vyšetřování nezačaly všechny členské státy. Výsledná zpráva ze semináře byla zveřejněna jako dokument EU 9456/16.

V dubnu Eurojust pozval odborníky z oblasti soudnictví a donucovacích orgánů z Francie, Spojeného království, Belgie a Nizozemska na operační schůzku na téma nezákonného převaděčství přistěhovalců v oblasti Severního moře. Účastníci zdůraznili potřebu zlepšit sdílení informací, usnadnit finanční vyšetřování se zaměřením na zabavení značných zisků z převaděčství, zvýšit pozornost věnovanou používání padělaných a pozměněných úředních dokumentů a podpořit operace přeshraničního sledování s cílem lépe zmapovat trestné činy související s převaděčstvím a vytvořit silnější případy trestního stíhání.

Eurojust nadále usiloval o zvýšení operační spolupráce s třetími státy a dalšími institucionálními partnery a zúčastnil se kontaktní skupiny Komise tvořené agenturami EU zabývající se problematikou převaděčství migrantů.

V červenci navštívila Eurojust delegace EUNAVFOR MED na vysoké úrovni a při této příležitosti došlo k projednání její činnosti s Kolegiem, k výměně názorů na justiční aspekty a kvalitu sdílení informací a k dalšímu prozkoumání způsobů posílení vzájemného vztahu v rámci memoranda o porozumění podepsaného v říjnu 2015. Probíhaly pravidelné schůzky s Europolem k projednání zapojení do prioritních případů a pokroku dosaženého v souvislosti se společným operačním týmem JOT MARE. Eurojust se zúčastnil činnosti v rámci EMPACT FII (nepomáhání k nezákonnému přistěhovalectví).

2.1.4 Obchod s lidmi

Podpora poskytovaná Eurojustem v rámci vnitrostátních vyšetřování a stíhání v souvislosti s obchodová-

ním s lidmi se zvýšila. Eurojust registroval 93 případů a uspořádal 33 koordinačních schůzek. Poprvé se jako dožádané státy do případů zapojily dvě latinskoamerické země, Kolumbie a Paraguay. Byl zaznamenán výrazný nárůst využívání SVT: V souvislosti s případy THB bylo aktivních 32 SVT (21 v roce 2015), z toho 19 bylo vytvořeno nově v roce 2016.

Eurojust spojil svoji operační podporu se strategickými činnostmi ve snaze zlepšit účinnost mezinárodní justiční spolupráce a posílit partnerství s dalšími institucemi a agenturami EU tak, aby došlo k zefektivnění opatření a optimalizaci zdrojů v boji proti obchodování s lidmi.

V červnu navštívila Eurojust koordinátorka EU pro boj proti obchodování s lidmi, aby projednala dopad vnitrostátních předpisů, které podle článku 18 směrnice o boji proti obchodování s lidmi 2011/36/EU kriminalizují konečné spotřebitele, uživatele služeb nebo činností souvisejících s vykořisťováním obětí obchodování s lidmi. Představila Kolegiu rovněž závěry zprávy o pokroku dosahovaném v oblasti obchodování s lidmi a *Studie o judikatuře vztahující se k obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování*, která byla vydána v říjnu 2015.

Eurojust poskytl podkladové informace pro účely evropské *Strategie boje proti obchodování s lidmi* pro období po roce 2016, která navazuje na *Strategii EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016*. Eurojust identifikoval následující priority: zlepšit justiční spolupráci v přeshraničních případech obchodování s lidmi, včetně spolupráce s třetími státy; zkoumat propojení mezi obchodováním s lidmi a nezákonným převaděčstvím přistěhovalců; a zabývat se charakteristikami případů obchodování s lidmi v případech, kdy jsou oběťmi děti.

Eurojust podpořil projekt *Týmová práce! Posílení multidisciplinární spolupráce v boji proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování* a moderoval pracovní seminář *Stíhání obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování*. Jako výstup byla připravena příručka pro odborníky v oblasti multidisciplinární spolupráce v boji proti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, která vyzývá k využívání podpory, kterou může Eurojust nabídnout státním zástupcům zabývajícím se přeshraničními případy obchodování s lidmi.

Eurojust rovněž přispěl k vypracování zprávy navazující na odborný seminář sítě agentur působících v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí nazvaný *Jak mohou agentury působící v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí zlepšit dopad svojí práce, pokud jde o oběti závažné a organizované trestné činnosti?*, který v dubnu uspořádala Agentura EU pro základní práva (FRA) a který se zabýval oběťmi vážné a organizované trestné činnosti. Eurojust zdůraznil význam ochrany nejen pro oběti obchodování

s lidmi, ale také pro jejich rodiny v zemi původu, i zvyšování povědomí státních zástupců o obětech.

2.1.5 Podvod

Případy podvodu představují největší počet registrovaných případů (654), včetně koordinačních schůzek (44), koordinačních center (5) a SVT (35, z nichž devět bylo nově vytvořených). Eurojust podpořil vnitrostátní orgány poskytnutím svých odborných znalostí, zejména v oblasti boje proti podvodům s DPH a daňové trestné činnosti a v oblasti zajišťování práv duševního vlastnictví.

Případy podvodů s DPH (takzvaných „kolotočových podvodů“) jsou obzvláště složité, neboť se v nich jedná o podvodné obchodníky, kteří dovážejí a vyvážejí zboží bez DPH přes různé členské státy. V každé fázi tohoto podvodného obchodu je přičtena DPH (někdy ve výši až 25 procent) a do kolotoče se zapojují podniky, které následně zmizí. Konečný vývozce si od státu nárokuje vrácení DPH, a pak rovněž zmizí.

Pokračovala spolupráce se zúčastněnými stranami a institucionálními partnery. V červenci Eurojust a Úřad Evropské unie pro duševní (EUIPO), dříve známý jako Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM), podepsaly memorandum o porozumění s cílem rozšířit stávající přínosnou spolupráci a podpořit evropské státní zástupce pracující na případech zabývajících se porušováním práv duševního vlastnictví. Memorandum o porozumění umožňuje dále rozvíjet konkrétní projekty spolupráce, jako jsou společné semináře, školení a získávání informací ve snaze podpořit státní zástupce. Kromě toho memorandum o porozumění posiluje kapacity Evropské sítě státních zástupců pro otázky duševního vlastnictví (EIPPN).

V říjnu Eurojust ve spolupráci se slovenským předsednictvím EU uspořádal taktický seminář *Justiční spolupráce ve věcech daňové trestné činnosti s vrchními státními zástupci specializujícími se v členských státech, Švýcarsku a USA na boj proti podvodům* (viz oddíl 4.2).

Eurojust se zúčastnil veřejného slyšení v Evropském parlamentu na téma *Boj proti praní peněz a daňovým únikům: kdo zajišťuje dodržování pravidel a vymáhá je?*, které se konalo v listopadu.

Eurojust se stal členem poradního výboru zúčastněných stran, který v rámci Koordinované koalice pro trestnou činnost v oblasti duševního vlastnictví zřídil Europol v červenci 2016 a jehož cílem je svést dohromady zúčastněné strany z veřejného a soukromého sektoru a vytvořit synergie mezi opatřeními přijímanými různými subjekty podílejícími se na boji proti trestné činnosti v oblasti duševního vlastnictví.

2.1.6 Korupce

Korupce podkopává důvěru ve veřejný i soukromý sektor. Eurojust se zavázal podporovat státní zastupitelství i soudy v jejich snaze bojovat proti korupci a zabýval se 74 případy korupce, uspořádal 15 koordinačních schůzek a podpořil dva SVT, z nichž jeden byl nově vytvořený.

S cílem informovat potenciální operační partnery o práci Eurojustu v oblasti korupce zorganizoval Eurojust návštěvy zástupců organizace Corruption Hunters' Network a dvou ukrajinských orgánů, Národního protikorupčního úřadu, který je donucovacím orgánem odpovědným za vyšetřování trestných činů korupce vysokých státních úředníků spadajících do jeho kompetence, a zvláštního státního zastupitelství pro boj s korupcí, které je odpovědné za trestní stíhání v případech vyšetřovaných národním úřadem.

Eurojust se jako pozorovatel od roku 2004, respektive 2008, účastní sítě CARIN (Camden Asset Recovery Inter-Agency Network) a platformy Úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti (ARO).

Strategie v případě korupce dohodnutá na schůzce na úrovni II

V roce 2013 bylo na základě žádosti o společnou právní pomoc od Lucemburska, kdy se zdálo, že část trestné činnosti v tomto členském státě mohla být řízena ze Španělska, zahájeno španělské vyšetřování korupce a souvisejícího praní špinavých peněz v mezinárodních obchodních transakcích. Nezákonné praktiky se týkaly veřejných institucí v Angole a veřejných a soukromých společností ve Španělsku. Trestné činnosti se údajně dopustili řídící pracovníci španělské veřejné společnosti pověřené poskytnout angolské národní policii vozidla, uniformy a další vybavení. V říjnu 2014 vyšetřující soudce v Lucembursku případ formálně uzavřel a předal španělským orgánům v rámci spontánní výměny informací podle článku 7 úmluvy o vzájemné právní pomoci z roku 2000.

Vyšetřování v Lucembursku a Španělsku odhalila, že angolské orgány zaplatily španělské společnosti více než 150 milionů EUR prostřednictvím bankovního účtu v Číně. Avšak dotyčná španělská společnost

dodala do Angoly vybavení pro policejní složky pouze v hodnotě přibližně 50 milionů EUR. Zbývajících 100 milionů EUR bylo údajně zpronevěřeno osobami v Angole a Španělsku. Podezřelí vytvořili síť bankovních účtů a fiktivních společností v Angole, Evropě a Asii, aby skryli konečné místo určení ukradených peněz, přičemž postupně využívali klasických postupů praní špinavých peněz: vklad hotovosti na účty, zastření jejich původu a návrat majiteli a investování do legálních činností.

Při shromažďování svědeckých prohlášení a informací o bankovních účtech používaných v Angole španělské orgány v únoru 2015 poslaly Angole žádost o vzájemnou právní pomoc na základě Úmluvy OSN proti korupci z roku 2003. Vzhledem k tomu, že se na trestné činnosti údajně podílely také banky a osoby v různých evropských zemích, španělské orgány se v červnu 2015 obrátily na Eurojust s tím, že nejprve chtěly získat informace o stavu vyřizování žádostí o vzájemnou právní pomoc, které byly již dříve předány Lucembursku, Belgii a Švýcarsku na základě Úmluvy OECD o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích.

Španělské národní zastoupení uspořádalo **schůzku na úrovni II** s belgickým národním zastoupením a švýcarským styčným státním zástupcem, aby se dohodli na strategii spolupráce. V důsledku toho Eurojust podpořil rychlé vyřízení několika žádostí o vzájemnou právní pomoc předložených Švýcarsku a Belgii s cílem získat informace o bankovních účtech podezřelých osob a účty urychleně zmrazit. Když případ pokročil a bylo získáno více důkazů, Španělsko v říjnu 2015 podalo žádosti o vzájemnou právní pomoc Francii, Itálii, Portugalsku a Spojenému království. Pro účely stanovení další potřebné spolupráce Eurojust poskytl analýzu používané metody praní špinavých peněz a zúčastněných podezřelých osob i přehled stavu vyřizování podaných žádostí.

Eurojust pomohl španělským orgánům, jakmile byla Angole vystavena doplňující žádost o vzájemnou právní pomoc, v níž byly angolské orgány žádány o předání obžaloby čtyřem podezřelým. S cílem zlepšit vyřizování původních a dodatečných žádostí o vzájemnou právní pomoc portugalské národní zastoupení doporučilo pomoc angolského státního zástupce, který je kontaktním bodem pro mezinárodní justiční spolupráci pro Společenství portugalsky hovořících zemí (CPLP). Tento krok vedl k úspěšné spolupráci s angolskými úřady a do října 2016 byly žádosti o vzájemnou právní pomoc vyřízeny.

V důsledku úspěšných vyšetřování a mezinárodní soudní spolupráce prostřednictvím Eurojustu byla v roce 2016 zahájena řízení proti některým z podezřelých ve Španělsku.

2.1.7 Obchodování s drogami

Eurojust se zabýval velkým počtem případů obchodování s drogami (254), včetně koordinačních schůzek (41), koordinačního centra (jednoho) a SVT (24, z nichž 13 bylo nově vytvořených). Eurojust v úzké spolupráci s institucionálními partnery pracoval na posílení schopnosti členských států účinně řešit nové hrozby v oblasti nových psychoaktivních látek (NPS) i sledované zásilky.

V listopadu Eurojust a Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) vydaly zprávu nazvanou *„Nové psychoaktivní látky v Evropě: právní předpisy a stíhání – současné výzvy a řešení“*. Zpráva má pomáhat vnitrostátním orgánům, které se potýkají s prudkým rozvojem evropského trhu s novými psychoaktivními látkami a musí hledat vhodné a účinné kontrolní mechanismy. Zpráva v sobě spojuje operační zkušenosti Eurojustu s přeshraničním stíháním v souvislosti s drogami a rozbor rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 10. července 2014

ve věci léčivých přípravků (rozsudky Soudního dvora C-358/13 a C-181/14) s kapacitami EMCDDA, pokud jde o schopnosti monitorování a analýzy v oblasti drog.

Eurojust radí vnitrostátním orgánům jak informace získané při realizaci sledované zásilky proměnit v důkazy a usnadňuje výměnu informací a dokumentů po podání žádosti o vzájemnou právní pomoc. V říjnu 2015 Kolegium uspořádalo tematickou diskusi na téma právních požadavků a provozních problémů v souvislosti se sledovanými zásilkami (viz *Eurojust – výroční zpráva za rok 2014*, s. 60). Eurojust dále zůstával v kontaktu s Radou Evropy a Europolem ve snaze nalézt případné synergie a v souvisejících projektech EMPACT dal k dispozici svoji zprávu *Legal and Operational Issues Identified by Eurojust in Controlled Deliveries* (Právní a provozní problémy zjištěné Eurojustem v souvislosti se sledovanými zásilkami). Eurojust se podílí na přípravě příručky k sledovaným zásilkám, která je součástí iniciativy vedené skupinou Pompidou (Rada Evropy) a která by měla být vydána v roce 2017.

2.1.8 Organizovaná majetková trestná činnost páchaná mobilními organizovanými zločineckými skupinami (MOCG)

Kategorie organizované majetkové trestné činnosti (OPC) páchané mobilními organizovanými zločineckými skupinami (MOCG) zahrnuje celou škálu trestné činnosti, jako je například trestná činnost spojená s motorovými vozidly, krádež kovů, kapsářství, loupež a sériové vloupání. Eurojust podpořil 199 případů, 19 koordinačních schůzek a 12 SVT, z nichž čtyři byly nově vytvořeny. Eurojust zorganizoval dvě koordinační centra, která se zabývala trestnou činností související s motorovými vozidly.

Tříletý program, který společně připravily Eurojust a Španělsko v rámci operační činnosti v projektu EMPACT týkajícího se organizované majetkové trestné činnosti, skončil seminářem, který v červnu uspořádal Eurojust a kterého se zúčastnili odborníci z oblasti vyšetřování a trestního stíhání organizované majetkové trestné činnosti, včetně zástupců vnitrostátních orgánů z oblasti soudnictví a donucovacích orgánů v členských státech, Norsku a na Islandu, zástupců Komise, Evropské policejní akademie (CEPOL) a Europolu. Cílem semináře bylo zvýšit povědomí pracovníků donucovacích orgánů, státních zástupců a soudců o jedinečných aspektech vyšetřování a trestního stíhání organizované majetkové trestné činnosti a mobilních organizovaných

zločineckých skupin, umožnit výměnu názorů na případné mezery v právních předpisech a praktické problémy a identifikovat osvědčené postupy.

Závěrečná zpráva vydaná v prosinci shrnovala projednávaná témata a zjištění i závěry tříletého programu. Zpráva došla k závěru, že přestože se jeví, že vyšetřování a trestní stíhání organizované majetkové trestné činnosti neohrožuje žádné mezery v právních předpisech, měly by vnitrostátní orgány přezkoumat svoje stávající postupy a strategie, zejména ohledně zdrojů a metod používaných v komplexních vyšetřováních jiné závažné organizované trestné činnosti (např. forenzní důkazy (DNA) nebo zvláštní vyšetřovací metody (např. odposlech komunikace)) a zvýšit míru mezinárodní spolupráce, včetně spolupráce s Eurojustem a EJNI.

2.1.9 Trestné činy PIF

Operační podpora poskytovaná Eurojustem v případech zabývajících se trestnými činy, které přímo či nepřímo ovlivňují nebo mohou ovlivňovat finanční zájmy EU (trestné činy PIF), zůstala na stejné úrovni jako v roce 2015, přičemž bylo uspořádáno 11 koordinačních schůzek a podpořeno pět SVT, z nichž jeden byl nově vytvořený, avšak počet případů PIF registrovaných v roce 2016 se snížil z 69 na 41. Ve statistikách Eurojustu je podvod s DPH zařazen do samostatné kategorie.

2.2 Případy Eurojustu týkající se zločineckých organizací mafiánského typu

Od roku 2012 se více než 145 případů Eurojustu týkalo italských organizovaných zločineckých skupin mafiánského typu, jako jsou Cosa Nostra, Camorra a 'Ndrangheta. Případy řešené v Eurojustu potvrzují nadnárodní rozměr italských organizovaných zločineckých skupin mafiánského typu, které v průběhu let konsolidovaly svá globální partnerství s jinými zločineckými skupinami po celém světě a které jsou aktivní zejména v oblasti obchodování s drogami a praní špinavých peněz.

Kromě praní výnosů z nezákonné činnosti vykonávané v Itálii, k němuž docházelo v zahraničí, tyto organizované zločinecké skupiny masivně pronikly do legálního hospodářství mnoha členských států, jako jsou Španělsko (které si obzvláště oblíbila italská Camorra), Nizozemsko, Rumunsko, Francie, Německo a Spojené království, a to i prostřednictvím nebezpečných italských uprchlíků nacházejících se v těchto členských zemích spolu se sítěmi spolupracovníků a pomocníků. K tomuto pronikání obvykle dochází prostřednictvím spolupracovníků organizovaných zločineckých skupin

nebo prostřednictvím nastrčených osob s využitím investic do nemovitostí a účasti na veřejných nebo soukromých zakázkách, zejména ve stavebnictví, v oblasti veřejných služeb a likvidace odpadu.

Podle italských trestních právních předpisů je „účast na zločinném spolčení“ samostatným trestným činem, trestaným dlouhými tresty odnětí svobody podle článků 416 a 416bis italského trestního zákona v souladu s požadavky článku 2 rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV o boji proti organizované trestné činnosti. Avšak ne všechny členské státy přijaly podobná ustanovení, podle kterých je „účast na zločinném spolčení“ samostatným trestným činem. A pokud tak učinily, míra uplatňování a tresty související s takovými trestnými činy se výrazně liší, stejně jako možnost a požadavky na uplatňování zvláštních vyšetřovacích postupů, jako jsou odposlechy.

Zkušenost ukazuje, že stávající odlišné právní definice a chybějící ustanovení podobná článku 416bis italského trestního zákona přinášejí značné právní a provozní překážky, které brání účinné justiční spolupráci.

Eurojust podporoval úspěšné operace tím, že zjišťoval problémy v soudní oblasti a navrhoval řešení, včetně lepšího využívání SVT, přičemž zohledňoval různé právní rámce a přístupy k trestnímu stíhání italských organizovaných zločineckých skupin existující na vnitrostátní úrovni. Italské orgány s podporou italského zastoupení v Eurojustu informovaly své partnery v dotčených členských státech o konkrétní hrozbě, kterou italské organizované zločinecké skupiny mafiánského typu působící na jejich území představují, a pomáhaly při identifikaci a shromažďování důkazů o předpokládané trestné činnosti (často praní špinavých peněz) a projednávaly a sjednávaly koordinované operační prostředky k rozbití těchto skupin s použitím zvláštních vyšetřovacích postupů, jako jsou odposlechy, a v poslední době také SVT. Několik případů registrovaných italským národním zastoupením stále ještě probíhá. Problémy ilustruje příklad případu, který Eurojust úspěšně podpořil.

Italské vyšetřování organizované zločinecké skupiny přidružené k organizaci Camorra zahrnovalo obchodování s nejrůznějším padělaným zbožím (např. elektrickými generátory, řetězovými pilami, vrtacími kladivy a oblečením). Nelegální výrobky byly vyráběny v Číně a v Itálii k nim byly připojeny padělané značky známých firem. Zboží bylo distribuováno do celého světa prostřednictvím neapolského přístavu. Kromě toho elektrické spotřebiče a nástroje, s nimiž organizovaná zločinecká skupina obchodovala, nesplňovaly bezpečnostní normy EU. Tato trestná činnost byla vysoce zisková (např. cena elektrického generátoru vyrobeného v Číně za 35 EUR dosahovala při prodeji 400 EUR, zatímco legitimní značka by stála

1 250 EUR). Organizovaná zločinecká skupina měla základnu poblíž Neapole, ale její nezákonné operace probíhaly ve více než dvaceti zemích v Evropě i v Austrálii a na Islandu.

Koordináční úsilí vyvíjené Eurojustem pomohlo italským a dalším vnitrostátním orgánům rekonstruovat podobu organizované zločinecké skupiny a společně pochopit, jak tato organizace na vnitrostátní úrovni působila. Byla dohodnuta společná operační strategie a koordinovaná opatření. Strategie se zaměřila na zahájení a vedení vnitrostátních vyšetřování praní špinavých peněz, která probíhala souběžně s původním vyšetřováním účasti v organizované zločinecké skupině mafiánského typu, které probíhalo v Itálii. Eurojust podpořil souběžná vnitrostátní vyšetřování a provedení více než 30 italských žádostí o vzájemnou právní pomoc. Úspěšný závěr operací koordinovaných prostřednictvím Eurojustu a probíhajících s analytickou podporou od Europolu vyvrcholil akcemi, které probíhaly zároveň v sedmi členských státech (Česká republika, Německo, Španělsko, Francie, Itálie, Švédsko, Spojené království), přičemž došlo k zatčení 67 osob, prohledání 143 skladů a zabavení více než 800 tun padělaného zboží a k zajištění majetku v hodnotě přesahující 11 milionů EUR.

Eurojust vzal na vědomí usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. října 2016 o boji proti korupci a následných krocích k usnesení CRIM, které vyzývá Komisi k předložení zprávy posuzující provedení rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV o boji proti organizované trestné činnosti.

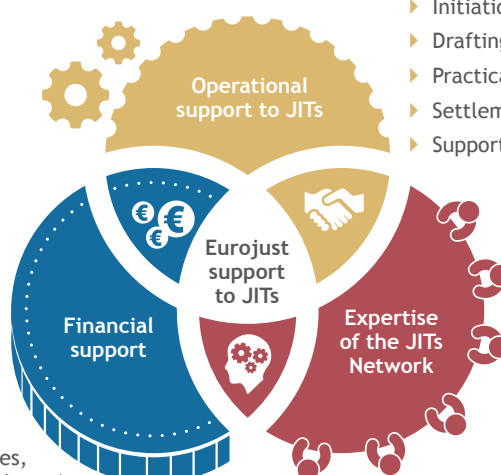
Eurojust & JITs

Costs of cross-border operations

- ▶ Travel and accommodation
- ▶ Interpretation and translation
- ▶ Transport of evidence/seized items

Logistical support

- ▶ Loan of equipment (smart phones, laptops, mobile scanners and printers)

- ▶ Suitability of the case
- ▶ Initiation of parallel investigations
- ▶ Drafting of the agreement
- ▶ Practical and legal support throughout JIT lifetime
- ▶ Settlement of jurisdiction
- ▶ Support to joint operations (coordination centre)

- ▶ Experts stimulate the use of JITs at national level
- ▶ Secretariat hosted by Eurojust
- ▶ Web platform for all JIT practitioners to share knowledge and practical information (e.g. legislation, guidelines, evaluation reports)

Operace Avalanche: pohled zblízka

Hlavní hrozby

Německé vyšetřování organizované zločinecké skupiny nazvané Avalanche zabývající se malwarem, phishingem a spamováním započalo v roce 2012 poté, co vlna šifrovacího ransomwaru nakazila značný počet počítačových systémů a zablokovala přístup uživatelům. Vyšetřování odhalilo existenci vysoce sofistikované technické infrastruktury, která sloužila k nakažení milionů soukromých a firemních počítačových systémů malwarem (např. bankovními trojskými koni a ransomwarem), což zločincům umožnilo provozovat síť k získání bankovních a e-mailových hesel.

S těmito informacemi zločinci dokázali provádět bankovní převody z účtů obětí. Získané peněžní prostředky byly následně převedeny zločincům prostřednictvím specificky vytvořené infrastruktury zabezpečující výnosy z trestné činnosti. Kromě spuštění a řízení hromadných globálních malwarových útoků síť Avalanche sloužila ke kampaním zaměřujícím se na nábor bílých koní k převodu a legalizaci získaných peněz. Infrastruktura Avalanche byla vytvořena způsobem, který byl vysoce odolný vůči zničení a činnosti donucovacích orgánů (díky takzvané počítačové technologii „double fast-flux“).

Eurojust a Europol

Potřeba široké mezinárodní spolupráce vyvstala v roce 2015. Německé státní zastupitelství a donucovací orgány se obrátily na Eurojust a Europol s žádostí o podporu. Přestože v daném okamžiku již byla učiněna jistá opatření zaměřená proti částem uvedené sítě, rozsáhlá spolupráce ještě navázána nebyla a pachatelé ještě nebyli identifikováni.

Europol a Eurojust úzce spolupracovaly a zorganizovaly několik operačních a koordinačních schůzek, které svedly dohromady velký počet členských států a třetích států, včetně USA a Ázerbájdžánu. Před závěrečnou koordinační schůzkou se v Eurojustu konala schůzka na úrovni II, které se mimořádně zúčastnili němečtí a američtí státní zástupci a pracovníci donucovacích orgánů spolu s omezeným počtem zemí, které se následující koordinační schůzky nezúčastnily. Operační a koordinační schůzky sloužily k naplánování termínu globálního spo-

Eurojust podpořil práci zúčastněných justičních orgánů tím, že zmapoval právní požadavky umožňující provést nezbytné zásahy a že pomohl s vypracováním a včasným vyřízením písemných žádostí.

Centrum **EC3** podpořilo vyšetřování tím, že umožnilo bezpečnou výměnu informací, poskytlo důkladnou analýzu a vyspělou digitální forenzní podporu a přispělo ke spolupráci mezi donucovacími orgány a partnery ze soukromého sektoru.

lečného zásahu a k vyjasnění právních problémů a koncepcí vztahujících se k této formě kyberkriminality.

Dopad

Infrastruktura Avalanche byla používána od roku 2009 a jen v Německu způsobila prostřednictvím koncentrovaných počítačových útoků na systémy internetového bankovníctví škodu odhadovanou na 6 milionů EUR. Kromě toho byly finanční ztráty související s malwarovými útoky prováděnými přes síť Avalanche odhádovány po celém světě na stovky milionů EUR, přestože přesný výpočet byl obtížný kvůli velkému počtu malwarových rodin řízených prostřednictvím této platformy. Původně se předpokládalo, že zásah proběhne v roce 2015. Termín zásahu však byl odložen na konec roku 2016, aby bylo možné v úzké spolupráci s americkými orgány identifikovat pachatele.

Přestože zpočátku existovaly obavy ohledně suverenity vyplývající ze skutečnosti, že servery, které měly být předmětem zásahu, se nacházely v různých jurisdikcích, příslušné orgány věc projednaly a problém vyřešily. Obdobně byly vyjadřovány obavy, že na základě právních předpisů různých zúčastněných zemí není zabavení takzvaných nenarozených domén možné. Vyslaný národní odborník Eurojustu pro otázky kyberkriminality mohl vnitrostátní orgány informovat, že v tomto případě tento problém nenastane, neboť stav dotčených domén se do doby, než zásah proběhne, změní z nenarozené na aktivní. Dotyčný vyslaný národní odborník dál po dobu vyšetřování vystupoval v roli poradce národních zastoupení a vnitrostátních orgánů. Kromě toho poskytl kontaktní údaje justičních orgánů v zemích mimo kontaktní síť Eurojustu.

Soukromý sektor

Byla iniciována spolupráce s několika partnery z neziskového a soukromého sektoru za účelem analýzy více než 130 TB zachycených dat a identifikace struktury serverů botnetu, což vedlo k vypnutí serverů a zhroucení celé zločinecké sítě. Partnery byly německý institut *Fraunhofer-Institut für Kommunikation, Informationsverarbeitung und Ergonomie*, nadace

Shadowserver Foundation, Registrar of Last Resort a nezisková organizace ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers). Důležitou úlohu sehráli také další partneři jako INTERPOL a Iberoamerická síť pro mezinárodní soudní spolupráci (IberRed), a to zejména při přípravě společného zásahu. Síť IberRed sloužila jako styčný bod ve vztahu ke španělsky hovořícím zemím, zejména v Jižní Americe.

Výsledky

V den, kdy v listopadu 2016 probíhal zásah, se velitelské stanoviště nacházelo v Europolu s účastí Eurojustu, přičemž Eurojust poskytoval justičním orgánům podléjícím se na zásahu bezprostřední podporu. Na velitelském stanovišti spolupracovali němečtí státní zástupci a policisté se zástupci zúčastněných zemí a partnery ze soukromého sektoru s cílem zajistit úspěch této rozsáhlé operace. Tato globální snaha o rozbití sítě se odehrávala s významnou podporou státních zástupců a vyšetřovatelů z 29 zemí.

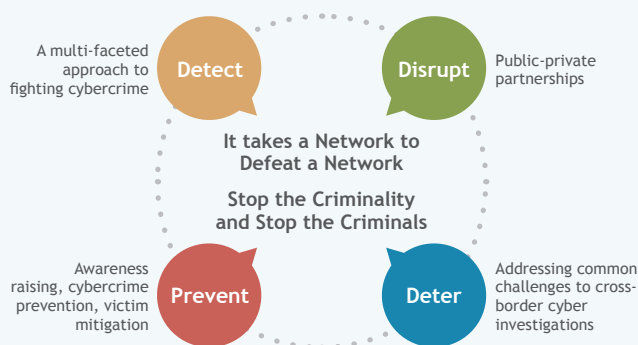

Prvním výsledkem bylo, že došlo k zatčení pěti osob, k prohledání 37 objektů a zabavení 39 serverů. Oběti, u nichž došlo k nakažení malwarem, byly identifikovány ve více než 180 zemích. Kromě toho bylo na základě oznámení o zneužívání zaslaných poskytovatelům hostingu odpojeno od sítě 221 serverů. Bylo znemožněno používání více než 800 000 domén spojených se zločineckou infrastrukturou a byly vytvořeny zvláštní webové stránky pro veřejnost, jejichž účelem bylo napomáhat s odstraněním malwaru z počítačů a zabránit dalšímu nezákonnému přístupu.

Hlavní státní zástupce **Frank Lange** uvedl:

Důvěryhodná a rychlá mezinárodní spolupráce jdoucí nad rámec tradičních způsobů právní pomoci byla pro úspěch operace Avalanche zásadní. Eurojust a EC3 sehrály důležitou úlohu při navozování atmosféry spolupráce mezi účastníky z řad justice a policí. Pořádání koordinačních schůzek v Eurojustu a operačních schůzek v Europolu i další podpora poskytovaná těmito úřady a spočívající v předávání informací a písemných žádostí správným příjemcům se staly základem skutečně nadnárodního přístupu. Jsme za to skutečně vděční.

Poučení

Úzká spolupráce mezi Eurojustem a Europlem při organizování společných schůzek napomáhajících zúčastněným zemím ve vyšetřování šetřila čas i peníze.

Tato operace ukázala, že takto velkou a sofistikovanou zločineckou sítí je možné zneškodnit pouze v případě, že veřejné a soukromé subjekty spolupracují jako tým. Kyberkriminalita je skutečně globálním jevem a vyžaduje spolupráci různých orgánů, kterou je možné v některých případech nejúčinněji navázat využitím regionálních odborných sítí.

Každý úspěšný kyberkriminální podnik je vystaven na určitém obchodním modelu. Díky tomu, že se akce zaměřila na obchodní model sítě Avalanche a navržení způsobů jak proti pachatelům a technické infrastruktuře zasáhnout, jakož i na identifikaci obětí a poskytnutí podpory obětem, bylo možné účinně vyřadit z činnosti jednu z nejsofistikovanějších kyberkriminálních sítí posledních let. Operace přinesly cenné informace o kyberkriminálním obchodním modelu. Zároveň byla vybudována důvěra mezi spolupracujícími veřejnými a soukromými subjekty, která se ukáže být neocenitelným přínosem v budoucím boji proti kyberkriminalitě. Ode dne, kdy proběhl zásah, je přístup použitý v tomto případě vyšetřovateli a státními zástupci zaměřujícími se na kyberkriminalitu považován za osvědčený postup.

Partneři Eurojustu

3.1 Spolupráce s Europolem

Spolupráce byla posílena prostřednictvím práce řídicích výborů Eurojust a Europolu pro provozní záležitosti a strategické záležitosti, ve kterých byla projednána celá řada témat, včetně podpory kontaktních míst Europolu a společných zásahů v roce 2016, dotazníku CARIN k propadnutí majetku nezaloženému na odsuzujícím soudním rozhodnutí, projektů uchovávání údajů, financování SVT a výměnného programu. Společná výroční zpráva za rok 2015 byla předložena Radě a Komisi dne 19. května.

Eurojust hledá postup pro vytvoření mostu mezi Eurojustem a centry v rámci Europolu. Na zasedání Eurojustu a Europolu na vysoké úrovni byla na základě dobrého příkladu vyslaného národního odborníka Eurojustu pro otázky kyberkriminality, který byl poslán do EC3, vyjádřena podpora vyslání zástupců Eurojustu do Evropského centra pro boj proti terorismu (ECTC) a Evropského střediska pro boj proti převaděčství (EMSC).

Nadále byly pravidelně sdíleny informace o plánovaných operačních schůzkách v Europolu a koordinačních schůzkách v Eurojustu. Europol se zúčastnil 87 koordinačních schůzek.

Eurojust přispěl k výkonu činností v rámci operačních akčních plánů ve všech prioritních oblastech trestné

činnosti EMPACT a v rámci kontaktních bodů Europolu. Eurojust se jako vedoucí, spoluvedoucí a účastník podílel na opatřeních přijatých s cílem rozšířit koordinovanou vyšetřování a stíhání v rámci operačních akčních plánů a identifikovat justiční výzvy a osvědčené postupy. Kolegium rozhodlo o zefektivnění úlohy a úkolů svých kontaktních bodů v souvislosti s kontaktními body Europolu a jejich přizpůsobení nové struktuře přijaté v Europolu a operačním a strategickým prioritám Eurojustu.

Eurojust se formálně připojil k operacím APATE (podvod) a HYDRA (nábožensky inspirovaný islámský terorismus), čímž celkový počet případů Europolu podporovaných Eurojustem vzrostl na 25.

Eurojust přispěl ke strategickým výstupům publikace *Posouzení hrozby závažné a organizované trestné činnosti* (SOCTA), která má být vydána v roce 2017, a do části nazvané Odsouzení a sankce a příslušné statické přílohy zprávy o stavu a vývoji terorismu (TE-SAT).

Na základě iniciativy nizozemského předsedy správní rady Europolu se v prosinci konala společná schůzka této správní rady a Kolegia Eurojustu k projednání společných úvah o spolupráci, k podpoře lepšího porozumění mandátu Eurojustu a Europolu a ke zlepšení vzájemné komplementarity s cílem poskytovat lepší služby vnitrostátním orgánům.

3.2 Spolupráce s úřadem OLAF

Pokračovalo společné úsilí Eurojustu a úřadu OLAF v boji proti podvodům, korupci a další trestné činnosti ovlivňující finanční zájmy Evropské unie, které zdůraznilo potřebu účinného multi-institucionálního přístupu k přeshraničním případům, zejména prostřednictvím výměny informací a vzájemného zapojení. Pracovníci úřadu OLAF spolupracovali s Eurojustem na čtyřech případech a zúčastnili se čtyř

koordinačních schůzek. Spolupráce byla zajišťována prostřednictvím styčného týmu Eurojustu a úřadu OLAF, a to mimo jiné díky pravidelné výměně shrnutí případů a společného školení na téma praktické spolupráce, kdy bylo na základě případů ilustrováno, jak spolupráce a osvědčené postupy mezi úřadem OLAF a Eurojustem pomáhají chránit finanční zájmy Evropské unie.

Putovní akce a marketingové semináře

Eurojust uspořádal ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány marketingové semináře v Litvě (květen), Bulharsku (červen) a Irsku (červenec) a jednu putovní akci ve Španělsku s cílem podpořit plnění úkolů, práci a přidanou hodnotu Eurojustu v provozních otázkách a uznání Eurojustu jako centra znalostí v justiční a právní oblasti v rámci Evropské unie.

Seminářů se zúčastnili státní zástupci, soudci a/nebo donucovací orgány.

Eurojust a školení

Tematických seminářů Eurojustu se účastní odborníci a je na nich umožněna výměna zkušeností a osvědčených postupů. Tyto semináře mohou být považovány za praktická školení. Přesněji řečeno, Eurojust podporuje vzdělávání v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech na základě memoranda o porozumění, které podepsal spolu s EJTN.

V rámci výměnného programu EJTN se 16 státních zástupců/soudců z devíti členských států (Belgie, Bulharska, Španělska, Itálie, Maďarska, Rakouska, Polska, Portugalska a Slovinska) podílelo na dlouhodobém školení (tři nebo čtyři měsíce) na národním zastoupení Eurojustu a podporovalo jejich operativní práci. Eurojust v dubnu rovněž uspořádal týdenní studijní návštěvu, které se zúčastnilo 27 státních zástupců/soudců ze 17 členských států.

Kromě toho se členové národních zastoupení Eurojustu aktivně podíleli na čtyřech seminářích EJTN v rámci Projektu pro trestní spravedlnost I nazvaných Mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních v praxi: simulace EZR a MLA. Zástupci Eurojustu na těchto seminářích dohlíželi na práci odborníků a poskytli podrobný přehled o úloze Eurojustu.

V souladu s memorandem o porozumění uzavřeným s Evropskou policejní akademií (CEPOL) a v souvislosti s operačními akčními plány z roku 2015 (EMPACT) Eurojust podpořil vzdělávací kurzy v různých oblastech, například: finanční vyšetřování a podvody týkající se spotřebních daní, obchodování s kokainem a heroinem, zahraniční terorističtí bojovníci, padělání zboží a práv duševního vlastnictví, obchod s lidmi a nezákonné převaděčství přistěhovačů.

Společně s Evropskou policejní akademií, EJTN a sekretariátem sítě SVT se Eurojust dále zúčastnil kurzu nazvaného Společné vyšetřovací týmy.

Dále v rámci projektu nástroje předvstupní pomoci z roku 2014 financovaného Evropskou unií a nazvaného *Mezinárodní spolupráce v trestní spravedlnosti: síť státních zástupců na západním Balkánu* Eurojust poskytl školení a v červenci uspořádal týdenní studijní návštěvu pro odborníky ze západního Balkánu.

3.3 Vztahy Eurojustu s třetími státy a organizacemi

Dohody o spolupráci

Poté, co 21. října vstoupila v platnost dohoda o spolupráci s Moldavskou republikou, má Eurojust sedm platných dohod o spolupráci. Dohody o spolupráci, které zatím ještě nevstoupily v platnost, byly podepsány 3. května s Černou horou a 27. června s Ukrajinou a bylo zahájeno formální vyjednávání s cílem uzavřít dohodu o spolupráci s Albánií.

Byly udržovány kontakty s Bosnou a Hercegovinou, Brazílií, Gruzíí, Izraelem, Mexikem, Srbskem, Tuniskem a Tureckem s cílem prozkoumat možnosti posílení spolupráce. Kromě toho bylo vyhodnoceno praktické uplatňování ustanovení dohod o spolupráci. V této souvislosti se konaly pravidelné konzultace se Švýcarskem a Norskem.

Případy Eurojustu se zapojením třetích států

Eurojust poskytl pomoc v 300 případech, na kterých se podílelo 61 různých třetích států a které se týkaly

zejména podvodů a praní špinavých peněz. Třetí státy byly zastoupeny na 50 koordinačních schůzkách, přičemž nejčastějšími účastníky byly Švýcarsko, Spojené státy americké a Norsko. Švýcarsko a Norsko se rovněž zapojily do práce koordinačních center. Třetí státy se zapojily do 14 SVT podporovaných Eurojustem (viz oddíl 1.4).

Styční zástupci v Eurojustu

Právním základem pro vyslání styčného státního zástupce je dohoda o spolupráci. Eurojust má tři styčné zástupce vyslané Norskem, USA a Švýcarskem.

Styčný zástupce Švýcarska registroval 90 případů souvisejících převážně se zpronevěrou a podvodem, praním peněz a trestnými činy proti životu, zdraví nebo osobní svobodě a zorganizoval pět a zúčastnil se 21 koordinačních schůzek a dvou koordinačních center. Styčný zástupce Norska registroval 65 případů souvisejících převážně s obchodováním s drogami,

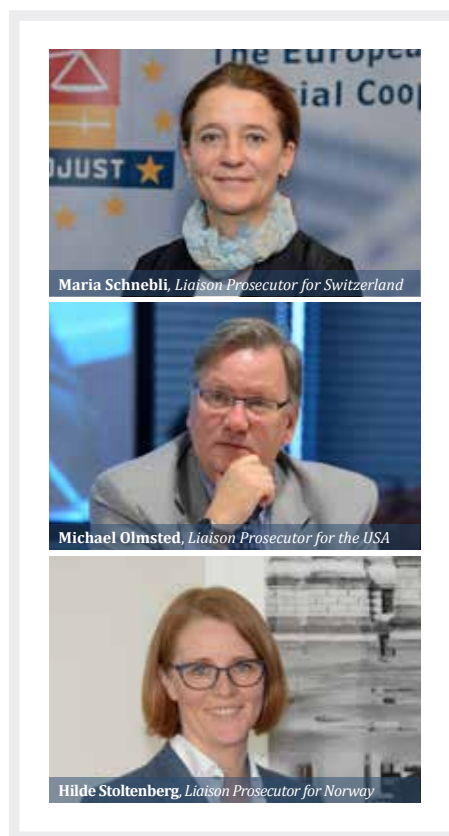
obchodem s lidmi, trestnými činy proti životu, zdraví nebo osobní svobodě a podvody a zúčastnil se 10 koordinačních schůzek a dvou koordinačních center. Styčný státní zástupce Spojených států amerických registroval jeden případ týkající se námořního pirátství a zúčastnil se 12 koordinačních schůzek. Jejich přítomnost v Eurojustu a zapojení do případů je považováno za přínosné, neboť mohou urychlit a usnadnit justiční spolupráci mezi příslušnými orgány členských zemí a třetími státy.

Kontaktní body Eurojustu ve třetích státech

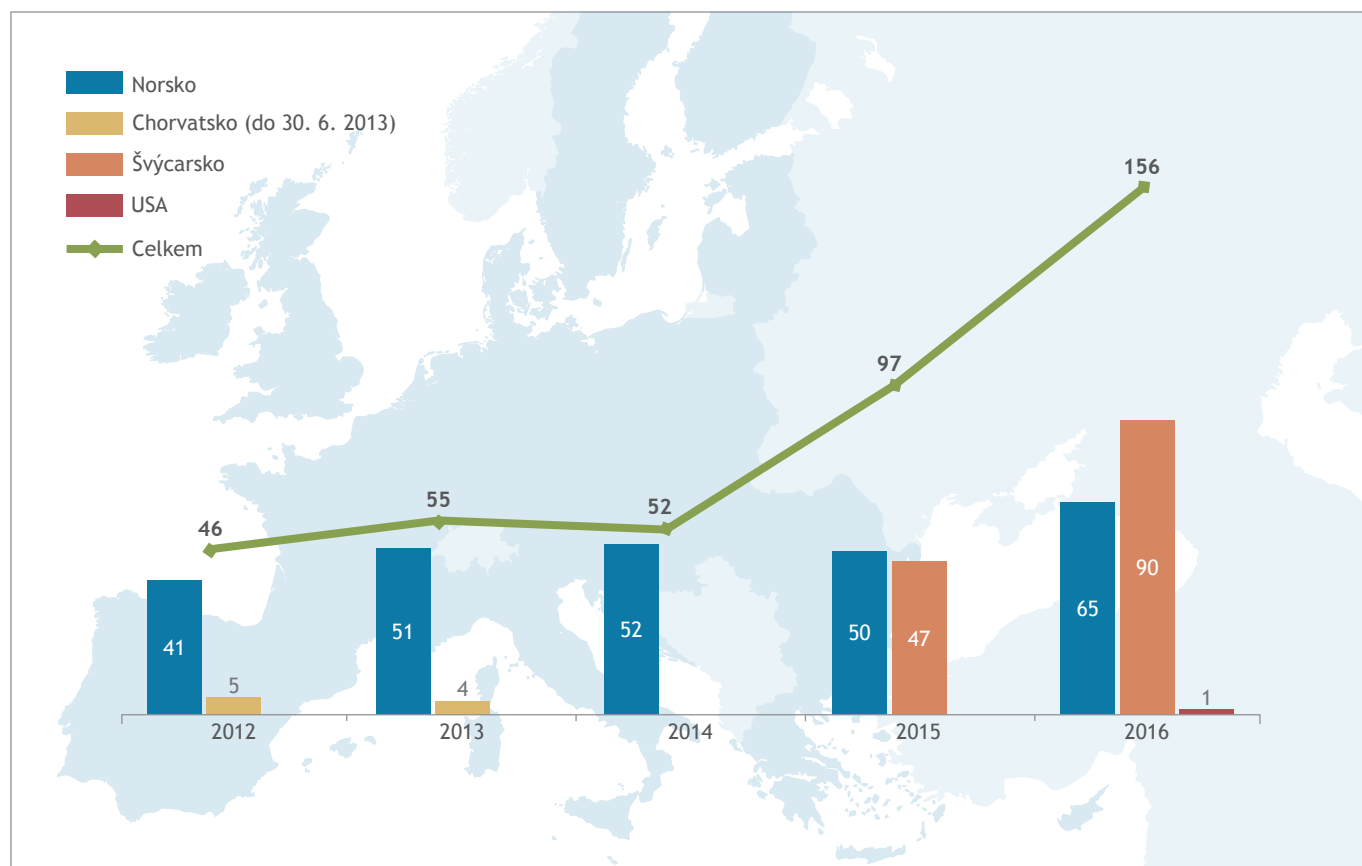
Eurojust pokračoval v rozšiřování své celosvětové sítě justičních kontaktních bodů v třetích státech přidáním kontaktních bodů z Kolumbie a Libye. V současnosti má kontaktní body Eurojustu 41 třetích států. Tyto kontaktní body prostřednictvím Eurojustu podporují spolupráci mezi příslušnými orgány členských států a třetích států.

Spolupráce s Mezinárodním trestním soudem

Eurojust a Úřad žalobce Mezinárodního trestního soudu podepsaly memorandum o porozumění o spolupráci v roce 2007. V roce 2016 Eurojust a Mezinárodní trestní soud (ICC) zkoumaly souvislost mezi

Případy podle styčných státních zástupců 2012-2016

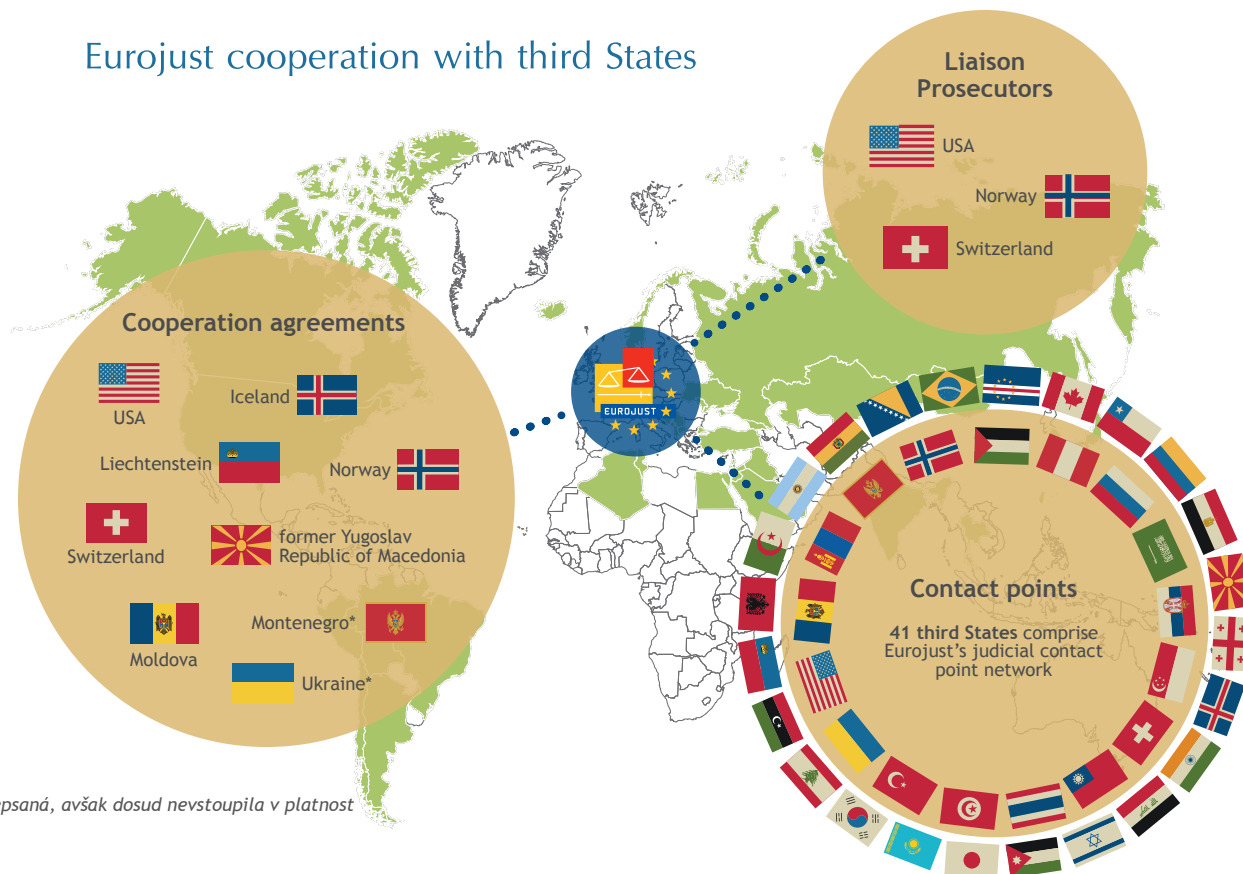
Spolupráce s Ukrajinou a Moldavskem v případě krádeže uměleckých děl

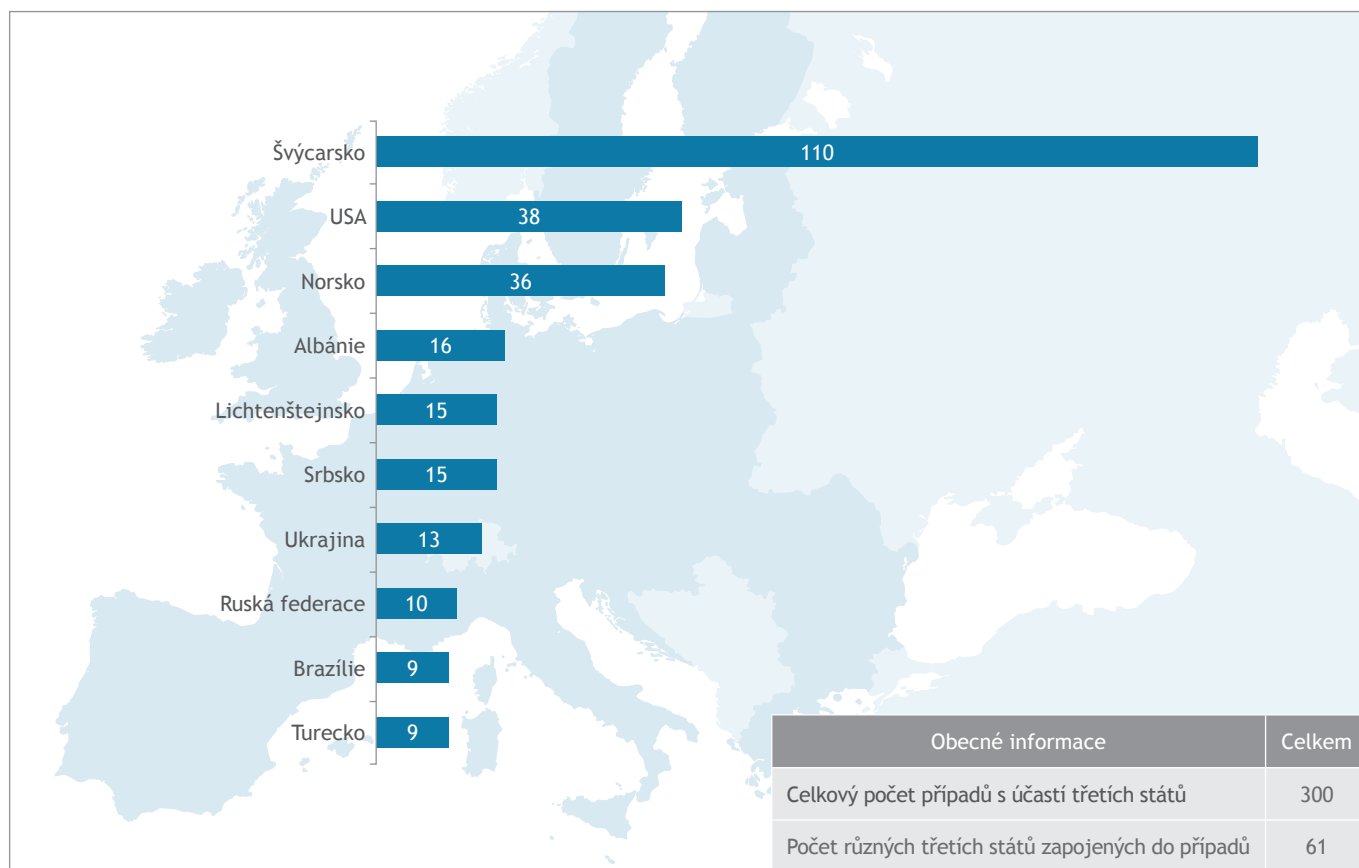
Italské orgány pověřené stíháním trestné činnosti zahájily vyšetřování loupeže, k níž došlo v muzeu v italské Veroně v listopadu 2015. Ukradeno bylo sedmnáct cenných obrazů, včetně děl Rubense, Tintoretta a Pisanella. Údajní pachatelé byli členy organizované zločinecké skupiny složené z italských, ukrajinských a moldavských občanů. V Eurojustu byl otevřen případ, jehož cílem bylo přispět k nalezení ukradených mistrovských děl, zatčení pachatelů a zabavení a bezpečnému navrácení děl do Itálie.

Na začátku roku 2016 Itálie předala Moldavsku dvě žádosti o vzájemnou právní pomoc. V březnu bylo zatčeno dvanáct osob, sedm v Itálii a pět v Moldavsku. Dva podezřelí moldavského původu, kteří měli ve svém držení všech sedmnáct ukradených obrazů, však zůstávali na svobodě a předpokládalo se, že se nacházejí v Oděse na Ukrajině. V dubnu byla v Eurojustu zorganizována koordinační schůzka, jejímž cílem bylo ověřit, zda probíhají související řízení v dalších zemích, a předejít případným konfliktům jurisdikcí nebo problémům s porušením zásady *ne bis in idem*.

Podpora poskytovaná Eurojustem byla zásadní pro dosažení společné dohody vnitrostátních orgánů, na jejímž základě byla dohodnuta výměna informací o aktuální operační činnosti a bylo zajištěno vyřízení italské žádosti o vzájemnou právní pomoc prostřednictvím kontaktního bodu na Ukrajině. Tento kontaktní bod sehrál důležitou úlohu v budování důvěry a společného porozumění mezi zúčastněnými stranami. Kromě toho Eurojust podpořil zahájení souběžného vyšetřování na Ukrajině i vytvoření neformální pracovní skupiny tvořené vyšetřovateli z dotčených zemí, kteří měli za úkol vzájemně konzultovat a koordinovat svoji činnost podle čl. 15 odst. 5 Úmluvy OSN o nadnárodním organizovaném zločinu z roku 2000. Výsledek koordinační schůzky zajistil rychlé vyřešení případu. Několik dní po koordinační schůzce vedla snaha v oblasti justiční spolupráce k úspěšnému nalezení ukradených děl v Oděse. Dotyční dva moldavští podezřelí byli zatčeni v květnu 2016.

Eurojust cooperation with third States

hlavními zločiny (podle definice v Římském statutu Mezinárodního trestního soudu), terorismem a dalšími trestnými činy. V červnu Eurojust pozval zástupce ICC na setkání s národními zpravodaji pro Eurojust pro otázky terorismu a s odborníky na boj proti terorismu z Norska, Švýcarska a USA, na kterém představil práci Mezinárodního trestního soudu v Libyi v souvislosti se zjištěným propojením mezi hlavními zločiny a terorismem. Mezinárodní trestní soud vyjádřil ochotu při-

spět k podpoře vzájemné právní pomoci a k výměně informací v případech, kdy je takové propojení zjištěno. Eurojust vytvořil vnitrostátním justičním orgánům možnost navázat přímé kontakty s vyšetřovateli Mezinárodního trestního soudu za účelem účinného stíhání základních zločinů a trestných činů souvisejících s terorismem. V červenci ředitel pro vyšetřování představil činnost Mezinárodního trestního soudu Kolegiu a došlo k výměně názorů na rozšíření spolupráce.

Styčná státní zástupkyně za Švýcarsko v centru pozornosti

„První švýcarskou styčnou státní zástupkyní v Eurojustu jsem byla jmenována v březnu 2015. Ze švýcarského pohledu mít zde v Eurojustu trvalého styčného státního zástupce zásadním posunem. Již před podepsáním dohody o spolupráci mezi Eurojustem a Švýcarskem, která vstoupila v platnost v roce 2011, mělo Švýcarsko s Eurojustem dlouhotrvající pracovní vztah. Jako federální státní zástupkyně ve švýcarském Úřadu nejvyššího státního zastupitelství jsem byla pro Eurojust operačním kontaktním bodem od roku 2002. Jako styčná státní zástupkyně jsem nyní vyslána do Eurojustu trvale a mám k dispozici plně vybavenou kancelář.

Přestože jsem se v průběhu let s Eurojustem seznámila blíže, od chvíle, kdy jsem začala působit jako styčná státní zástupkyně se věci zásadním způsobem změnily. Hlavní rozdíl je v tom, že jako styčná státní zástupkyně mohu v Eurojustu otevírat vlastní případy a oslovovat národní zastoupení, jejichž podporu a spolupráci si švýcarský státní zástupce vyžádal.

Styční státní zástupci se mohou účastnit operačních jednání v rámci plenárního zasedání Kolegia a organizovat schůzky na úrovni II a se štědrou podporou od administrativy Eurojustu organizovat také koordinační schůzky. Pravidelně se účastním koordinačních schůzek pořádaných národními zastoupeními v Eurojustu, kdy buď doprovázím švýcarské státní zástupce a vyšetřovatele, kteří se schůzek účastní, nebo je zastupuji, když do Haagu nemohou přijet.

Od té doby, co jsem přišla do Eurojustu, je jedním z mých úkolů organizovat a podporovat aktivní účast a zapojení švýcarských národních odborníků do hlavních oblastí, jako je boj proti terorismu a kyberkriminalitě, pro které Eurojust zajišťuje velmi cenné platformy v podobě taktických seminářů a odborných sítí.

Přestože v době, kdy jsem zde začala pracovat, nebyl Eurojust ve Švýcarsku příliš známý, nyní jsou státní zástupci o Eurojustu dobře informováni a začali využívat jeho potenciálu. Jak jeden státní zástupce řekl během jedné z putovních akcí, které ve Švýcarsku pravidelně organizuji, „otevřely se nové obzory“. Tento vývoj se jasně odráží ve statistikách. V roce 2015 jsem otevřela 47 případů a v roce 2016 už 90 případů a čísla neustále rostou.

Švýcarští státní zástupci se na mě obracejí s případy, které se týkají trestné činnosti napříč celým švýcarským trestním zákoníkem, a k mým „klientům“ patří 26 státních zastupitelství z jednotlivých kantonů ve všech třech jazykových oblastech mé země i Úřad nejvyššího státního zastupitelství. Některé případy lze vyřešit snadno, zatímco jiné jsou velmi složité, týkají se i dalších zemí a trvají celé roky. Spolu s tím, jak se blíže seznamuji s prací s Eurojustem, se švýcarští státní zástupci postupně pouštějí do jim dosud poměrně neznámých oblastí, jako jsou společné vyšetřovací týmy. V současnosti máme dva případy s aktivními SVT se švýcarskou účastí a tři další se připravují. Pro Švýcarsko je tato změna velmi důležitá a bez podpory nabízené Eurojustem by k ní nedošlo.

Jak všichni víme, spolupráce je obousměrným vztahem a v tomto ohledu jsem přesvědčená, a reakce kolegů z národních zastoupení během naší každodenní práce mi tento pocit potvrzují, že moje přítomnost tady jim rovněž přináší přidanou hodnotu. Švýcarsko je jako finanční centrum vyhledávaným partnerem, zejména v případech hospodářské trestné činnosti, praní špinavých peněz a korupce. Náš právní systém je poměrně komplikovaný a další výzvou je i existence tří různých jazyků. Možnost pravidelně projednávat a řešit přetrvávající problémy se ukázala být velmi užitečnou a takto můžu pomáhat státním zástupcům doma, poskytovat jim v rámci jejich každodenní práce podporu a rady.“

Maria Schnebli, citováno v *Aktuelle Juristische Praxis AJP/PJA* 8/2016, s. 105.

Švýcarský případ ozbrojené loupeže šperků

Hierarchicky strukturovaná litevská organizovaná zločinecká skupina spáchala od roku 2013 ve Švýcarsku více než 10 ozbrojených loupeží šperků. Pachatelé vyhrožovali obětem zbraní a používali fyzické násilí, což vedlo k trvalému poškození mozku u nejméně jedné z obětí. Analýza DNA zajištěného během švýcarského vyšetřování spojila pachatele s loupežemi spáchanými v řadě dalších evropských zemích, včetně Belgie, České republiky, Dánska, Španělska, Francie, Německa, Itálie, Nizozemska, Rakouska, Finska a Norska. Ukradené cennosti byly prodávány přes eBay pomocí počítačů s litevskými IP adresami.

Vyšetřování ve Švýcarsku vedla k několika zatčením, k nimž přispěly litevské orgány na základě žádosti o vzájemnou právní pomoc. Nicméně organizovaná zločinecká skupina pokračovala ve své činnosti, neboť nízko postavení pachatelé či „pěšáci“ byli rychle nahrazeni jinými a nejvyšší úroveň organizované zločinecké skupiny se nedařilo zastavit. V této fázi případu se švýcarské orgány obrátily na Eurojust s žádostí o podporu další justiční spolupráce. V prosinci 2015 se konala koordinační schůzka. Kromě snazšího vyřízení již existujících a plánovaných žádostí o vzájemnou právní pomoc vznášených vůči Litvě pomohla schůzka nalézt společnou strategii vedoucí ke zničení celé organizované zločinecké skupiny tím, že se zaměřila na vůdce této skupiny.

Zatímco spolupráce s Litvou na základě vzájemné právní pomoci dobře fungovala, zúčastněné země požádaly litevské orgány o zahájení vyšetřování, neboť pachatelé byli litevské národnosti a Litvou shromážděné informace by byly užitečné pro vyšetřování po celé Evropě. Nicméně nedostatek vhodných informací, které mohly země, v nichž k loupežím došlo, poskytnout, a nedostatek dostupných důkazů v Litvě bránily v té době litevským orgánům v zahájení vyšetřování.

Ve Švýcarsku byla jednou z výzev existence několika vyšetřování činnosti dotčené organizované zločinecké skupiny v různých švýcarských kantonech. Po první koordinační schůzce, která vedla k zahájení dialogu mezi všemi dotčenými zeměmi, Eurojust podpořil švýcarské a litevské orgány tím, že došlo k dočasnému zúžení spolupráce tak, aby se nejprve zabývaly konkrétními problémy týkajícími se Švýcarska a Litvy.

V červnu 2016 se ve Švýcarsku konala bilaterální koordinační schůzka, která svedla dohromady všechny švýcarské státní zástupce z jednotlivých kantonů, švýcarský federální úřad státního zastupitelství a litevské orgány. Na této schůzce byly identifikovány konkrétní potřeby v oblasti spolupráce a bylo dosaženo dohody, že trestní stíhání by se měla raději vést v Litvě i Švýcarsku, neboť podezřelí zatčení ve Švýcarsku byli povětšinou v organizaci nízko postavenými pachatelé.

Švýcarská státní zastupitelství z jednotlivých kantonů se dohodla na stíhání loupeží, zatímco organizační stránkou se v rámci stíhání měl zabývat švýcarský federální státní zástupce. Koordinační schůzka zlepšila vzájemnou důvěru mezi litevskými a švýcarskými orgány a umožnila příslušným stranám navázat přímé kontakty.

S ohledem na pozitivní výsledky spolupráce v roce 2016 by koordinace měla podle plánu v roce 2017 pokračovat na multilaterální úrovni.

Výzvy a osvědčené postupy

4

Prostřednictvím své operativní a strategické práce Eurojust přispívá k identifikaci těžkých úkolů a osvědčených postupů v různých oblastech justiční spolupráce v trestních věcech. V roce 2016 se

Eurojust specificky zabýval právními a praktickými problémy v oblasti odposlechu telekomunikačních prostředků, výzev v případech daňových podvodů a evropského zatýkácího rozkazu.

4.1 Odposlech telekomunikačních prostředků

V listopadu se konala tematická diskuse Kolegia, jejímž účelem bylo přispět k výměně zkušeností týkajících se justičních a praktických problémů v oblasti odposlechu telekomunikačních prostředků. Byla rozebírána tato tři hlavní témata: tradiční odposlech telekomunikačních prostředků, odposlouchávání vozidel a používání virů na bázi trojského koně v mobilních zařízeních.

Tradiční odposlech telekomunikačních prostředků

Odlišné právní normy ve vnitrostátních právních předpisech jsou stále významnou výzvou, pokud jde o účinné využívání odposlechu telekomunikačních prostředků, zejména vzhledem k přípustnosti důkazů. Přestože čl. 4 odst. 1 úmluvy o vzájemné právní pomoci z roku 2000 umožňuje dožadující zemi výslovně uvést formální náležitosti a postupy, které by měly být dodrženy, bylo uvedeno několik příkladů, v nichž bylo nalezeno kompromisní řešení zohledňující právní rámce a praktické možnosti obou zemí. Vzhledem k zásadě vzájemného uznávání odborníci doporučují, aby dožadující orgány požadovaly určité formální náležitosti či postupy pouze v případě, kdy jsou podle vnitrostátního práva považovány za zásadní. Jestliže členské státy mají odlišná procesní pravidla k ochraně stejné právní zásady, například zásady přiměřenosti, členský stát požadující odposlech by měl uznat procesní rámec členského státu, který odposlech provádí.

Další problémy vyvstanou, když odposlouchávaná osoba neočekávaně překročí hranice do jiného členského státu.

Právní režim následného povolení se v jednotlivých zemích výrazně liší, což může znamenat, že materiál získaný prostřednictvím odposlechu může být nepřipustným důkazem, jestliže následné povolení není vydáno.

Eurojust může vnitrostátním orgánům poskytnout pomoc s naléhavými žádostmi o odposlech, s překlady, s navázáním kontaktů s příslušnými vnitrostátními orgány a s žádostmi o odposlech určenými třetím státům.

Odposlouchávání vozidel Při takzvaném „tajném sledování místnosti“, například v souvislosti s odposloucháváním vozidla s cílem zachytit konverzace probíhající uvnitř vozidla, vyvstávají značné problémy v justiční oblasti, jestliže vozidlo překročí hranice z příslušného území do jiného členského státu. Na rozdíl od tradičního odposlechu telekomunikačních prostředků, který je výslovně upraven v článku 20 Úmluvy o vzájemné právní pomoci z roku 2000, pro odposlouchávání vozidla při překročení hranic neexistuje žádný zvláštní právní nástroj. Byl projednán rozsah, v jakém by měl být na základě analogie uplatněn článek 20, a nezbytnost získání souhlasu od zemí, přes které vozidlo jelo.

Viry na bázi trojského koně Použití virů na bázi trojského koně k odposlechu aktivity mobilních zařízení vyvolává obavy ohledně přiměřenosti vzhledem k tomu, že tento druh odposlechu představuje značný zásah do soukromí.

4.2 Výzvy v případech daňových podvodů

Operace *Vertigo* (viz [Eurojust – výroční zpráva za rok 2015](#), s. 54–55) prokázala přidanou hodnotu Eurojustu při koordinaci reakce soudů, používání koordinačních center a význam včasného zapojení Eurojustu.

V říjnu se taktický seminář na téma justiční spolupráce v otázkách daňové trestné činnosti zabýval právními překážkami, osvědčenými postupy a řešeními při vyšetřování a stíhání přeshraniční daňové trestné činnosti, úlohou SVT v případech daňové trestné činnosti a zajištěním a konfiskací výnosů z daňové trestné činnosti.

Společné vyšetřovací týmy Byly zdůrazněny výhody SVT v reakci na výzvy zjištěné v souvislosti s případy přeshraniční daňové trestné činnosti, neboť SVT umožňují urychlené shromáždění finančních důkazů i koordinaci spolupráce na základě vzájemné právní pomoci a společné strategie vůči státům, které nejsou členy SVT. Vzhledem k úzké spolupráci a koordinaci navázané mezi zúčastněnými vnitrostátními orgány může rámec SVT rovněž posloužit jako platforma pro předvídání problémů ohledně příslušnosti a požadavků na přípustnost. Byly zdůrazněny možnosti zahrnutí zajištění/navrácení majetku mezi cíle SVT a přizvání odborníků na navrácení majetku mezi členy SVT.

Zajištění a konfiskace Hlavními právními překážkami, na které lze narazit při zajišťování a konfiskaci výnosů z daňové trestné činnosti, je to, že: i) příkazy k zajištění a zabavení majetku lze odmítnout a nevykonat, jestliže je osvědčení o žádosti o výkon příkazů k zajištění vydané dožadujícím členským státem neúplné či nepřesné, a ii) částky uvedené v osvědčení nemusí odpovídat příkazu k zajištění. Další problémy vyplývají z nutnosti přesně uvést místo, kde se majetek nebo důkaz nachází, jak vyžaduje rámcové rozhodnutí 2003/577/SVV o příkazech k zajištění. Kromě toho mohou být problémy při výkonu (uznávání) cizích příkazů k zajištění v případech daňové trestné činnosti způsobeny uplatněním ověření oboustranné trestnosti.

V tomto ohledu některé členské státy vykládají zásadu oboustranné trestnosti *in concreto*, což znamená, že čin popsaný v textu žádosti/příkazu k zajištění musí splňovat veškerá kritéria trestnosti podle práva dožadovaného státu. Naopak u některých členských států postačuje k výkonu donucovacích opatření, která mohou následně vést k sankci, výklad zásady oboustranné trestnosti *in abstracto*. Rozlišujícím kritériem umožňujícím posoudit, zda je požadavek oboustranné trestnosti splněn, je zjistit, zda dožadovaný stát musí či nemusí uplatnit svoji jurisdikci k vedení trestních řízení při poskytování mezinárodní justiční spolupráce.

4.3 Evropský zatýkáací rozkaz

Eurojust podporuje uplatňování EZR. V roce 2016 bylo v Eurojustu registrováno 315 případů, na které se vztahuje zlepšování výkonu EZR, což představuje 14 procent všech případů. Řecko vzneslo nejvyšší počet žádostí (65), následovalo Polsko (37) a Spojené království (23). Nejčastěji dožadovanými státy byly Itálie (37), Německo (34) a Rumunsko (34).

Eurojust se potýkal s rostoucím počtem případů, ve kterých justiční orgány čelily problémům při výkonu EZR kvůli údajně nevyhovujícím podmínkám ve věznicích ve vystavujícím členském státě. Eurojust různými způsoby pomáhal vnitrostátním orgánům před i po vydání průlomového rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci *Aranyosi a Căldăraru* (rozsudky Soudního dvora C-404/15 a C-659/15 PPU). Eurojust plánuje na začátku roku 2017 tematickou diskusi v Kolegiu.

Co se týče konkurujících si EZR, článek 16 rámcového rozhodnutí o EZR stanoví, že Eurojust může provádějícím justičním orgánům poskytnout poradenství na místě předání osoby, která je předmětem EZR, vydaných více než jedním členským státem. V Eurojustu bylo na základě žádostí justičních orgánů z Belgie, Nizozemska, Rakouska, Portugalska a Spojeného království otevřeno osm takových případů.

S ohledem na nedodržování lhůt při výkonu EZR čl. 17 odst. 7 rámcového rozhodnutí o EZR stanoví, že ve výjimečných případech, pokud členský stát nemůže dodržet lhůty stanovené v článku 17, informuje Eurojust a uvede důvody zpoždění. Bylo zaregistrováno 25 porušení lhůt, z nichž tři vyžadovala přijetí dalších opatření. Stejně jako v předchozích letech se oznámení o porušení lhůt soustředila v několika členských státech (Bulharsko, Česká republika, Irsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Spojené království).

Stanovisko Eurojustu k souběžným evropským zatýkáacím rozkazům

První případ se týkal belgického státního příslušníka podílejícího se na trestné činnosti související s drogami v Nizozemsku a Německu. Belgické orgány pověřené stíháním trestné činnosti obdržely během tří měsíců dva EZR vztahující se k této osobě. V prvním EZR německé orgány požadovaly vydání této osoby za účelem stíhání kvůli její údajné úloze v provozování pěstírny konopí v Německu. Druhý EZR vydaly nizozemské orgány za účelem výkonu trestu odnětí svobody, který stanovil nizozemský soud v roce 2013 za účast ve zločinecké organizaci odpovědné za pěstování konopí v Nizozemsku.

Skutečnost, že většina členských států neoznámila Eurojustu žádné porušení lhůt, lze vysvětlit dvěma způsoby: buď k porušení lhůt docházelo pouze v oznamujících členských státech, nebo některé členské státy nesplnily povinnost oznámení podat.

Eurojust vypracoval zprávu o případech řešených Eurojustem v oblasti EZR v období 2014 až 2016. Tato zpráva navazuje na předchozí zprávu (zveřejněnou jako dokumenty Rady 10269/14) a bude vydána v roce 2017. Stejně jako její předchůdkyně se zpráva zabývá úlohou Eurojustu v této oblasti na operační i strategické úrovni a nabízí přehled praktických a právních problémů zjištěných při používání EZR.

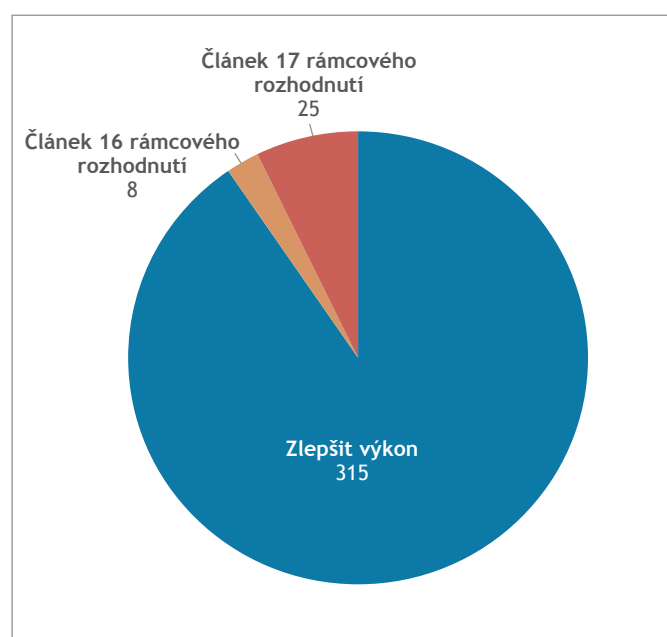
Druhý případ se týkal osoby s portugalským a kapverdským občanstvím, která vykonávala trest odnětí svobody ve Francii v době, kdy byly na tuto osobu za různé trestné činy vydány jeden nizozemský a dva lucemburské EZR. Zatímco v Nizozemsku byla vyžádaná osoba podezřelá z ozbrojené loupeže a držení střelné zbraně, lucemburské úřady chtěly vyžádanou osobu stíhat za velký počet trestných činů, včetně účasti ve zločinecké organizaci, pokusu o vraždu a vydírání zahrnujícího výhrůžky a násilí.

V obou případech byla požadována podpora od Eurojustu s cílem nalézt řešení souběžných evropských zatýkácích rozkazů. Národní zastoupení, která EZR obdržela, usilovala o spolupráci národních zastoupení, která zatýkácí rozkazy vydala. Byly zorganizovány **schůzky na úrovni II** k zvážení toho, která žádost by měla mít přednost, a ve výsledku se dotčená národní zastoupení dohodla vyžádat si stanovisko Eurojustu k souběžným evropským zatýkáčím rozkazům formálně posuzující tyto souběžné EZR a poskytující poradenství ohledně stanovení priorit žádostí. Tato stanoviska vycházejí z platného právního rámce a *postupu Eurojustu při rozhodnutí, kterému EZR bude dána přednost v případě jejich konkurence* (viz *Eurojust – výroční zpráva za rok 2004*, s. 82–86). V důsledku koordinace ze strany Eurojustu bylo mezi vnitrostátními orgány dosaženo dohody o výkonu EZR tak, jak bylo uvedeno ve stanoviscích Eurojustu.

V belgickém případě belgický soud potvrdil, že oba EZR vůči Belgii je možné vykonat, avšak nestanovil, že by některý ze zatýkáčích rozkazů měl přednost. Belgické orgány pověřené stíháním trestné činnosti se rozhodly žádosti vyřídit v souladu s dohodou, které bylo dosaženo v Eurojustu. Vzhledem k tomu, že účelem německého EZR bylo vyžádanou osobu stíhat, tento zatýkácí rozkaz dostal přednost před nizozemskou žádostí.

Ve francouzském případě byly všechny EZR vydány za účelem stíhání. Podle stanoviska Eurojustu měla být vyžádaná osoba nejprve vydána do Nizozemska, mimo jiné kvůli tomu, že nizozemské vyšetřování trestné činnosti se nacházelo v pokročilejší fázi. Aby však nebyla ohrožena vyšetřování v Lucembursku, vyžádaná osoba měla být na krátkou dobu dočasně vydána do Lucemburska tak, aby bylo možné formálně rozhodnout o obvinění v Lucembursku. Stanovisko Eurojustu dále vyzvalo nizozemské a lucemburské orgány k přímým vzájemným konzultacím týkajícím se následného vydání vyžádané osoby z Nizozemska do Lucemburska poté, co nizozemské soudy vynesou konečný rozsudek.

Případy EZR

Společné doporučení ohledně konfliktů jurisdikcí

V případě podvodu byla vozidla pronajata v Itálii a Španělsku vybavena padělanými bulharskými a italskými doklady o registraci a vyvezena do Belgie, Německa, Francie a Švýcarska. V roce 2013 bylo na základě stížností několika italských autopůjčoven, které vykazaly škodu ve výši přibližně 2 milionů EUR, zahájeno italské vyšetřování. Podobné stížnosti byly rovněž vzneseny v Belgii a Španělsku a rovněž byla zahájena vyšetřování. Francouzské vyšetřování stejné

organizované zločinecké skupiny bylo iniciováno po rutinní kontrole na francouzsko-španělské hranici, při které byla uvnitř nákladního automobilu nalezena vozidla bez poznávacích značek.

Případ otevřela Francie i Itálie. Konaly se koordinační schůzky s cílem zjistit případná souběžná vyšetřování, vyměnit si informace a dohodnout se na strategii vedení případu tak, aby se zabránilo možným konfliktům jurisdikcí. Přestože belgické vyšetřování bylo v roce 2014 uzavřeno, dál pokračovala souběžná vyšetřování ve Španělsku, Francii a Itálii. Eurojust byl požádán, aby prozkoumal, zda by tato souběžná vyšetřování mohla vést ke konfliktům jurisdikcí a potenciální situaci *ne bis in idem*. Všechna tři vyšetřování měla společně určitá ukradená vozidla a několik podezřelých a trestné činy byly spáchány během stejného časového období.

Analýza skutečností a způsobu provedení ukázala, že k většině trestných činů došlo v Itálii. Hlavní podezřelí se údajně nacházeli v Itálii a většina z nich byla italské národnosti. Italské orgány měly rovněž v držení významné důkazy k případu. Bylo vypracováno společné doporučení, které národní členové za Španělsko a Itálii vydali svým orgánům a ve kterém se doporučovalo přijmout, že Itálie je v tomto případě v lepším postavení řízení vést, učinit příslušné kroky zajišťující rychlé předání příslušného řízení a převzít řízení předané Španělskem. Francouzské orgány předání řízení do Itálie podpořily.

Španělské a italské vnitrostátní orgány přijaly společné doporučení a dotyčná národní zastoupení v Eurojustu podpořila výměnu informací o postupu při předávání řízení mezi oběma jurisdikcemi. Vzhledem k nedávno provedeným právním předpisům italské orgány považovaly zmíněné doporučení za užitečný návod při uplatňování a výkladu právních ustanovení o konfliktech jurisdikcí a předání řízení.

Meeting of the Consultative Forum under the Dutch and Slovak EU Presidencies, June 2016

Pan Herman Bolhaar, předseda vrchního státního zastupitelství Nizozemska, a pan Jozef Szabó, náměstek vrchního státního zástupce Slovenské republiky, uvedli:

Toto zasedání konzultativního fóra, svolané jako první za společného předsednictví, opět potvrdilo, že fórum je pro zástupce státních zastupitelství členských států vhodnou platformou, jejímž prostřednictvím si mohou vyměnit informace o strategiích a osvědčených postupech ve snaze zlepšit mezinárodní justiční a policejní spolupráci v boji proti závažné a organizované trestné činnosti, a to za účelem posílení soudní dimenze vnitřní strategie EU.

Téma roku

Konflikty jurisdikcí

Pokyny pro rozhodování o tom, v rámci které jurisdikce by mělo být vedeno trestní stíhání

Ve znění z roku 2016

ČÁST I: ÚVODNÍ INFORMACE

V důsledku nárůstu přeshraniční trestné činnosti v průběhu let vzrostl počet případů, ve který bylo podle vnitrostátních právních předpisů několik členských států příslušných ke stíhání a postoupení případu k soudu.

Eurojust se v souladu se svým mandátem již od svého vzniku zabývá otázkou, která jurisdikce je k vedení stíhání nejvhodnější v přeshraničních případech, ve kterých je možné stíhání zahájit ve dvou či více jurisdikcích nebo ve kterých již bylo ve dvou či více jurisdikcích zahájeno. Ve snaze předejít konfliktům jurisdikcí, které by mohly vést k porušení zásady *ne bis in idem*, a podpořit jejich řešení a s cílem zajistit, aby v Evropské unii (EU) byly v souvislosti s trestním řízením zavedeny nejúčinnější postupy, Eurojust v roce 2003 vydal pokyny k rozhodování o tom, v rámci které jurisdikce by mělo být vedeno trestní stíhání. Tyto pokyny navrhují faktory, ke kterým by se v případech zahrnujících více jurisdikcí mělo přihlížet. Od svého přijetí tyto pokyny pomáhaly příslušným vnitrostátním orgánům v určení toho, která jurisdikce je nejvhodnější k vedení stíhání v přeshraničních případech. Pokyny rovněž pomáhají Eurojustu, který může v této otázce radit příslušným vnitrostátním orgánům. Kromě toho byly pokyny od svého zveřejnění využívány některými členskými státy jako referenční publikace při vytváření vlastních právních předpisů nebo pokynů.

S přihlédnutím k vývoji v prostoru svobody, bezpečnosti a práva v EU, operačním zkušenostem, jež Eurojust za více než deset let svého působení získal, a k potřebám, které odborníci při mnoha příležitostech vyjádřili, Eurojust tímto vydává revidované znění svých pokynů.

Vzhledem k tomu, že většina členských států nestanovila kritéria pro určení nejvhodnějšího místa k vedení stíhání v souvislosti s přeshraničními konflikty jurisdikcí, a tudíž neexistuje žádný „horizontální“ právní nástroj EU k této otázce, uvedené pokyny mají být flexibilním nástrojem, který příslušným orgánům slouží jako vodítko a připomíná jim faktory, které by měly být zohledněny. Poskytují společný výchozí bod, na jehož základě je možné rozhodnout. Pokyny nepředstavují závazná pravidla a není jimi dotčeno platné vnitrostátní právo, právo EU a mezinárodní právo.

Pojem „justiční orgány“ v těchto pokynech označuje soudce, státní zástupce či případně další orgány příslušné podle vnitrostátního práva.

Právní rámec EU

Pokyny přihlížejí k relevantnímu právnímu rámci EU, zejména pak k následujícím předpisům:

- ▶ Rámcové rozhodnutí 2009/948/SVV ze dne 30. listopadu 2009 o předcházení konfliktům jurisdikcí při výkonu pravomoci v trestním řízení a jejich řešení je v současnosti jediným aktem EU, který se na tuto problematiku zaměřuje. Předpokládá mechanismus přímých konzultací mezi příslušnými orgány s cílem dosáhnout účinného řešení a zabránit nepříznivým následkům způsobeným souběžnými řízeními. V úvodních ustanoveních (9. bod odůvodnění) jsou zmíněny některé relevantní faktory, ke kterým by příslušné orgány měly přihlížet, včetně faktorů uvedených v pokynech Eurojustu z roku 2003.
- ▶ Další právní nástroje v trestních věcech, zejména pak texty vztahující se k určitým druhům trestné činnosti, jako je rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV ze dne 13. června 2002 o boji proti terorismu (článek 9) a rámcové rozhodnutí 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (článek 7), obsahují ustanovení zmiňující faktory, k nimž se má za účelem centralizace řízení v jediném členském státě přihlídnout, jestliže na základě stejných skutečností může vést účinné trestní stíhání více členských států.
- ▶ Eurojustem poskytovaná pomoc, jejímž účelem je podpořit spolupráci a koordinaci mezi vnitrostátními orgány, je mimo jiné upravena v následujících ustanoveních:
 - čl. 85 odst. 1 písm. c) Smlouvy o fungování EU;
 - články 6 a 7 (doporučení a nezávazná stanoviska vydávaná Eurojustem) a čl. 13 odst. 7 (povinnost členských států informovat Eurojust v případech, kdy dochází ke kompetenčním sporům nebo je pravděpodobné, že k nim dojde) rozhodnutí Rady 2002/187/SVV o zřízení Evropské jednotky pro justiční spolupráci (Eurojust) ve znění rozhodnutí Rady 2009/426/SVV;
 - článek 12 a 4., 9., 10. a 14. bod odůvodnění rámcového rozhodnutí 2009/948/SVV; a
 - článek 7 rámcového rozhodnutí 2008/841/SVV.

ČÁST II: PRAKTICKÉ POKYNY

Hlavní zásady

- ▶ „*Ne bis in idem*“ je základní zásada trestního práva upravená na vnitrostátní úrovni, na úrovni EU a mezinárodní úrovni, podle které by obžalovaný neměl být za stejný trestný čin stíhán více než jednou bez ohledu na to, zda první stíhání vedlo k odsouzení nebo zproštění viny. V prostoru svobody, bezpečnosti a práva v EU jsou hlavními právními zdroji této zásady články 54 až 58 Úmluvy k provedení Schengenské dohody (CISA) a článek 50 Listiny základních práv EU s přihlédnutím k výkladu podle příslušné judikatury Soudního dvora Evropské unie. (Přehled judikatury Soudního dvora týkající se zásady *ne bis in idem* lze najít v dokumentu Eurojustu nazvaném *The principle of ne bis in idem in criminal matters in the case-law of the Court of Justice of the European Union* (Zásada *ne bis in idem* v trestních věcech v judikatuře Soudního dvora Evropské unie.)

Tyto pokyny zásadu *ne bis in idem* plně dodržují a jsou s ní v souladu.

- ▶ V souladu s rámcovým rozhodnutím 2009/948/SVV (12. bod zdůvodnění) tyto pokyny plně podporují myšlenku, že ve společném prostoru svobody, bezpečnosti a práva v EU je třeba zásadu legality, která se uplatňuje v procesním právu několika členských států, považovat za splněnou, pokud trestní stíhání ve věci určitého trestného činu zajistí jakýkoliv členský stát.
- ▶ Každý případ je jedinečný a v důsledku toho by rozhodnutí, která jurisdikce je nejvhodnější k vedení stíhání, mělo vycházet ze skutečností a podstaty každého jednotlivého případu. V nejlepším zájmu spravedlnosti by měly být zohledněny všechny faktory považované za relevantní.
- ▶ Při rozhodování by justiční orgány měly pečlivě a spravedlivě porovnat všechny faktory pro i proti zahájení stíhání v každé jednotlivé jurisdikci.
- ▶ Justiční orgány určí každou jurisdikci, ve které je stíhání nejen možné, ale ve které jsou rovněž reálné vyhlídky, že stíhání bude úspěšně zahájeno.
- ▶ Při projednávání řešení těchto případů by justiční orgány měly zkoumat všechny možnosti, které jim stávající mezinárodní úmluvy a nástroje EU nabízejí například v oblasti získávání důkazů ze zahraničí, předávání řízení nebo vydávání osob.
- ▶ Rozhodnutí musí být vždy spravedlivé, nezávislé a objektivní a musí přihlížet k Evropské úmluvě o lidských právech a k Listině základních práv

Evropské unie, aby se zajistila ochrana procesních záruk každého obžalovaného nebo potenciálního obžalovaného.

Jak postupovat?

- ▶ Jakmile bude zjištěna existence souběžných řízení, měly by se příslušné orgány zúčastněných členských států navzájem kontaktovat.

Příslušným orgánům může v rámci svého mandátu pomáhat Evropská justiční síť (EJN), a to například tak, že usnadní komunikaci a určí a získá údaje o příslušných orgánech, které mají být kontaktovány.

- ▶ V dalším kroku by zúčastněné příslušné orgány měly zahájit spolupráci a koordinaci svého postupu, aby se zabránilo plýtvání zdrojů, zdvojení práce nebo riziku porušení zásady *ne bis in idem*. Ve většině případů se díky dialogu, vzájemné důvěře a koordinaci mezi příslušnými orgány podaří nalézt řešení.
- ▶ Při koordinaci souběžných řízení by příslušné orgány měly zvážit, zda provádět všechna stíhání v rámci jedné jurisdikce, je-li to proveditelné, a přihlídnout k dopadům, které může stíhání některých obžalovaných v jedné jurisdikci mít na stíhání v případné druhé či třetí jurisdikci. Měla by být vynaložena veškerá snaha, aby se předešlo tomu, že jedno stíhání bude mařit stíhání jiné.
- ▶ Rozhodnutí o tom, kde by stíhání mělo probíhat, by mělo být učiněno co nejdříve po zahájení procesu vyšetřování nebo stíhání a po důkladné konzultaci se všemi relevantními orgány v každé jurisdikci.
- ▶ Eurojust má výsadní postavení, které mu umožňuje nabídnout dotčeným orgánům pomoc v jejich snaze o spolupráci a nalezení řešení kdykoliv ve všech předchozích krocích, a dokonce určit případy řešené v členských státech, ve kterých by takové konflikty mohly vzniknout (viz níže).

Hlavní faktory

Při rozhodování o tom, která jurisdikce by měla vést trestní stíhání, by se měla zvážit celá řada faktorů. Konečné rozhodnutí může ovlivnit každý z nich. Priorita a váha, která by měla být přiřčována jednotlivým faktorům, se v každém případě bude lišit.

K faktorům, které by měly být zvažovány, patří například:

Místní příslušnost Mělo by se vycházet z předběžného předpokladu, že, je-li to možné, stíhání by mělo

probíhat v jurisdikci, ve které se většina nebo nejdůležitější část trestné činnosti odehrála nebo ve které byla způsobena většina nebo nejdůležitější část škody. Řádně by tudíž měl být zvážena kvantitativní („většina“) i kvalitativní („nejdůležitější část“) rozměr.

Místo, kde se nacházejí podezřelí či obvinění V souvislosti s tímto faktorem lze zvážit celou řadu prvků, například:

- ▶ místo, kde byl podezřelý či obviněný nalezen;
- ▶ národnost či místo obvyklého pobytu podezřelého či obviněného;
- ▶ možné silné osobní vazby na jeden členský stát nebo jiné významné zájmy podezřelého či obviněného;
- ▶ možnost zajistit předání nebo vydání podezřelého či obviněného do jiné jurisdikce; a
- ▶ možnost předání řízení do jurisdikce, ve které se podezřelý či obviněný nachází.

V situacích, kdy lze identifikovat několik spoluobžalovaných, není relevantní pouze jejich počet, nýbrž také jejich příslušná úloha při spáchání trestného činu a příslušné místo, kde se nacházejí. Opět je důležitý kvantitativní i kvalitativní rozměr.

Při hodnocení těchto prvků by se mělo rovněž přihlížet ke všem platným právním nástrojům EU, zejména pak k těm, které se vztahují k zásadě vzájemného uznávání. Jejich uplatnění může ovlivnit posouzení tohoto faktoru, a tudíž i konečné rozhodnutí o tom, kde vést trestní stíhání. Například při uplatnění rámcového rozhodnutí o vzájemném uznávání rozsudků, které ukládají trest odnětí svobody (2008/909/SVV) ve spojení s rámcovým rozhodnutím o evropském zatýkáacím rozkazu (2002/584/SVV) se místo, kde se nachází podezřelý či obviněný, může stát kritériem druhořadého významu, neboť v pozdější fázi lze odsouzeného předat do jiného členského státu za účelem výkonu trestu odnětí svobody.

Dostupnost a přípustnost důkazů Justiční orgány mohou vést řízení pouze na základě spolehlivých, důvěryhodných a přípustných důkazů. Je třeba zohlednit místo, kde se důkazy nachází, dostupnost důkazů v řádné formě i jejich přípustnost a přijetí soudem. Mělo by se rovněž přihlídnout k množství a kvalitě důkazů v dotčených členských státech, přestože lze předpokládat, že právní rámec ustavený evropským vyšetřovacím příkazem (směrnice 2014/41/EU) usnadní shromažďování důkazů za hranicemi.

Získávání důkazů od svědků, znalců a obětí Justiční orgány musí zvážit možnost získávání důkazů od svědků, znalců a obětí, včetně toho, zda v případě potřeby mohou cestovat do jiné jurisdikce za účelem poskytnutí těchto důkazů. Mělo by se rovněž přihlídnout k možnosti obdržet tyto důkazy písemně nebo jinými prostředky, například na dálku prostřednictvím telefonu nebo videokonference.

Ochrana svědků Justiční orgány by měly vždy usilovat o zajištění, aby svědci nebo osoby, které při stíhání napomáhají, nebyli ohroženi. Při rozhodování o příslušnosti pro účely trestního stíhání by měly být například zváženy faktory jako to, že jedna jurisdikce je schopna nabídnout program ochrany svědků, zatímco jiná jurisdikce takovou možnost nemá.

Zájmy obětí V souladu se směrnicí 2012/29/EU o právech obětí musí justiční orgány přihlídnout k významným zájmům obětí, včetně jejich ochrany, a k tomu, zda by tyto zájmy byly dotčeny, pokud by trestní stíhání probíhalo spíše v jedné než jiné jurisdikci. Zohledňuje se například možnost obětí domáhat se odškodnění.

Stadium trestního řízení Je třeba zohlednit stadium vývoje trestního řízení v dotčených členských státech. Je-li vyšetřování v jedné jurisdikci již v pokročilé fázi, předání případu do jiné jurisdikce nemusí být vhodné.

Délka řízení Přestože by čas neměl být při rozhodování o tom, v rámci které jurisdikce by mělo být vedeno trestní stíhání, rozhodujícím faktorem, v případě, že jsou ostatní faktory vyvážené, měly by justiční orgány zohlednit, jak dlouho bude trvat, než bude řízení v určité jurisdikci ukončeno (“*poskytnout spravedlnost pozdě znamená spravedlnost odeprít*”).

Právní požadavky Je třeba zohlednit existující právní rámec, včetně povinností a požadavků stanovených v jednotlivých jurisdikcích, i všechny možné účinky rozhodnutí vést trestní stíhání v určité jurisdikci a potenciální výsledek v jednotlivých jurisdikcích. Justiční orgány by však neměly rozhodnout o vedení trestního stíhání spíše v jedné než jiné jurisdikci pouze pro to, aby bylo možné se vyhnout dodržování určitých právních povinností, které v jedné jurisdikci platí, a v druhé ne.

Pravomoc uložit trest Přestože je třeba zajistit, aby případné dostupné tresty odrážely závažnost trestného činu, který je předmětem stíhání, neměly by justiční orgány usilovat o vedení trestního stíhání v jedné jurisdikci pouze proto, že případné dostupné tresty jsou v této jurisdikci vyšší než v jurisdikci jiné. Obdobně by rozhodujícím faktorem při rozhodování,

v rámci které jurisdikce by mělo být vedeno trestní stíhání, neměla být poměrná pravomoc soudů v různých jurisdikcích uložit trest.

Výnosy z trestné činnosti Při posuzování pravomocí dostupných k zadržení, vymáhání, zabavení a konfiskaci výnosů z trestné činnosti by se mělo přihlížet k příslušným právním nástrojům EU a mezinárodním právním nástrojům a zejména k nástrojům EU o vzájemném uznávání týkajícím se zajištění a konfiskace. Justiční orgány by však neměly rozhodnout o vedení trestního stíhání spíše v jedné než jiné jurisdikci pouze kvůli tomu, že takové stíhání by vedlo k účinnějšímu vymáhání výnosů z trestné činnosti.

Náklady a zdroje Přestože by justiční orgány měly mít na paměti náklady a zdroje, neměly by náklady na stíhání případu nebo jeho dopad na zdroje státního zastupitelství být faktorem při rozhodování, zda by případ měl být stíhán spíše v jedné než jiné jurisdikci, pokud nejsou všechny ostatní faktory rovnoměrně vyváženy.

Priority členských států Justiční orgány by neměly odmítnout převzít případ za účelem trestního stíhání v jejich jurisdikci, protože není v jejich členském státě považován za prioritu.

Podpora poskytovaná Eurojustem

- ▶ Kterýkoliv z dotčených justičních orgánů si kdykoliv může vyžádat pomoc od Eurojustu.
- ▶ Eurojust může v rámci svého mandátu a nejlépe již od samého počátku pomáhat se zajištěním předběžných kontaktů a konzultací mezi příslušnými orgány, koordinovat jejich jednání, podpořit a urychlit výměnu informací ve snaze získat úplný obrázek o případech, zajistit hladké uplatňování nástrojů justiční spolupráce, vyjasnit vztahy mezi různými částmi zločineckých sítí a přispět k následnému rozhodnutí o tom, v rámci které jurisdikce by mělo být trestní stíhání vedeno. V případech, do kterých Eurojust nebyl dosud zapojen a ve kterých příslušné orgány nedokázaly dosáhnout konsensu ohledně účinného řešení v souvislosti s přímými konzultacemi upravenými v rámcovém rozhodnutí 2009/948/SVV, předá kterýkoliv příslušný orgán, je-li to vhodné, věc Eurojustu.
- ▶ Díky informacím o případech, kdy došlo ke konfliktům jurisdikcí nebo je pravděpodobné, že k nim dojde, které v souladu s rozhodnutím Rady o Eurojustu obdržel od členských států, je Eurojust schopen včas odhalit souběžná řízení a proaktivně poskytnout podporu vnitrostátním orgánům.
- ▶ Na koordinačních schůzkách organizovaných Eurojustem se příslušné orgány dotčených členských států mohou scházet a s podporou národních členů projednávat předmětné otázky. Kromě toho jsou užitečným nástrojem pro předcházení konfliktům jurisdikcí a jejich řešení společné vyšetřovací týmy (SVT), neboť v rámci SVT se příslušné orgány mohou rovněž dohodnout na tom, v rámci které jurisdikce by mělo být trestní stíhání vedeno a za jaké trestné činy.
- ▶ Mimo to Eurojust může jednat prostřednictvím svých národních členů (jednotlivě nebo společně) nebo jako Kolegium a vydávat doporučení a nezávazná stanoviska vyzývající příslušné orgány k přijetí skutečnosti, že jeden z nich může být v lepším postavení vést vyšetřování nebo stíhat určité činy.

Administrativa

5.1 Podpora operativní a strategické práce

Správa Eurojustu podporovala Kolegium v jeho operativní práci a ve vykonávání funkce správní rady. V roce 2016 se konalo 26 operačních schůzek Kolegia a 7 zasedání správní rady. Kromě toho Kolegium uspořádalo dvě akce v oblasti plánování za účelem projednání organizačního vývoje a strategického plánování. Operativní manuál Eurojustu, který Kolegium schválilo v listopadu, obsahuje pokyny ohledně pomoci, kterou administrativa poskytuje národním zastoupením při řešení případů, a představuje milník v oblasti konsolidace společného a inkluzivního přístupu k řízení řešených případů v celé organizaci.

Operativní témata Vnitrostátní orgány požádaly Eurojust o shromáždění informací nebo poskytnutí právního poradenství v souvislosti s následujícími tématy:

- ▶ rozsudky Soudního dvora Evropské unie týkající se výkladu právních pojmů „justiční orgán“ a „soudní rozhodnutí“ v souvislosti s rámcovým rozhodnutím o evropském zatýkacím rozkazu;

- ▶ uznání „únosu dítěte rodičem“ z jednoho členského státu do jiného za trestný čin;
- ▶ články 18 a 19 rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu týkající se „dočasného předání“ a „výslechu osoby“;
- ▶ zahraniční terorističtí bojovníci;
- ▶ odposlech rozhovorů prostřednictvím virů na bázi trojského koně aktivovaných na dálku v chytrých telefonech; a
- ▶ procesní právo vztahující se na naléhavé situace (např. výjimečný stav).

Tematické diskuse Kolegium si vyměnilo odborné znalosti a osvědčené postupy v oblastech zvláštního operativního zájmu z hlediska Eurojustu: hodnotící zprávy v oblasti forenzních věd a odposlech telekomunikačních prostředků.

5.2 Reorganizace administrativy

Od ledna 2017 bude na základě návrhu prozatímního správního ředitele a po schválení Kolegiem zavedena nová organizační struktura administrativy. Klíčovou zásadou, ze které reorganizace vychází, je optimální využití zdrojů a vytvoření synergií s cílem podpořit provozní potřeby Eurojustu. Nový operační útvar, který je výsledkem sloučení analytického útvaru a částí útvaru právní služby, slouží jako centrální kontaktní místo

pro vnitrostátní zastoupení i Kolegium. Operační útvar bude využívat multidisciplinární přístup k poskytování podpůrných služeb vztahujících se k operativní práci. S cílem posílit správu a komunikačních schopností Eurojustu a zlepšit profil Eurojustu ve vztahu k zúčastněným stranám bude zřízen útvar korporátní komunikace, útvar institucionálních záležitostí a útvar plánování, programování a vykazování.

5.3 Zaměstnanci a rozpočet

Zaměstnanci Na konci roku 2016 měl Eurojust 347 zaměstnanců, včetně 72 národních členů, zástupců a asistentů, 196 dočasných zaměstnanců, 31 smluvních zaměstnanců, 21 vyslaných národních expertů, 8 prozatímních zaměstnanců a 19 stážistů. Eurojust splnil svůj závazek ohledně pětiprocentního snížení počtu míst pro decentralizované agentury.

Souběžně s tímto snížením administrativních zdrojů byly Eurojustu rozpočtovými orgány přiznány tři nové provozní pozice jako „záměrné doplnění“ za účelem dosažení cílů stanovených ve víceletém finančním rámci s cílem podpořit rostoucí požadavky týkající se práce v oblasti boje proti terorismu, kyberkriminality a nezákonného převaděčství přistěhovalců.

Rozpočet Rozpočet Eurojustu pro rok 2016 činil 43 539 737 EUR, včetně účelově vázaných prostředků ve výši 6 980 000 EUR na projekt nových prostor. Tento rozpočet byl o 7 procent nižší než rozpočet, který Eurojust původně požadoval. V důsledku tohoto omezení a s cílem zajistit výkon naší operativní práce vycházející z poptávky a schopnost plnit naše právní závazky byl pracovní program Eurojustu na rok 2016 upraven upřesněním priorit činnosti agentury. Byla odložena část rozvoje informačních technologií a bylo zrušeno několik schůzek, jako schůzky s národními korespondenty pro Eurojust a schůzka s kontaktními body Eurojustu ve třetích státech, aby bylo možné plně využít rozpočtové prostředky na řešené případy a koordinační schůzky. Byl odložen nábor

zaměstnanců, takže míra neobsazenosti pracovních míst dosáhla úrovně 3,45 %. Rozpočtový tlak na konci účetního období byl do určité míry zmírněn odložením předání nové budovy, a tudíž bylo dosaženo míry plnění rozpočtu ve výši 99,89 %.

Konsolidovaná výroční zpráva o činnosti V souladu s článkem 47 finančního nařízení pro Eurojust konsolidovanou výroční zprávu činnosti (CAAR) připravuje

správní ředitel jako zprávu o výsledcích činnosti agentury v průběhu roku. Konsolidovaná výroční zpráva obsahuje informace o míře plnění cílů ročního pracovního programu Eurojustu na základě určených klíčových ukazatelů výkonnosti (KPI) a na základě přidělených lidských a finančních zdrojů a uplatňovaných interních kontrol. Konsolidovaná výroční zpráva je každý rok v termínu do 1. července předkládána rozpočtovým orgánům a lze ji nalézt na webových stránkách Eurojustu.

5.4 Organizační rozvoj

V návaznosti na hodnocení Eurojustu a jeho činnosti podle článku 41a rozhodnutí Rady o Eurojustu a v souladu s akčním plánem pro realizaci doporučení přijatých Kolegiem v roce 2015 byla vytvořena pracovní skupina s cílem přezkoumat a zefektivnit interní pracovní strukturu a stanovit priority. V roce 2016 Kolegium přijalo rozhodnutí týkající se: i) nárůstu služeb a zdrojů administrativy na podporu operativní práce; ii) konkrétních kroků k dosažení společného a harmonizovaného vkládání, zpracování a výmazu dat v CMS; a iii) omezeného počtu pracovních projektů týkajících se hlavních priorit v oblasti boje proti trestné činnosti a nástrojů justiční spolupráce.

Administrativa i nadále pomáhala Kolegiu v monitorování a analyzování dopadu legislativního vývoje týkajícího se návrhu nařízení o Eurojustu a ustavení Evropského úřadu veřejného žalobce (EPPO). Rada dosáhla obecného přístupu k návrhu nařízení o Eurojustu v únoru 2015, a to s výjimkou ustanovení souvisejících s Evropským úřadem veřejného žalobce.

V roce 2016 se Eurojust podělil s Komisí, Radou a Evropským parlamentem o svoje názory na spolupráci s budoucím Evropským úřadem veřejného žalobce na základě svých odborných znalostí a praktických zkušeností s justiční spoluprací v trestních věcech i o obavy ohledně možného dopadu na zdroje Eurojustu.

Tým vedoucích pracovníků Eurojustu po reorganizaci administrativy

5.5 Nové prostory

Výstavba nových prostor Eurojustu pokračovala v roce 2016 podle plánu a projekt postupoval v souladu s harmonogramem. K 1. dubnu bylo dosaženo nejvyššího bodu výstavby, což představovalo začátek konečné fáze výstavby umožňující předání budovy zhotovitelem hostitelskému státu a Eurojustu v období od prosince 2016 do konce prvního čtvrtletí roku 2017.

Pokud předání proběhne v souladu s programem požadavků, Eurojust předpokládá, že k přestěhování do nových prostor dojde ke konci druhého čtvrtletí roku 2017.

Ukázka materiálu vydaného Eurojustem v roce 2016

Přístup veřejnosti k dokumentům

Počet požadavků na [veřejný přístup k dokumentům Eurojustu](#) se v roce 2016 snížil na celkových 15 požadavků v porovnání s 18 v roce 2015. Kromě toho Eurojust obdržel tři žádosti o konzultace podle čl. 4 odst. 4 nařízení 1049/2001 jako třetí strana, která je autorem požadovaného dokumentu. V roce 2016 nebyly obdrženy žádné potvrzující žádosti. Eurojust průběžně aktualizoval [veřejný rejstřík](#) dokumentů dostupných prostřednictvím webových stránek Eurojustu. Rozrůstající se seznam dokumentů zpřístupněných přímo veřejnosti má usnadnit občanům přístup k dokumentům Eurojustu, a to bez potřeby vznášet formální požadavek, a zvýšit transparentnost a dostupnost informací o činnosti Eurojustu.

Eurojust
a síť
odborníků

Eurojust hostí sekretariát Evropské justiční sítě (EJN), Síť národních expertů pro společné vyšetřovací týmy (sít' SVT) a Síť pro vyšetřování a stíhání genocidy, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů (sít' pro vyšetřování genocidy), které čerpají prostředky z jeho zdrojů. Jejich členové jsou zaměstnanci Eurojustu.

6.1 Evropská justiční síť (EJN)

Evropská justiční síť, zřízená v roce 1998, je síť národních kontaktních bodů určených členskými státy za účelem usnadnění justiční spolupráce v trestních věcech. Kontaktní body EJN každý den pomáhají odborníkům s právním a praktickým poradenstvím a s navazováním přímých kontaktů mezi příslušnými vnitrostátními orgány. Sekretariát EJN byl založen v roce 2003.

Zasedání Plenární zasedání EJN se konala v Amsterdamu a Bratislavě. Byla projednávána témata obchodu s lidmi/vykořisťování pracovní síly, finančního vyšetřování, elektronických důkazů, spolupráce a synergií s Evropskou sítí pro práva obětí (ENVR) a EJCEN. Tři zasedání se konala v Eurojustu: pravidelné zasedání, zasedání technických korespondentů a zasedání národních korespondentů.

Regionální zasedání EJN se konala v Německu, Nizozemsku, Rakousku, Portugalsku a Rumunsku. Národní zasedání EJN se konala v Lotyšsku, Polsku, Rumunsku a ve Spojeném království. Tato zasedání umožnila kontaktním bodům EJN a místním orgánům projednat mezinárodní justiční spolupráci v různých oblastech, včetně vztahů mezi EJN a Eurojustem. Těchto zasedání se zúčastnili představitelé národních zastoupení Eurojustu.

Společný dokument Eurojustu a EJN

Společný dokument, [Pomoc praktikům v oblasti mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních. EJN a Eurojust, „Co pro Vás můžeme udělat?“](#), je dostupný ve všech úředních jazycích EU a zveřejněn na webových stránkách EJN a Eurojustu. Informuje odborníky o službách a pomoci, které mohou EJN a Eurojust poskytnout při řešení případů v souladu se svými mandáty a ve snaze využívat čas a zdroje efektivně a zabránit zdvojení vykonávané práce.

Sekretariáty nabízí služby sítím a usnadňují spolupráci s Kolegiem a národními zastoupeními ve společných oblastech činnosti. Eurojust rovněž podporuje činnost Konzultativního fóra nejvyšších státních zástupců a vedoucích státních zastupitelství členských států Evropské Unie (Konzultativní fórum).

Spolupráce s Eurojustem EJN a Eurojust pokračovaly v provádění svých akčních plánů vztahujících se k šestému kolu vzájemných hodnocení v členských státech.

V rámci plenárního zasedání za nizozemského předsednictví se kontaktní body EJN setkaly se svými kolegy z národních zastoupení v Eurojustu na bilaterálních seminářích, aby projednaly zajištění nejlepší možné podpory odborníkům posílením synergií mezi EJN a Eurojustem. Byla potvrzena dobrá spolupráce v mnoha případech. Byl zdůrazněn význam blízkých a pravidelných kontaktů a konzultací mezi kontaktními body EJN a vnitrostátními zastoupeními v Eurojustu. Obecným výstupem bude přezkum společného dokumentu.

Webové stránky EJN Bylo aktualizováno několik oddílů webových stránek. Byla vydána nová verze kompendia. Tento nástroj podporuje vypracování všech druhů žádostí o justiční spolupráci na základě nástrojů o vzájemném uznávání nebo vzájemné právní pomoci.

Pro oddíl v soudní knihovně byly vytvořeny nové verze o stavu provádění právních nástrojů. Kromě toho sekretariát EJN vyvinul nový on-line nástroj pro podávání zpráv v souvislosti s činností kontaktních bodů EJN, který je možné používat od ledna 2017.

EJN dále rozvíjela svoje vztahy s dalšími justičními sítěmi a třetími státy. Jejich kontaktní údaje mají kontaktní body EJN k dispozici v novém oddílu webové stránky EJN nazvaném „Spolupráce s třetími zeměmi a justičními sítěmi“.

Školení Sekretariát EJN uspořádal ve spolupráci s EJTEN sedmý jazykový kurz pro kontaktní body EJN. V průběhu jednoho týdne si kontaktní body mohly zlepšit svoje jazykové schopnosti a měly rovněž příležitost informovat ostatní účastníky o fungování EJN a jejích webových stránkách.

6.2 Sít' národních expertů pro společné vyšetřovací týmy

Sít' SVT je síť národních justičních a policejních kontaktních bodů založená v roce 2005, která má za úkol podporovat využívání SVT a výměnu informací a osvědčených postupů. Její sekretariát byl založen v roce 2011. Od roku 2013 sekretariát řídí grantový program zřízený Eurojustem za účelem poskytování finanční podpory na činnost SVT (viz oddíl 1.4).

Výroční zasedání Dvanácté výroční zasedání národních expertů v oblasti SVT se konalo v červnu a zaměřilo se konkrétně na výzvy a příležitosti nabízené společnými vyšetřovacími týmy v případech nezákonného převaděčství přistěhovalců. Během dvou dnů experti a odborníci z celé Evropy a další relevantní agentury a zúčastněné strany projednali konkrétní kroky přispívající ke zlepšení využívání SVT v oblasti nezákonného převaděčství přistěhovalců. Závěry zasedání jsou k dispozici na webových stránkách Eurojustu.

Projekty Sít' SVT provedla revizi dvou užitečných dokumentů pro odborníky, které jsou rovněž k dispozici na webových stránkách Eurojustu: **příručka pro SVT**, která byla důkladně rozšířena, aby mohla sloužit jako praktická příručka pro SVT, včetně oddílu „často kladených dotazů“, a **vzorová dohoda o vytváření společného vyšetřovacího týmu**, která byla upra-

vena tak, aby došlo k zjednodušení stávající vzorové dohody a zakomponování několika změn vyplývajících z analýzy stávajících dohod. Ke schválení Radou ministrů došlo formou usnesení.

Sít' SVT pokračovala ve shromažďování informací o vnitrostátních právních předpisech upravujících problematiku SVT (nová shrnutí vydaná pro Dánsko, Itálii, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Portugalsko, Finsko a Spojené království) a praxi (iniciováno 20 nových hodnocení SVT). Tyto informace jsou zpřístupněny v oblasti vyhrazené pro SVT prostřednictvím webové platformy, k níž si odborníci z EU mohou vyžádat přístup.

Školení Kromě kurzu *Společné vyšetřovací týmy* (viz kapitola 3) a závěrů z výročního zasedání sítě SVT a její sekretariát přispěly k školení v oblasti SVT, které se konkrétně zaměřilo na výzvy v případech nezákonného převaděčství přistěhovalců. Tato akce byla uspořádána ve spolupráci s Evropskou policejní akademií (CEPOL), EJTN a sekretariátem Úmluvy o policejní spolupráci pro jihovýchodní Evropu (PCC-SEE) a trvala tři dny. Jejím cílem bylo zlepšit využívání SVT v této oblasti a a zúčastnilo se jí 25 osob z členských a třetích států dotčených tímto druhem organizované trestné činnosti.

6.3 Sít' pro vyšetřování genocidy

Sít' pro vyšetřování genocidy byla založena v roce 2002, aby zajistila úzkou spolupráci mezi vnitrostátními orgány při vyšetřování a stíhání genocidy, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů pomocí výměny operativních informací, osvědčených postupů a zkušeností. Jedná se o síť odborníků – vyšetřovatelů, státních zástupců a pracovníků z oblasti vzájemné právní pomoci. Její sekretariát byl založen v červenci 2011.

Zasedání V Eurojustu se konala dvě plenární zasedání, která se zaměřila na praktické problémy v případě proti vůdcům Demokratických sil za osvobození Rwandy (FDLR) v Německu a na trestnou činnost související s drancováním a ničením kulturně historických památek v Sýrii a Iráku. Závěry obou výročních zasedání jsou k dispozici na webových stránkách Eurojustu. Kromě toho se konalo jedno *ad hoc* zasedání k projednání a urychlení vnitrostátních vyšetřování souvisejících s probíhajícím ozbrojeným konfliktem v Sýrii, a to s přihlédnutím ke značnému přílivu syrských uprchlíků na území EU, mezi nimiž se nacházejí oběti, svědci a pachatelé zvěrstev. Zprávy ze zasedání byly zveřejněny jako dokumenty Rady 10169/16 a 13409/16.

První den EU proti beztrestnosti uspořádaly dne 23. března nizozemské předsednictví, Sít' pro vyšetřování genocidy, Eurojust a Evropská komise. Cílem každoroční akce je zvýšit povědomí o těch nejodpornějších zločinech, podpořit vnitrostátní vyšetřování a stíhání, zabývat se postavením a účastí obětí v trestním řízení a oživit závazek celé Evropské unie bojovat proti beztrestnosti v případech těchto zločinů. Výstup byl zveřejněn jako dokument Rady 10233/16.

Školení V říjnu Sít' pro vyšetřování genocidy zavedla ve spolupráci s odborníky z Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii (ICTY) a z týmu OSN pro oblast právního státu program školení zabývající se vyšetřováním a stíháním sexuálního násilí souvisejícího s konflikty. Sít' pro vyšetřování genocidy pokračovala ve spolupráci s EJTN při zavádění vzdělávacích programů pro soudce a státní zástupce a zahájila spolupráci s Evropskou policejní akademií (CEPOL), jejímž cílem je vytvořit program školení zaměřujících se na vyšetřovací aspekty hlavních mezinárodních zločinů.

Projekty V roce 2016 několikrát proběhlo shromažďování a vyhodnocení faktických údajů. Nejobsažnější dotazník posuzoval současné uplatňování rozhodnutí Rady 2003/335/SVV o zřizování specializovaných jednotek na vnitrostátní úrovni za účelem vyšetřování a stíhání hlavních mezinárodních zločinů. Důvodem pro vytváření těchto jednotek je to,

že mají specializované znalosti umožňující vypořádat se s komplexními právními a praktickými problémy a schopnost udržet odborné znalosti, osvědčené postupy a získané zkušenosti v téže jednotce. Práce rovněž zahrnovala otázky týkající se ochrany a účasti svědků v soudním procesu. Výstup byl zveřejněn jako dokument Rady 10234/16.

6.4 Konzultativní fórum

Konzultativní fórum bylo vytvořeno v roce 2010 s cílem posílit justiční spolupráci a vzájemnou důvěru mezi členskými státy a přispět z justiční oblasti do činnosti institucí EU při rozvoji prostoru svobody, bezpečnosti a práva v EU.

Společné zasedání Po úvahách o budoucím formátu a obsahu se rok 2016 stal prvním rokem, kdy pořádající předsednictví EU svolala společné zasedání. Vrchní státní zastupitelství Nizozemska a Generální prokuratura Slovenské republiky společně v červnu svolaly 11. zasedání Konzultativního fóra, které se zaměřilo na aktuální vývoj v oblasti kyberkriminality, terorismu a nezákonného převaděčství přistěhovalců a na spolupráci s klíčovými třetími státy v boji proti závažné a organizované trestné činnosti.

EJCN Konzultativní fórum projednalo výstupy strategického semináře *Klíče ke kyberprostoru*, který se zabýval častými problémy, s nimiž se setkávají státní zástupci při vyšetřování a stíhání kyberkriminality, a který byl zaměřen na spolupráci s poskytovateli internetového připojení a šifrování. Uvítali iniciativu nizozemského předsednictví EU zřídit EJCN jako způsob rozvíjení kontaktů mezi odborníky z řad justice zaměřujícími se v členských státech na kyberkriminalitu a jako způsob zvyšování účinnosti vyšetřování a stíhání v případech kyberkriminality.

Reakce soudů na terorismus a nezákonné převaděčství přistěhovalců Zástupci z dotčených člen-

ských států se podělili o své zkušenosti s posilováním reakce soudů na teroristické hrozby a nedávné teroristické útoky ve Francii a Belgii. Byly poskytnuty bližší informace o problémech a zkušenostech získaných při vyšetřování a stíhání případů nezákonného převaděčství přistěhovalců, zejména pak v souvislosti s uplatněním příslušnosti na volném moři a přidanou hodnotou toho, když je takový druh trestné činnosti považován za závažnou organizovanou trestnou činnost.

Byla zdůrazněna potřeba posílit a zefektivnit mezinárodní justiční spolupráci prostřednictvím lepších kontaktů mezi odborníky a sdílení informací o právních předpisech a osvědčených postupech a prostřednictvím podpory vyšetřování, například s použitím zvláštních vyšetřovacích postupů a SVT, je-li to vhodné.

Spolupráce s klíčovými třetími státy Proběhla výměna názorů na právní a praktické problémy a případné způsoby zlepšení spolupráce s justičními orgány z třetích států v souvislosti s vyřizováním žádostí o vzájemnou právní pomoc, s výměnou informací a shromažďováním důkazů. Eurojust poskytl bližší informace o své aktuální činnosti v oblasti vnějších vztahů, přičemž zdůraznil přidanou hodnotu dohod o spolupráci, styčných státních zástupců vyslaných do Eurojustu a své sítě justičních kontaktních bodů v třetích státech, neboť uvedené usnadňuje justiční spolupráci.

Závěry zasedání jsou k dispozici na webových stránkách Eurojustu.

Děkujeme Vám

Děkujeme **Franciscovi Jiménezevi Villarejovi**, národnímu členu za Španělsko, za jeho práci a cenný přínos ve funkci místopředsedy Kolegia Eurojustu od listopadu 2013 do listopadu 2016.

Děkujeme Vám a na shledanou

Petter Sødal, styčný státní zástupce za Norsko v Eurojustu od října 2013 do srpna 2016

Klaus Rackwitz, správní ředitel od října 2011 do září 2016

ISBN: 978-92-9490-088-3

EUROJUST

Johan de Wittlaan 9, 2517 AB The Hague, Nizozemsko

Telefon: +31 70 412 5000 - E-mail: info@eurojust.europa.eu - Webové stránky: www.eurojust.europa.eu